

Nota voor : vergadering algemeen bestuur
Datum : 27 juni 2024
Onderwerp : Definitieve jaarstukken 2023
Agendapunt : 12
Kenmerk : AB/2418

Portefeuillehouder: J. Joon

Bijlage: 1. Jaarstukken 2023
2. Concept accountantsverklaring
3. Concept accountantsverslag
4. Managementletter

Inleiding

De definitieve jaarstukken 2023 liggen ter vaststelling voor.

Op 21 maart jl. zijn in het AB de contouren van de *voorlopige* jaarstukken 2023 behandeld. De *voorlopige* jaarstukken zijn vervolgens op 4 april via de colleges ter kennisname aan de raden aangeboden, zoals bepaald in de wet. De accountantscontrole vond in maart plaats. De opmerkingen van de accountant zijn daarna verwerkt, zodat nu de *definitieve* jaarstukken voorliggen.

Er is een jaarresultaat 2023 van € 2,83 mln. Dit wijkt niet af van de voorlopige jaarstukken. Een voorstel voor de bestemming van het resultaat is separaat geagendeerd.

Advies-besluit

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen en ter kennisname aan de raden aan te bieden.
2. De (restant) kredieten van 2023 naar 2024 over te hevelen conform hoofdstuk 14 van de jaarstukken.
3. De op 30 maart 2023 ingestelde voorziening 'Noodfonds crisisbeheersing' aan te merken als een "egalisereserve", waarvan het doel ongewijzigd blijft, namelijk voor onvoorziene bekostiging van materiaal, diensten en inhuur bij (langdurige) crises, alsmede als kostenegalitatie-instrument en deze classificatiewijziging, naast in de jaarstukken 2023, tevens te verwerken in de begroting 2024, 2025 en verder.

Beoogd effect

De afsluiting van het jaar 2023.

Argumenten

1.1. Volgens de accountant geven de jaarstukken een getrouw en correct beeld.

Dit blijkt uit de bijgevoegde concept goedkeurende accountantsverklaring en het concept verslag van de accountant. Definitieve verklaring en verslag ontvangt VNOG na de AB-vergadering.

1.2. In de jaarstukken staan de behaalde doelen en uitgevoerde activiteiten in het jaar 2023.

Net als voorgaande jaren heeft VNOG ook in 2023 haar Opgaven uitgevoerd. Er is ook weer verder gewerkt aan de Opdrachten uit de Toekomstvisie van VNOG. In 2023 heeft VNOG daar bovenop drie nieuwe zaken in uitvoering genomen:

1. Per 1 januari ging de Regeling demarcatie in.
2. Per 1 april werd VNOG de werkgever van de brandweercentralisten in het nieuwe construct van de MKON-MKBM (meldkamer).
3. De versterking van de crisisbeheersing/informatiepositie werd verder mogelijk gemaakt door de verhoging van de BDuR (Rijksbijdrage).

Deze drie nieuwe zaken hebben in de verdere uitwerking en goede afhechting de nodige tijd en capaciteit gevergd, zodat soms ook bepaalde andere voornemens werden verdrongen.

Al met al heeft VNOG haar reguliere werk uitgevoerd, voortgang behaald op vele dossiers en de genoemde drie nieuwe zaken in uitvoering genomen. Nog niet alle voornemens uit de begroting 2023 konden echter worden uitgevoerd en niet al het budget is besteed. Hierdoor is een positief jaarresultaat ontstaan. VNOG had voor € 2,83 mln lagere lasten dan begroot. Dat is in lijn met de prognose uit de Halfjaarrapportage 2023.

In de jaarstukken is een nadere analyse opgenomen op het jaarresultaat (op hoofdlijnen in hoofdstuk 2 en paragraaf 6.1., in detail in hoofdstuk 3 en paragraaf 6.2).

1.3. Mede op grond van het (eerder voorziene) jaarresultaat zijn besparingen doorgevoerd.

In de afgelopen jaren heeft VNOG geld overgehouden. Ook ziet VNOG financieel moeilijke jaren voor de gemeenten op ons afkomen. Het AB heeft (in eerdere vergaderingen) geconcludeerd dat het daar proactief op wil bewegen. Het AB heeft daarom zowel voor de begroting 2024, als voor de begroting 2025 structurele besparingen ter demping van de stijging van de gemeentelijke bijdrage opgenomen. De gemeentelijke bijdrage wordt in stappen gedempt met in totaal € 1,9 miljoen structureel¹.

2.1. Dit moet vanwege de rechtmatigheid.

Er is een actief besluit nodig voor de overheveling van kredieten. In hoofdstuk 14 van de jaarstukken is een overzicht van de kredieten opgenomen.

3.1. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan een opmerking van de accountant.

De accountant heeft aangeven niet akkoord te gaan met de classificatie van het Noodfonds crisisbeheersing als 'voorziening'. VNOG heeft destijds in maart 2023, op basis van interpretatie van de betreffende bepalingen uit het BBV (het landelijke Besluit Begroten en Verantwoorden) gemeend dat deze middelen wel als een voorziening dienden te worden gepresenteerd. De accountant kwalificeert het noodfonds als een 'reserve'. Een blijvend verschil van inzicht met de accountant en de consequenties voor de accountantsverklaring kunnen worden voorkomen door het Noodfonds inderdaad als 'reserve' aan te merken.

Conform AB-besluit van 30 maart worden overblijvende middelen op de extra BDuR in het noodfonds gestort, zodat deze middelen geormerkt beschikbaar blijven voor het doel waar het

¹ Opbouw 1,9 mln.:

- € 514.000 vanuit de Toekomstvisie VNOG, per 2021 verwerkt in de begroting, per 2026 volledig gerealiseerd
- € 600.000 opgenomen in de vastgestelde begroting 2024
- € 800.000 opgenomen in de begroting 2025

ministerie ze expliciet voor bedoeld heeft. Dat is ook de bedoeling voor de overblijvende middelen van 2023. Deze storting is nog steeds mogelijk als het noodfonds voortaan een reserve is en niet meer een voorziening. De classificatiewijziging heeft verder dan ook geen gevolgen voor de jaarstukken 2023 of voor het jaarresultaat 2023.

Een mogelijk praktisch nadeel van een reserve versus een voorziening, is dat onttrekkingen aan een reserve de voorafgaande instemming van het AB vragen. De (procedure) tijd die nodig is voor het ophalen van dat AB besluit kan op gespannen voet staan met het tempo dat gewenst is, als in crisissituaties een beroep op het Noodfonds moet worden gedaan². Tijdens bijvoorbeeld de coronacrisis is evenwel gebleken dat het AB snel besluiten kan nemen, als de situatie daarom vraagt (bijv. in ingelaste vergaderingen of per AB-app). Dit wordt verder gedeeltelijk ondervangen doordat dit een *egalisatiereserve* is.

Kanttekeningen

1.1. Verdere besparingen liggen niet in de rede.

Tegelijkertijd met de financiële uitdagingen voor de deelnemende gemeenten ziet VNOG dat de opgaven voor VNOG (langdurige crises) zijn toegenomen. Voor VNOG staan de veiligheid van onze inwoners en de natuur voorop. Met de nu doorgevoerde demping wordt de begroting van VNOG tot een verantwoord minimum teruggebracht.

Uitvoering/communicatie/inwerkingtreding

De definitieve jaarstukken zijn op 15 mei jl. in het Financieel ambtenarenoverleg behandeld en op 23 mei in de Commissie Middelen-Informatievoorziening-Meldkamer. De definitieve jaarstukken worden ter kennisname aan de gemeenten aangeboden, zie voor de aanbiedingsbrief het agendapunt "Bestemming resultaat 2023". De jaarstukken moeten tevens ter kennisname naar de provincie gezonden worden, vóór 15 juli.

Een voorstel voor de bestemming van het resultaat is separaat geagendeerd.

Rapportage/evaluatie

De accountantscontrole is afgerond. Er wordt een goedkeurende verklaring afgegeven. De concept verklaring is bijgevoegd. Het concept verslag van de accountant is ook bijgevoegd, alsook de managementletter van de accountant.

VNOG heeft de opvolging van de bevindingen van de accountant uit diens managementletter en het accountantsverslag opgepakt. Rapportage op de voortgang vindt als gebruikelijk separaat plaats.

Personele consequenties

N.v.t.

Financiële consequenties

Het resultaat bedraagt € 2,83 mln. Een verklaring van het resultaat op hoofdlijnen staat in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 6 van de jaarstukken. In hoofdstuk 3 van de jaarstukken staat een uitgebreide toelichting per programma.

Een voorstel voor de bestemming van het resultaat is separaat geagendeerd.

² NB het doorlopen van een zienswijze procedure bij de raden is hierbij overigens niet nodig. Die is alleen nodig bij een putting uit de Algemene Reserve. Dit is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling VNOG.

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 27 juni 2024;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 6 juni 2024;

Besluit:

1. De jaarstukken 2023 vast te stellen en ter kennisname aan de raden aan te bieden.
2. De (restant) kredieten van 2023 naar 2024 over te hevelen conform hoofdstuk 14 van de jaarstukken.
3. De op 30 maart 2023 ingestelde voorziening 'Noodfonds crisisbeheersing' aan te merken als een "egalisereserve", waarvan het doel ongewijzigd blijft, namelijk voor onvoorziene besteding van materiaal, diensten en inhuur bij (langdurige) crises, alsmede als kostenegalitatie-instrument en deze classificatiewijziging, naast in de jaarstukken 2023, tevens te verwerken in de begroting 2024, 2025 en verder.

De secretaris

De voorzitter

drs. D.G.L. Kransen

A.J.M. Heerts

Twello, 27 juni 2024

Jaarstukken 2023

27 juni 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Het resultaat 2023	7
 <i>I. Jaarverslag</i>	
3. Programmaverantwoording	10
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing	
Programma 2. Brandweezorg	
Programma 3. GHOR	
Programma 4. Meldkamer Oost Nederland	
Programma 5. Directie, Control en Staf	
Programma 6. Bedrijfsvoering	
Programma 7. Algemene Dekkingsmiddelen	
Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom, etc.	
 4. Paragrafen	 34
4.1. Weerstandsvermogen en risicomanagement	
4.2. Onderhoud kapitaalgoederen	
4.3. Financiering	
4.4. Crisesparagraaf	
4.5. Voortgang besteding extra BDuR-middelen	
4.6. Bedrijfsvoering	
4.7. Verbonden partijen	
4.8. Openbaarheidsparagraaf	
4.9. Toekomstparagraaf	
 <i>II. Jaarrekening</i>	
5. Balans per 31 december 2023	67
6. Overzicht van baten en lasten	69
6.1. Verklaring resultaat 2023 op hoofdlijnen	
6.2. Specificatie per programma	
7. Waarderingsgrondslagen	88
8. Toelichting op de balans	90
9. Incidentele baten en lasten	101
10. Single Information Single Audit (SISA) 2023	103
11. Wet Normering Topinkomens (WNT)	104
12. Rechtmatigheidsverantwoording	106
13. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren	107
14. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten	108
 Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening	 111
Bijlage 1. Kerngegevens	
Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten	
Bijlage 3. Prestatiekaart 2023	

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2023 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

Het is onrustig in de wereld. Dat merkt VNOG in haar taakuitvoering, net zo goed als de gemeenten in onze regio dat merken. Dit was voornamelijk te merken in de voortdurende taak voor VNOG om de opvang van Oekraïense vluchtelingen te coördineren en gemeenten te ondersteunen in de opvang van overige vluchtelingen. Maar het is ook terug te zien in moeilijkheden om materialen die nodig zijn in ons werk op tijd te krijgen en voor de juiste prijs. Dit lijkt intussen onderdeel van het reguliere werk, in ieder geval tekent het waar onze veiligheidsregio voor staat. In geval van een ramp of een crisis staan de mensen van VNOG klaar om adequaat te helpen en schade te beperken.

Veel reguliere taken zijn volgens planning uitgevoerd en er zijn goede resultaten bereikt met de activiteiten op de Opgaven van VNOG, zoals die in de begroting 2023 waren beschreven. In deze jaarstukken wordt daar uitgebreid over gerapporteerd. De nieuwe meldkamer voor de vijf veiligheidsregio's in Oost Nederland is van start gegaan en al het brandweerpersoneel voor de meldkamer is in dienst getreden van VNOG. Vanuit de programma's Zelfredzaam en Risicobewust en Sterke Informatievoorziening zijn op het gebied van informatiepositie weer stappen gezet. Innovatieve projecten zijn uitgevoerd waarbij intensief wordt samengewerkt met partners uit de publieke- en private sector. De eerste tankautospuit van de nieuwe serie is opgeleverd en er zijn stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Op het gebied van huisvesting is 2023 het eerste jaar binnen de nieuwe, uniforme, afspraken met alle gemeenten dat het onderhoud en beheer van de brandweerkazernes door VNOG is uitgevoerd.

2023 is ook het eerste jaar waarbij het dagelijks bestuur van VNOG (net als andere gemeenschappelijke regelingen) een rechtmatigheidsverklaring afgeeft. Daarmee neemt het bestuur een taak over van de accountant. Het bestuur geeft verantwoording over die verklaring in deze jaarrekening. VNOG heeft op een gedegen wijze de hiervoor nodige controles opgezet en toont daarmee goed zicht te hebben op de financiën en op de beleidsuitvoering. Dat is een prettige uitgangspositie voor de komende jaren waarin het financiële perspectief voor gemeenten -en aan hen verbonden partijen zoals VNOG- minder positief wordt. VNOG heeft daarvoor intussen structureel de gemeentelijke bijdrage kunnen terugbrengen. Tegelijkertijd vraagt dit van ons een immer nauwere samenwerking.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

J. Joon
portefeuillehouder Middelen

Medewerkers van VNOG staan dag en nacht klaar om te kunnen optreden bij noodsituaties. Bij heftige incidenten, ongevallen, branden en protestacties. Daarbij laten de collega's van de brandweer, de crisisorganisatie en GHOR zich van hun professionele kant zien. Ook leveren we een stevige bijdrage aan langdurige crises. Daarbij vervullen we steeds vaker een centrale en verbindende rol. In het online magazine Voorop in Veiligheid lees je hoe we samen werken aan veiligheid! Scan de QR code om het magazine te lezen.

1. Inleiding

Ook in 2023 heeft VNOG haar Opgaven uitgevoerd, als antwoord op de vragen die de samenleving aan haar stelt. De Opgaven vormden de basis van de begroting 2023 en alle doelstellingen en activiteiten van VNOG zijn aan de Opgaven gerelateerd. Deze Opgaven zijn:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)
- Opgave 1. Zelfredzaam en risicobewust
- Opgave 2. Vakbekwaam en deskundig
- Opgave 3. Sterke informatiepositie
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)

VNOG heeft onder andere het volgende gedaan en bereikt op haar Opgaven in 2023:

- *Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crisis*
Brandweer, GHOR en Crisisbeheersing zijn altijd in actie gekomen als er een beroep op ons werd gedaan. Crisisbeheersing heeft de ondersteuning bij de Oekraïne-/vluchtelingen crisis voortgezet. Het regionaal crisisplan is geactualiseerd. De samenwerking met Duitsland is verder uitgebouwd. De bouw van de nieuwe brandweervoertuigen is gestart.
- *Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust*
VNOG heeft (innovatieve) risicocommunicatie ingezet om via gedragsverandering van inwoners, de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen te versterken. Diverse campagnes zijn met succes uitgevoerd.
- *Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig*
Team Crisisbeheersing werkt aan de doorontwikkeling van vakbekwaamheid in het multi domein. Het verkennende onderzoek hiervoor is afgerond. De brandweered medewerkers van vrijwel alle posten zijn opgeleid in het werken met de nieuwe bekappingsonderdelen. De medewerkers van een aantal posten zijn geïnstrueerd om te werken met de flexibel bezette tankautospuit.
- *Opgave 3. Sterke informatiepositie*
Er is gewerkt aan de verdere opbouw van het VICC (Veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum) en aan RISQ (informatieplatform voor risicogericht informeren, adviseren en oefenen). Er is met de GHOR buurregio's gestart met de oprichting van een witte informatiebron. Er is verder veel geïnvesteerd in informatieveiligheid en privacy.
- *Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers*
Een evaluatieonderzoek naar het in 2022 afgeronde organisch verandertraject is uitgevoerd. Het nieuwe landelijke arbeidsvoorwaardenakkoord is doorgerekend en verwerkt. Het kantoor aan de Europaweg te Apeldoorn is voor het overgrote deel verlaten en de ondersteunende afdelingen die hier werkten, werken nu tijdelijk vanuit resterende bestaande kantoorlocaties.

Er is verder ook weer gewerkt aan de Opdrachten uit de Toekomstvisie van VNOG. Er zijn diverse Opdrachten in 2023 afgerond en eerdere vertragingen zijn weer verder ingelopen, hoewel nog niet alle vertragingen zijn weggewerkt. De basis dienstverlening komt voor de korte en middellange termijn door de vertragingen niet in gevaar. De resterende Opdrachten zijn in uitvoering en kunnen, naar het zich nu laat aanzien, aan het einde van het traject (2026) conform planning worden afgerond.

Daarnaast zijn ook interregionale, landelijke en internationale banden weer verder aangehaald, bijvoorbeeld met de vijf veiligheidsregio's in het Oosten van het land (Oost-5), met het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en onze Duitse burens. Dit past bij een veiligheidsregio waar innovatie hoog in het vaandel staat. Daarbij kiest VNOG voor die posities, die voor ons gebied en onze

organisatie belangrijk zijn, bijvoorbeeld op het gebied van natuurbrand, risicobewust maken van de samenleving (gedragswetenschap), vrijwilligheid & arbeidsvoorwaarden en informatievoorziening.

Het jaar 2023: drie nieuwe uitdagingen

In het jaar 2023 heeft VNOG drie nieuwe zaken in uitvoering genomen:

- a. Per 1 januari ging de Regeling Demarcatie in.
- b. Per 1 april werd VNOG werkgever van de brandweercentralisten in het nieuwe construct van de MKON-MKBM (meldkamer).
- c. De versterking van de crisisbeheersing/informatiepositie werd verder mogelijk gemaakt door de verhoging van de BDuR.

Ad a.

De Regeling Demarcatie beschrijft de taakverdeling tussen de gemeenten en VNOG in de kazernes, die in bezit van de gemeenten zijn. De regeling is sinds 1 januari 2023 van kracht; er is intensief contact met de gemeentelijke gebouwbeheerders en financieel adviseurs om een goede uitvoering te bewerkstelligen. In de eerste vier jaar, te beginnen in 2023, worden de werkelijke facilitaire kosten per kazerne 1:1 met de betreffende gemeenten verrekend; deze afrekening is eind februari 2024 aan de gemeenten verstuurd.

Ad b.

De vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel zijn sinds april 2023 gezamenlijk verantwoordelijk voor de "Meldkamer Brandweer en Multi (MKBM)", als onderdeel van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MKON). Het personeel van de MKON-MKBM is in dienst gekomen van VNOG en hiertoe is ook een nieuw programma opgenomen in de VNOG-begroting. De kosten van de MKON-MKBM worden door de vijf regio's gezamenlijk gedragen, volgens de afgesproken kostenverdeelsleutel.

Ad c.

Het Rijk heeft per 2023 de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor alle 25 veiligheidsregio's structureel opgehoogd. De regio's moeten van het Rijk hun crisisbeheersing, informatiepositie en flexibiliteit versterken. De BDuR wordt door het Rijk in vier tranches structureel opgehoogd. Het AB heeft een meerjarig bestedingsplan vastgesteld. Voor zover er in dit (start)jaar minder werd uitgegeven op de verhoogde budgetten, is dit toegevoegd aan het daartoe ingestelde noodfonds crisisbeheersing, zulks in lijn met de voorwaarden van het Rijk en het besluit van het AB. Er zit wel een voorbehoud op het bestedingsplan: het Rijk heeft besloten om steeds pas in juni voorafgaand aan het nieuwe jaar definitieve duidelijkheid te geven over de tranche van het komende jaar.

Deze drie nieuwe zaken hebben in de verdere uitwerking en goede afhechting de nodige tijd en capaciteit geleverd, zodat soms ook bepaalde andere voornemens werden verdrongen.

Uitkomsten 2023

VNOG heeft haar reguliere werk uitgevoerd, voortgang behaald op vele dossiers en de genoemde drie nieuwe zaken in uitvoering genomen. Nog niet alle voornemens uit de begroting 2023 konden echter worden uitgevoerd en niet al het budget is besteed. Hierdoor is een positief jaarresultaat ontstaan. VNOG had voor € 2,83 miljoen lagere lasten dan begroot. Dat is in lijn met de prognose uit de Halfjaarrapportage 2023. Verwezen wordt naar Hoofdstuk 2, waar het resultaat in de hoofdkostensoorten (personeel, vrijwilligers, exploitatie, kapitaallasten) wordt ontleed en geduid.

Inmiddels heeft het algemeen bestuur van VNOG, in reactie op het voorspelde en nu ontstane rekeningresultaat, besloten om de gemeentelijke bijdrage te dempen, d.w.z. te verlagen ten opzichte van de eerder vastgestelde meerjarenbegroting. In de Kadernota 2025-2028 gaat dat om € 0,8 miljoen

structureel, aanvullend op de al begrote besparing met ingang van 2024 van € 0,6 miljoen structureel. Overwogen is dat het verantwoord is om een deel van onze betrachte (financiële) voorzichtigheid te laten varen. Hierbij is meegewogen dat de deelnemende gemeenten voor grote (financiële) uitdagingen staan (“het ravijnjaar 2026”).

Bij de verdere overwegingen rondom de begroting spelen de (wereldwijde) ontwikkelingen een grote rol. De hele wereld heeft te maken met een onstabiele situatie. Er is een groeiende onzekerheid op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, energiekosten, klimaatverandering, kosten vanwege de energietransitie, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, rente & inflatiestijging, vergrijzing, etc. Er treden daarnaast vertragingen op door schaarste. Deze schaarste strekt zich ook uit naar de arbeidsmarkt, waar de krapte het lastig maakt om vacatures in te vullen. Dit alles heeft in potentie grote effecten voor VNOG; voor haar voorbereiding van crisisbeheersing (nieuwe crises), de uitvoering van haar bestrijdende taken, maar ook op de realisatie van de begroting. Voor de VNOG als crisisorganisatie is dit een zeer relevante context, die zich echter niet onmiddellijk laat vertalen in financiële termen, zoals in de precieze omvang van de gemeentelijke bijdrage en de grootte van onze reserves en voorzieningen, waaronder het noodfonds crisisbeheersing.

Voor de bestemming van het resultaat van de jaarrekening volgt een afzonderlijk voorstel aan het Algemeen Bestuur.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvattend overzicht van het resultaat 2023. De nadere onderbouwing van het resultaat, alsook de bereikte doelstellingen ten opzichte van de begroting 2023 vindt u terug in hoofdstuk 3. Daar wordt per programma ingegaan op de bereikte doelstellingen en met welk resultaat het programma is afgesloten. Daarna volgen de verplichte paragrafen in hoofdstuk 4. Het tweede deel van de jaarstukken bevat de jaarrekening 2023. Dit deel is vooral financieel van aard. Eerst volgt de balans. In hoofdstuk 6 staat een totaaloverzicht met daarin het resultaat, gesplitst in ‘resultaat voor inzet reserves’ en ‘resultaat na inzet reserves’, zoals de wetgeving voorschrijft. Ook is hier een detailtoelichting op de resultaten per programma opgenomen. Tot slot volgen de waardeeringsgrondslagen, een onderbouwing van de balans, diverse verantwoordingen en enkele bijlagen.

2. Het resultaat 2023

Het financieel technisch resultaat bedraagt + € 2.832.000 Dit is 3,4% van de begrote lasten ad € 83,8 miljoen.

In de programmaverantwoording vanaf hoofdstuk 3 worden de resultaten van de diverse programma's (na mutaties in de reserves) beschreven. Een voorstel tot bestemming van het resultaat wordt, zoals gebruikelijk in een afzonderlijk voorstel, voorgelegd aan het algemeen bestuur. Het resultaat wordt nader toegelicht bij de betreffende programma's (in hoofdstuk 3 op hoofdlijnen inhoudelijk; hoofdstuk 6 bevat een verschillenanalyse). In navolgende tabel staan de jaarresultaten over 2020, 2021, 2022 en 2023 met een verklaring op hoofdlijnen:

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021	2022	2023
	Verschil	Verschil	Verschil	Verschil
Personeel	998.000	627.000	313.000	1.105.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000	402.000	338.000
Exploitatie (excl. COVID-19 uitgaven)	2.430.000	3.158.000	1.539.000	980.000
COVID-19 uitgaven (voor rekening VNOG)	-617.000	-32.000	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	0
Renteresultaat	168.000	200.000	256.000	409.000
Totaal	4.929.000	5.256.000	2.510.000	2.832.000

Op de personeelskosten is in 2023 € 1.105.000 minder uitgegeven op een budget van circa € 34,0 miljoen. Zoals gebruikelijk wordt een deel van de vacatureruimte ingezet voor vervangende inhuur. Het restant is iets hoger dan bij de Halfjaarrapportage 2023 ingeschat en ook hoger dan de afgelopen jaren. Dit is onder andere terug te voeren op de huidige krappe arbeidsmarkt; we zien dat een aantal vacatures langer blijft openstaan. In het kader van voorzichtigheid en wendbaarheid wordt de noodzaak voor directe invulling van vacatures door het MT van VNOG beoordeeld waardoor een aantal vacatures open blijft. Tot slot heeft de in 2023 uitgevoerde (periodieke) herijking van het functiegebouw vertragend gewerkt op het vrijgeven van een aantal vacatures.

De VNOG werkt aan een strategisch personeelsbeleid en zet in op een geleidelijke en organische doorontwikkeling van de organisatie, voortbouwend op het inmiddels succesvol afgesloten traject "De Expeditie". Globaal beschouwd onderstreept bovenstaand restant op de personeelsbudgetten zowel de noodzakelijkheid als de kansen en mogelijkheden van deze plannen.

Op het vrijwilligersbudget van circa € 9,1 miljoen zijn minder uren gedeclareerd dan geraamd, ten bedrage van € 486.000. Hiervan heeft € 148.000 betrekking op de uren voor de uitruk (minder uitruk-uren). Dit bedrag wordt conform beleid toegevoegd aan de egalisatiereserve die het AB hiervoor heeft ingesteld. Daarmee komt het resultaat per saldo uit op € 338.000. De vakbekwaamheidsprogramma's worden steeds meer conform planning uitgevoerd, zodat het vrijwilligersbudget voor ruim 96% wordt besteed. Ook de exploitatiebudgetten 'vakbekwaamheid' worden geheel benut. Dit toont aan dat de inhaalslag op vakbekwaamheid globaal beschouwd is uitgevoerd.

Het al enkele jaren dalende restant op de exploitatiebudgetten geeft aan dat het steeds beter lukt om de voorgenomen activiteiten en projecten te realiseren. Zo worden de activiteiten voor materieel & logistiek en vakbekwaamheid steeds planmatiger uitgevoerd; op deze budgetten zijn in tegenstelling tot de afgelopen jaren (toen ondermeer COVID-19 ons parten speelde) geen restanten meer te zien. Op het totale budget van circa € 20,9 miljoen resteert € 980.000.

Er is een renteresultaat van € 409.000 o.a. door hogere rentevergoeding van de BNG. Dit resultaat is niet structureel, omdat m.n. de egaliseringsreserve materieel/afschrijvingen en de onderhoudsvoorzieningen voor de (overgedragen resp. over te dragen) kazernes zullen verdwijnen.

Vergelijking met Halfjaarrapportage 2023; een blik op begroting 2024 en Kadernota 2025-2028

In de Halfjaarrapportage 2023 (opgemaakt in augustus 2023) werd een positief resultaat van € 3.315.000 voorspeld. Het resultaat van deze jaarrekening is € 2.832.000. Het verschil betreft met name de budgetoverheveling van een aantal nog niet bestede budgetten naar uitvoering in het jaar 2024. Het Algemeen Bestuur heeft hiertoe eind 2023 de begroting gewijzigd. Materieel is er dus nauwelijks afwijking van de prognose.

Mede naar aanleiding van deze prognose van dit rekeningresultaat wordt de gemeentelijke bijdrage in stappen gedempt met in totaal € 1,9 miljoen structureel¹. Nu nog meer bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage is daarom onverstandig.

Uiteraard is het streven om de begroting geheel te realiseren. Daarom zijn in de Halfjaarrapportage 2023 destijds maatregelen opgenomen om enkele knelpunten in de organisatie op te lossen en daarmee de slagkracht van de VNOG (in de koude situatie) verder te versterken. Aanhoudende inspanningen op het gebied van mens & organisatie zijn hierop gericht.

¹ Opbouw 1,9 mln.:

- € 514.000 vanuit de Toekomstvisie VNOG, per 2021 verwerkt in de begroting, per 2026 volledig gerealiseerd
- € 600.000 opgenomen in de vastgestelde begroting 2024
- € 800.000 opgenomen in de Kadernota 2025-2028

I. Jaarverslag

3. Programmaverantwoording

Dit hoofdstuk bevat een nadere onderbouwing van het resultaat en de bereikte doelstellingen ten opzicht van de programmabegroting 2023. Per programma wordt ingegaan op de bereikte doelstellingen en wordt aangegeven met welk resultaat het programma is afgesloten.

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoord

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises*

- a. In samenwerking met partners is gewerkt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises door informatiegestuurd en risicogericht te werken. Bij incidenten, rampen en (langdurige) crises heeft VNOG flexibel en slagvaardig opgetreden.
- b. De afdeling heeft, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen gewerkt aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven zijn bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDUR, zie de separate paragraaf hierover (4.5.).

1. *Zelfredzaam en risicobewust*

- a. Het risicobewustzijn van de inwoners, bedrijven/instellingen en crisispartners in de regio is vergroot, door gerichte campagnes ter bevordering van zelfredzaamheid.
- b. De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn zich bewust van de risico's die zich voordoen in hun leefomgeving. Op basis van deze inzichten zijn zij beter in staat om gerichte beheersmaatregelen te treffen.

2. *Vakbekwaam en deskundig*

- a. VNOG is als netwerkpartner beter toegerust om integrale veiligheidsadvisering te verlenen aan de gemeenten en andere partners, zodat zij vroegtijdig ondersteund worden bij ontwikkelingen in het fysieke domein.
- b. Deelnemers aan de multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend.

3. *Sterke informatiepositie*

- a. Risico's en potentiële veiligheidswinst zijn geïdentificeerd en geduid aan de hand van verzaamelde, gekoppelde en geanalyseerde gegevens. Dit is de basis voor risicogerichte advisering.
- b. VNOG acteert zowel in de voorbereiding op als gedurende inzetten op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises. RCB heeft:*

- uitvoering gegeven aan het regionaal beleidsplan en risicoprofiel die in 2019/'20 zijn vastgesteld;

- het regionaal crisisplan 2024 – 2027 herzien en het proces begeleid om te komen tot een nieuw regionaal risicoprofiel dat per 2025 ingaat;
- de afsprakenlijsten bij de convenanten beheerd en de verbinding met het netwerk aan crisispartners onderhouden;
- verder gebouwd aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en het samenwerkingsverband van veiligheidsregio's "Oost-5" en gewerkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten;
- onze gemeenten ondersteund in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg en crisiscommunicatie;
- bijgedragen aan de regionale coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne in VNOG;
- gewerkt aan de verdere samenwerking in Oost Nederland, met het Rijk en Duitsland op het gebied van onder andere onze gezamenlijke informatiepositie en vakbekwaamheid;
- naar aanleiding van landelijke afspraken gewerkt aan versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR. Zie hiervoor de separate paragraaf hierover (4.5.).

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelf-organiserend vermogen. RCB heeft:

- zorggedragen voor een afgebakende rol- en taakverdeling op risico- en crisiscommunicatie;
- gewerkt aan het versterken van het proces 'gedrag en veilige leefomgeving', passend bij de ambitie van VNOG;
- de risico- en doelgroepen voor (publieks)campagnes geanalyseerd op basis van het regionale gedragsmodel en hiervoor campagnes georganiseerd en geëvalueerd;
- innovaties in het kader van veilig wonen regionaal uitgerold (Leefsamen, Ik-laad-accuraat);
- bij bedrijfsbezoeken het principe toegepast van het risicogericht werken. Op basis van de risico's kan praktisch worden nagedacht over de aspecten waar de veiligheidsregio zich proactief op voor kan bereiden en welke handelingsperspectieven er geboden kunnen worden.

b. Risicogericht adviseren. RCB heeft:

- gewerkt aan risicogerichte dienstverlening binnen en in samenwerking met de gemeenten;
- een bijdrage geleverd aan het risicobewustzijn van stakeholders in de natuurlijke omgeving door de opzet van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing inclusief versnelling;
- risicogericht geadviseerd vanuit de overtuiging dat dit bijdraagt aan een veiligere leefomgeving, waarbij regionaal beleid aansluit op de landelijke Uniforme Benadering Veiligheidsrisico's.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Voorbereiding Omgevingswet. RCB heeft:

- uitvoering gegeven aan het opleidingsplan Omgevingswet;
- kennis en vaardigheden 'risicogericht werken' ontwikkeld aan de hand van de routekaart;
- een bijdrage geleverd aan het proces 'Lerend vermogen' van VNOG.

b. De multidisciplinaire crisisorganisatie is adequaat opgeleid, getraind en geoefend. RCB heeft:

- de rol- en taakverdeling op Bevolkingszorg afgebakend;
- verder gewerkt aan de doorontwikkeling naar een moderne MOTO-organisatie;
- gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit vakbekwaamheid crisisfunctionarissen door o.a. introductie van het Veiligheidspaspoort en doorontwikkeling van het evalueren en leren;
- gewerkt aan de ontwikkeling van een multidisciplinaire kennisbank ter ondersteuning van de diverse operationele crisisfunctionarissen;

- regionale poules onderhouden voor operationele informatievoorziening (informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers, plotters en andere ontkleurde functionarissen), inclusief de faciliteiten die hiervoor nodig zijn.

3. Sterke informatiepositie

a. VNOG acteert op basis van een actueel informatiebeeld. RCB heeft:

- gegevens verzameld, gekoppeld, geanalyseerd en gebruikt t.b.v. regionaal risicoprofiel en gewerkt aan (en met) een dynamisch en actueel risicobeeld (Veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum, VICC);
- gezorgd dat de risico's en dreigingen continu gemonitord en dynamisch beschikbaar gesteld worden aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
- het scenariodenken toegepast, in lijn met de ontworpen methodiek, bij (dreigende) crisis/crises;
- ervaring opgedaan in het gebruik van een digitwin waarin object- en omgevingsinformatie vanuit verschillende databronnen beschikbaar is in een informatieplatform en gebruikt kan worden voor adviseren, informeren en operationele voorbereiding.

b. Informatiegestuurd werken. RCB heeft:

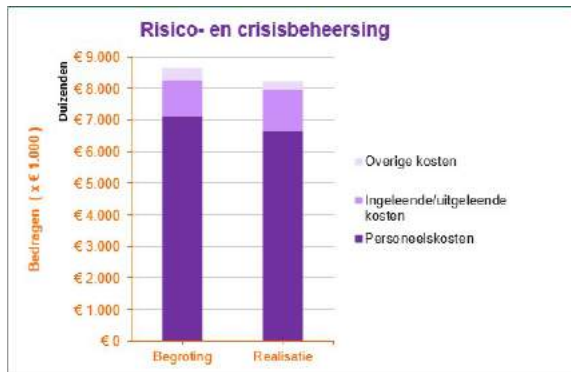
- de Risico Analyse Monitor – Kenmerkschema (RAM) toekomstbestendig herzien, binnen de kaders van de VNOG Routekaart Risicogericht werken, als hulpmiddel bij de advisering en het risicogesprek met burgers, instellingen en bedrijven;
- een nieuwe applicatie laten ontwikkelen voor de RAM die voldoet aan de huidige IT standaarden;
- een bijdrage geleverd aan het opstellen van de functionele eisen voor het zaakstelsel waarmee de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet geborgd blijft.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	0	1.260.000	1.407.626	147.626
	Lasten	7.075.907	10.304.835	10.102.150	202.685
	Saldo	-7.075.907	-9.044.835	-8.694.523	-350.312
Totaal saldo baten en lasten		-7.075.907	-9.044.835	-8.694.523	-350.312
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Onttrekkingen	668.607	485.035	570.035	85.000
	Toevoegingen		110.000	119.233	-9.233
	Saldo	668.607	375.035	450.801	-75.766
Saldo reserves		668.607	375.035	450.801	-75.766
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		-6.407.300	-8.669.800	-8.243.722	-426.078
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 2. Brandweezorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweezorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Beperken en bestrijden

- Alle 56 posten zijn volgens de paraatheidsregeling paraat. De afdeling BWZ heeft:
 - o incidenten bestreden en hulp geboden, altijd als er een beroep op ons werd gedaan;
 - o voor het project Crossfire (voor internationale samenwerking) in januari 2023 de Euregio people-to-people prijs gewonnen;
 - o voor project ERMWIC (de samenwerking tussen VNOG, Kreis Kleve, Kreis Vierssen en de andere aangrenzende Nederlandse veiligheidsregio's) een INTERREG VI subsidie ontvangen;
 - o korpsavonden en postcommandantenoverleggen gehouden (boeien en (ver)binden);
 - o de uitgewerkte pijlers in het kader van het leiderschapstraject (postcommandant van de toekomst) vastgesteld;
 - o vanaf 1 september 2023 voor de posten Doetinchem en Zutphen de "Regeling Kazerne dagdiensten" ingevoerd waarvoor ca. 90% van het repressief personeel zich heeft aangemeld;
 - o vanuit de "Regeling Kazerne dagdiensten" het uitvoeringsproduct "de virtuele kazerne" beschikbaar gemaakt, waardoor ook andere collega's met geschikte brandweerdiploma's, maar niet verbonden aan een brandweerpost, ingezet kunnen worden voor de regeling.
- Materieel en materiaal is 24/7 beschikbaar geweest voor uitruk en vakbekwaam worden en blijven, dit conform het dekkings- en spreidingsplan. Er kan doeltreffend en veilig mee worden gewerkt. De afdeling BWZ heeft:
 - o materieel afgevoerd en verplaatst op basis van het Materieel Spreidingsplan (MSP);
 - o een aantal dienstbussen en dienstvoertuigen vervangen;
 - o de eerste uitlevering gedaan van de nieuwe operationele kleding.
- De voorbereidingen voor de pilot voor bodycams zijn afgerond en er kan mee gestart worden.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Het personeel is vakbekwaam en geoefend om operationeel op te treden;
- Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied;
- Er is adequate nazorg geleverd aan de repressieve medewerkers.

3. Sterke informatiepositie

- Voor het versterken van de informatiepositie zijn datasets verzameld en geanalyseerd en zorgvuldig verwerkt en geïntegreerd in Business Intelligence (BI) dashboards die een cruciale rol spelen bij het inzichtelijk maken van ontwikkelingen en trends met als doel om tijdig te kunnen bijsturen en ingrijpen waar nodig. Specifieke focus is bereikt op:
 - o de loonsom vrijwilligers met gedetailleerd inzicht in de financiële onderdelen wat effectief budgetteren mogelijk maakt;
 - o de uitvoering van ons vakbekwaamheidsprogramma waardoor knelpunten zichtbaar worden en gericht keuzes gemaakt kunnen worden;
 - o incidentbestrijding en de effectiviteit van onze respons bij incidenten. Dit maakt het mogelijk om proactief de capaciteit te verbeteren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Beperken en bestrijden

- Voor de paraatheid heeft de afdeling BWZ:
 - de "Regeling Kazerne dagdiensten" geïmplementeerd;
 - een onderzoek gestart om aansluitend aan deze regeling ook andere collega's te enthousiasmeren om deel te nemen aan de regeling;
 - nader onderzoek gedaan naar mogelijke samenvoeging van posten Gendringen en Silvolde;
 - de samenwerking met omliggende buurregio's incl. Duitsland gecontinueerd en verder uitgebouwd;
- Voor de beschikbaarheid van materieel en materiaal is:
 - veel energie gestoken in de planning en voortgang na de aanbestedingen voor het project vervanging blusvoertuigen. Dit moet er toe leiden dat de afname en oplevering aan de posten vloeiend verloopt;
 - de bouw van nieuwe voertuigen gestart;
 - gedeeltelijke vervanging van de inventaris van bestaande blusvoertuigen afgehandeld en het in kaart brengen van de effecten voor M&L hiervan en van de vervanging voertuigen;
 - ondersteuning geleverd bij de implementatie van O-bundels in de vorm van verplaatsing en reiniging van instructie materialen;
 - operationeel uniform voor 400 personen deels uitgeleverd, alle personen zijn aangemeten waarvan de levering in 2024 gaat plaatsvinden;
 - ondersteund bij de aflevering van voertuigen voor de Oppervlakte Reddings Teams (ORT);
 - ondersteund bij het mobiliteitsplan voor niet-repressieve voertuigen;
 - ondersteund bij de uitlevering van nieuwe helmen;
 - ondersteund bij de implementatie van het pagerproject;
 - ondersteund bij de opstart van deelproject 3, het bekappen van de nieuwe blusvoertuigen.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling BWZ heeft:
 - een oefenprogramma uitgevoerd waarbij, in overleg met de posten en vakbekwaamheid, aandacht en ruimte is voor specifieke oefenthema's per post (maatwerk) op basis van risico's en maatschappelijke ontwikkelingen;
 - een vakbekwaamheidsprogramma ontwikkeld voor nieuwe blusvoertuigen waarbij aandacht en ruimte is voor nieuwe materialen, technieken en innovatieve leermiddelen;
 - gewerkt aan de implementatie van het realistisch oefenprogramma voor de jaren 2024-2027;
 - de OvD-en bijgeschoold in o.a. basisprincipes brandbestrijding en diverse bijscholingsmomenten georganiseerd voor de overige brandweer piketfunctionarissen;
 - vakbekwaamheidsmarkten georganiseerd in twee districten (Midden en Veluwe);
 - oefeningen georganiseerd in het publieke domein.
- Processen en procedures. De afdeling BWZ heeft ervoor gezorgd dat:
 - processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
 - procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners;
 - het verstrekken van operationele informatie snel en adequaat gebeurt.
- Nazorg. De afdeling BWZ heeft:
 - het eigen personeel ondersteund bij o.a. traumatische ervaringen die zijn opgedaan tijdens het bestrijden van incidenten;
 - een nieuwe leerlijn ontwikkeld die beter aansluit bij landelijke ontwikkelingen en onderzoeken;
 - evaluaties van incidenten uitgevoerd in het kader van leren van incidenten.

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BWZ heeft:

- informatie uit brandonderzoek aangedragen voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en voor verdere data-analyse;
- Business-Intelligence (BI)-tools gebruikt die aansluiten bij landelijke databases. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt in het verzamelen en analyseren van de verschillende datasets welke zichtbaar zijn gemaakt in dashboards voor leidinggevenden;
- geparticipeerd in diverse landelijke- en regionale werkgroepen, onder andere op actuele thema's, zoals energietransitie.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
2.0 Brandweezorg	Baten	14.000	86.000	266.506	180.506
	Lasten	28.457.060	31.341.470	30.202.882	1.138.588
	Saldo	-28.443.060	-31.255.470	-29.936.376	-1.319.094
Totaal saldo baten en lasten		-28.443.060	-31.255.470	-29.936.376	-1.319.094
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
2.0 Brandweezorg	Onttrekkingen		47.400	270.490	223.090
	Toevoegingen		300.000	1.238.145	-938.145
	Saldo		-252.600	-967.655	715.055
Saldo reserves			-252.600	-967.655	715.055
		<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-28.443.060	-31.508.070	-30.904.032	-604.038
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: **3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)**

Programmahouder: dhr. W. Jaeger

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De GHOR heeft door goede afspraken te maken met ketenpartners, zoveel mogelijk slachtoffers voorkomen en indien er toch slachtoffers waren, zorgde de GHOR dat geneeskundige hulp en psychosociale hulp werd geboden;
- De GHOR heeft voorzien in (structurele) advisering van overheden en andere organisaties over onderwerpen aangaande veiligheid en gezondheid;
- De GHOR heeft de DPG en de portefeuillehouder GHOR geadviseerd en geannoteerd ten aanzien van hun rol en inbreng in het bestuurlijke overleg.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- De GHOR heeft in 2023 het regionaal zorgrisicoprofiel opgeleverd en is gestart met de doorontwikkeling.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De GHOR heeft een kleine groep goed opgeleide en geoefende operationele functionarissen beschikbaar die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

- De GHOR is gestart met de opbouw en inrichting van een voorziening waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.
- De GHOR is in Oost 5 verband gestart met het project van de Witte Informatiebron. Deze informatiebron komt op basis van diverse manier(en) tot stand en dient ter ondersteuning van de bestrijding en voorbereiding op incidenten en calamiteiten waarbij de GHOR betrokken is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Voorkomen, beperken en bestrijden

- Voorkomen slachtoffers/bieden van zorg. De GHOR heeft:
 - voorzien in een flexibele operationele organisatie (24/7);
 - gewerkt aan een aanstellingsvorm per 1 januari 2024 voor 20 officieren van dienst binnen de VNOG;
 - samengewerkt met zorgorganisaties en multidisciplinaire partners;
 - haar netwerkpositie en kennis van de geneeskundige keten- en zorgpartners optimaal benut;
 - regelmatig deelgenomen aan drie Regionaal Overleggen Acute Zorg (ROAZ) en landelijke overleg vormen van GGD-GHOR-nl;

- Advisering. De GHOR heeft geadviseerd:
 - bij (grote) evenementen over evenementenzorg en zorgcontinuïteit;
 - aan de DPG bij wijzigingen in het acute zorgaanbod in het kader van de zorgcontinuïteit;
 - aan de drie ROAZ-bureau's bij de ontwikkeling van de ROAZ-beelden en ROAZ-plannen;
 - over planvorming bij zorgaanbieders.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- In 2023 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Zorgrisicoprofiel. Na de afronding eerste fase zijn de resultaten van het Zorgrisicoprofiel verwerkt in meerdere themabijeenkomsten waarvan de eerste in 2023 gehouden is over cybercriminaliteit en verstoring energievoorziening. Deze twee incidenttypen zijn door een aantal/meerderheid van de zorgorganisaties geprioriteerd in het Zorgrisicoprofiel. Daarnaast is er in samenwerking met VR Twente en ROAZ Euregio een bijeenkomst gehouden waar onderwerpen aan bod zijn geweest als externe veiligheid en het Zorgrisicoprofiel om zorgorganisaties hierin te informeren/ bewust te maken van de thema's.
- Omgevingsveiligheid: voor de advisering rondom de gebouwde omgeving is m.b.t tot de nieuwe Omgevingswet een start gemaakt met het opstellen van een nieuw werkproces en beleidsdocument. Zowel met de GGD als intern (binnen VNOG) is gekeken hoe na de invoering van de nieuwe Omgevingswet het proces van advisering het beste kan gaan verlopen. Daarnaast is er een overzicht opgesteld waarin concreet staat op welke onderwerpen de GHOR adviseert, zodat de risicoadviseurs binnen VNOG weten wanneer ze de GHOR moeten betrekken bij een adviesaanvraag.
- Evenementenadviseurs hebben gemeenten bezocht om meer bekendheid met de GHOR te ontwikkelen. Daarnaast is een Infographic ontwikkeld over gezondheid en veiligheid op evenementen voor gemeenten en evenementenorganisatoren.
- De GHOR heeft deelgenomen aan het programmateam 'Zelfredzaam & Risicobewust' van VNOG.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De aanstelling en opleiding nieuwe operationele functionarissen: Om de crisisorganisatie op peil te houden zijn er verschillende wervingen voor de piketten uitgevoerd. Deze functionarissen zijn opgeleid en inzetbaar.
- De oefenjaarkalender is uitgevoerd met uitzondering van de oefenweek. Deze is in verband met gebrek aan capaciteit bij onze kolompartners niet doorgegaan.
- Daarnaast zijn er enkele extra activiteiten gerealiseerd, zoals een grensoverschrijdende oefening met Duitse partners en een operationele oefening bij Paleis het Loo in Apeldoorn.
- In het kader van (verdere) professionalisering is een leermiddel ontwikkeld voor het opleidingsprogramma GHOR.

3. Sterke informatiepositie

- De GHOR Oost-5 wil graag in 2024 een werkende Witte Informatiebron opgeleverd zien. Om dit te bereiken is eind 2023 een projectleider aangesteld die in 2024 een plan van aanpak gaat opleveren.
- De GHOR volgt het functioneren van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom.
- Implementatie Toekomstvisie: de GHOR heeft deelgenomen aan ontwikkeltrajecten binnen drie ROAZ-regio's op het gebied van capaciteitsmonitoring en is gestart met het project rondom de Witte Informatiebron.
- Dit jaar is er een verkenning gedaan naar een Relatiemanagementsysteem (CRM). Dit systeem kan de GHOR helpen om de gesprekscyclus met zorginstanties te verbeteren. Met dit systeem

kan geregistreerd worden met welke zorginstellingen contact is gezocht, wie de contactpersoon is, wanneer het laatste contact is geweest en de inhoud van de gesprekken.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

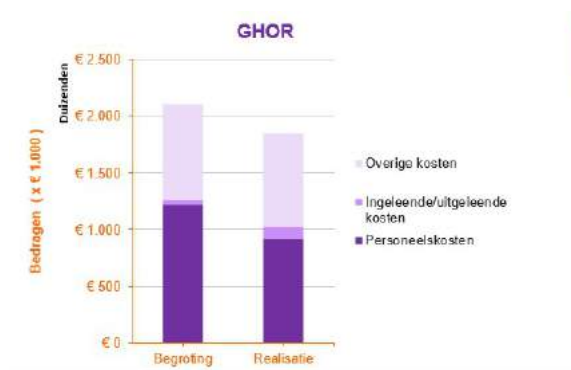
Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
3.0 GHOR	Baten	48.000	48.000	29.802	-18.198
	Lasten	1.868.000	2.146.300	1.862.205	284.095
	Saldo	-1.820.000	-2.098.300	-1.832.403	-265.897
Totaal saldo baten en lasten		-1.820.000	-2.098.300	-1.832.403	-265.897
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Onttrekkingen				
	Toevoegingen			14.000	-14.000
	Saldo			-14.000	14.000
Saldo reserves				-14.000	14.000
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>

Resultaat		-1.820.000	-2.098.300	-1.846.403	-251.897
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer (MON) (van 1 januari 2023 t/m 30 maart 2023)

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MON primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Per eind maart 2023 is de nieuwe MKON (Meldkamer Oost-Nederland) gestart. De MKON is actief in vijf veiligheidsregio's: Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Twente, IJsselland en VNOG. Daarmee is er een eind gekomen aan de oude MON, de meldkamer van VNOG en IJsselland. De MON heeft in de eerste maanden van 2023 gefunctioneerd, navolgende beleidstekst gaat daarop in. De oude MON is afgesloten.

Wat hebben we bereikt?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - a. Ontvangen van meldingen: Efficiënt uitvragen van de melder en zo snel mogelijk voorzien van een adequaat optreden van de brandweer;
 - b. Begeleiden van incidenten: Alarmering van de juiste personen en eenheden; zorgen voor adequate informatievoorziening aan de eenheden; zorgen voor juiste opschaling in samenwerking met de veld eenheden, regie voeren over de verbindingen; registratie (in aanvang) van de (multidisciplinaire) opschaling (GRIP);
 - c. Automatisch alarm: Verwerken automatisch alarm en terugdringing van het aantal node-loze automatische alarmeringen.
 - d. Aandeel leveren in het vervullen van de rol van Calamiteiten coördinator (Caco).
2. *Vakbekwaam en deskundig*

Vergroting van de kennis en vaardigheden van de centralisten.
3. *Sterke informatiepositie*

De meldkamer fungeert als knooppunt van operationele informatiestromen.

Overig/Overkoepelend

De VNOG heeft een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de nieuwe meldkamer MKON en de afsluiting van de oude meldkamer MON.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - a. Ontvangen van meldingen. De meldkamer:
 - heeft alle (acute) hulpvragen van burgers aangenomen, behandeld en gecoördineerd;
 - heeft op basis van uitvraag een hulpvraag effectief geclassificeerd en gezorgd voor een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden.
 - b. Begeleiden van incidenten. De meldkamer:
 - heeft de brandweereenheden bij de inzet begeleid;
 - heeft een faciliterende functie uitgeoefend voor de hulpverleners op straat en de regie gevoerd in de communicatielijnen, inclusief lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners;

- heeft bij opschaling gezorgd voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.

c. Automatisch alarm. De meldkamer:

- heeft de melding bij een automatisch alarm eerst geverifieerd (bij daarvoor van tevoren bepaalde abonnees) door middel van contrabellen.

d. Leveren Calamiteiten coördinator. De meldkamer:

- heeft voorzien in de rol van Calamiteiten coördinator ten behoeve van de multidisciplinaire coördinatie bij incidenten. Deze functie is bij toerbeurt ingevuld vanuit de centralisten van zowel brandweer als politie en ambulancedienst.

2. Vakbekwaam en deskundig. De meldkamer:

- heeft haar centralisten geoefend in hun vaardigheden als centralist;
- heeft samen met de ketenpartners geoefend.

3. Sterke informatiepositie. De meldkamer:

- heeft in de eerste aanvang (en gedurende het verdere verloop van een incident) gezorgd voor beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.

Overig/Overkoepelend: Goede totstandkoming Landelijke Meldkamer

- De oude gemeenschappelijke regeling MON is opgeheven en het bijbehorende liquidatieplan is uitgevoerd.
- Voor de nieuwe meldkamer MKON-MKBM is, op basis van het in 2022 door de vijf AB's vastgestelde organisatieplan, een convenant opgesteld (wettelijk verplicht op grond van artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's). VNOG heeft bijgedragen aan het opstellen van dit convenant. In de loop van 2023 hebben alle vijf de AB's het convenant bekrachtigd.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Realisatie 2023	Vershil 2023
4.0 MON	Baten	705.000	238.000	238.651	-651
	Lasten	1.777.000	549.273	496.084	53.189
	Saldo	-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
Totaal saldo baten en lasten		-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MON	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

**Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer / Multi (MKON-MKBM)
(van 1 april 2023 t/m 31 december 2023)**

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer, politie en geneeskundige zorg binnen komen. De meldkamer alarmeert de hulpverleningsdiensten, stuurt deze aan en verzorgt de multidisciplinaire opschaling.

De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) bedient Gelderland en Overijssel en is gevestigd in Apeldoorn. De ondersteuning van de MKON op het gebied van de meldkamervoorzieningen, te weten het gebouw, de ICT-infrastructuur en de ondersteunende taken op het gebied van Facilitair en IV/ICT worden geleverd door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de MKON is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). Deze MKBM valt onder verantwoordelijkheid van de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. De MKBM verzorgt de meldkamerfunctie van de brandweertaak en Multi. Het centrale werkgeverschap voor MKBM is door de vijf veiligheidsregio's belegd bij VNOG; het meldkamerpersoneel is dan ook bij VNOG in dienst en uitgaven verlopen via de VNOG-begroting.

Naast het werkgeverschap voert VNOG als werkgever bepaalde bedrijfsvoeringtaken voor de MKBM uit, waaronder financiën, HRM, administratie en secretariële ondersteuning (die bij VNOG binnen de afdeling Bedrijfsvoering georganiseerd zijn), opleidingen, bijscholingen, bepaalde oefeningen, persoonlijke aangelegenheden, arbo, verzekeringen, persoonlijke ICT-middelen en licenties.

Wat hebben we bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De wettelijke kerntaak was leidend en is uitgevoerd: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noedmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.
- De keten van melding, alarmering en begeleiding was snel en betrouwbaar en de continuïteit was gegarandeerd.
- De beschikbaarheid van de operationele taak van Calamiteitencoördinator (CaCo) was 24/7 gegarandeerd.

2. Vakbekwaam en deskundig

De kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM is vergroot.

3. Sterke informatiepositie

- Er is voorzien in hoogwaardige informatievoorziening om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.
- De MKON-MKBM heeft een bijdrage geleverd aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.

- De MKON-MKBM heeft ingespeeld op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten, door het ontwikkelen en verbeteren van (nieuwe) informatiestromen.

Overig: afronding totstandkoming nieuwe meldkamer

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De centralist meldkamer is verantwoordelijk voor het aannemen, verwerken, uitgeven en afhandelen van alle meldingen voor de vijf veiligheidsregio's.
- Er is voorzien in een rooster (beheer en bewaking).
- De functie van Calamiteitencoördinator is ingevuld door vrijgestelde CaCo's. De taken van de CaCo zijn wettelijk bepaald als functioneel coördinerend op de meldkamer bij (dreigende) groot-schalige alarmering/opschaling met twee kerntaken: coördineren van de multidisciplinaire samenwerking en het multidisciplinair afstemmen en delen van informatie. Daarnaast heeft de CaCo een rol in de bewaking van de continuïteit van de meldkamer als geheel.

2. Vakbekwaam en deskundig

Er is voorzien in ondersteunende functies voor opleiden/oefenen, operationele voorbereiding en kwaliteitszorg; deze zijn uitgevoerd als vrijgestelde medewerkers. De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- (Mede) ontwikkelen van beleid en voeren van regie op het mono- en multidisciplinair oefenen;
- Opstellen en uitvoeren van het oefenplan;
- Verbinding hebben met het (inter)regionaal netwerk van vakbekwaamheid;
- Bijdragen aan het leren van incidenten en doen van evaluaties voor de meldkamer;
- Vertalen/ mede opstellen van planvorming voor gebruik op de meldkamer in geval van evenementen en rampen (implementeren en actualiseren);
- Vertalen van de leerpunten uit evaluaties naar procedures en plannen, incl. implementatie;
- Implementeren en actualiseren planvorming in GMS;
- Zorgen voor goede afstemming en wisselwerking tussen de meldkamer en veiligheidsregio's ten behoeve van de planvorming;
- Evalueren van incidenten;
- Afhandelen van klachten.

3. Sterke informatiepositie

- De CaCo heeft op de meldkamer de rol van informatiemanager vervuld.
- De informatievoorziening van de meldkamer is tot stand gekomen in wisselwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met het verzorgingsgebied en het inzetpotentieel.
- Medewerkers hebben niet louter meldingen aangenomen en eenheden gealarmeerd, maar hebben ook burgers en hulpverleners voorzien van handelingsperspectieven en andere relevante informatie.
- Interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten is door de veiligheidsregio's zelf uitgevoerd.

Overig: afronding totstandkoming nieuwe meldkamer

- De samenwerkingsafspraken voor de MKBM zijn vastgelegd in het door de vijf AB's in 2022 vastgestelde Organisatieplan. Bij wet (Wvr, artikel 35 lid 3) moest er ook een formeel convenant tussen de veiligheidsregio's hierover worden afgesloten. Dit convenant is in 2023 in gezamenlijkheid door de vijf regio's opgesteld en in de loop van 2023 door alle vijf AB's bekrachtigd.

- De formele vergaderstructuren van de MKON-MKBM (zoals beschreven in het convenant) zijn in de loop van 2023 officieel opgestart en functioneren (onder andere Directiebestuur (vijf directeuren) en Bestuursraad (vijf portefeuillehouders Meldkamer).
- De (praktische/technische) leerpunten uit de eerste maanden na de start van de MKON-MKBM zijn opgepakt en waar mogelijk opgelost of verder geadresseerd. Ernstige verstoringen zijn voorkomen, danwel tijdig tegengegaan. Aandachtspunten voor de (nabije) toekomst zijn helder geworden en MKON-MKBM pakt die op en monitort ze scherp.

Wat heeft het gekost?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG worden gedragen door de vijf veiligheidsregio's op basis van het inwoneraantal als objectieve verdeelmethodiek. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. De financiële risico's worden op basis van de gehanteerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen. Met VNOG zijn afspraken gemaakt voor de verwerking in de begroting, en daarmee voor de verrekening, van de (structurele en incidentele) kosten van ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financiën.

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Realisatie 2023	Vershil 2023
4.0 MKON	Baten	0	2.730.173	2.733.243	-3.070
	Lasten	0	3.661.900	3.291.559	370.341
	Saldo	0	-931.727	-558.316	-373.411
Totaal saldo baten en lasten		0	-931.727	-558.316	-373.411
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MKON	Onttrekkingen				
	Toevoegingen			373.411	-373.411
	Saldo			-373.411	373.411
Saldo reserves				-373.411	373.411
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		0	-931.727	-931.727	0
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	

Programma: 5. Directie en Control

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie en Control primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Wat hebben we bereikt?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

- Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
 - De Toekomstvisie, inclusief bijbehorende opdrachten, is in 2020 vastgesteld en wordt uitgevoerd gedurende de periode 2020-2026. De planning, uitvoering en het effect van de opdrachten hebben in belangrijke mate bijgedragen aan een toekomstbestendige VNOG.
- Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
 - Er is een webinar georganiseerd voor raadsleden waarin zij door bestuurders zijn geïnformeerd over ontwikkelingen binnen VNOG.
 - Er is i.s.m. GGD NOG een voorlichtingsavond georganiseerd voor raadsleden (een raads-event). Hierin zijn actuele thema's die spelen bij VNOG en GGD via inspiratiesessies toegelicht.
 - Griffiers en bestuurders hebben met elkaar gesproken over het belang van het intensiveren van de band tussen raadsleden en VNOG als gemeenschappelijke regeling;
 - Er is een tweedaagse georganiseerd voor de bestuurders. Hier is onder andere gesproken over de strategische speerpunten voor het Regionaal Beleidsplan 2025-2028.
 - Er is continue aandacht voor de kwaliteit van advisering over diverse onderwerpen aan directie en bestuur.
- In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van en adviseren over voorstellen en besluiten op uitvoerbaarheid en het stimuleren van de vastlegging van relevante proces(wijziging)en de sturingsgegevens van deze processen.
 - De interne beheersing op de rechtmatigheid van de bedrijfsvoering is verder verbeterd. Dit heeft geleid tot de in deze jaarrekening afgegeven rechtmatigheidsverantwoording door het bestuur.
 - Uitkomsten van de verbijzonderde interne controle dragen bij aan het doorvoeren van het aanscherpen van interne beheersingmaatregelen en worden opgepakt door de procesverantwoordelijke.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Directie:

- heeft gestuurd op de realisatie van de Toekomstvisie-Opdrachten;
 - Meer Opdrachten uit de Toekomstvisie zijn afgerond en op lopende Opdrachten is voortgang gerealiseerd (zie paragraaf 4.9.).
- heeft gestuurd op de ontwikkeling van de organisatie:
 - het afgeronde organisch verandertraject 'de Expeditie' is door een externe partij geëvalueerd. De geleerde lessen vormen de basis voor de komende jaren, waarin het principe van organisch veranderen leidend blijft in de organisatieontwikkeling.
 - De derde groep 'Professionals van de Toekomst' heeft het ontwikkeltraject afgerond.

- heeft gezorgd voor het behoud van vertrouwen en het afstemmen van verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het managementteam en het bestuur, door:
 - Periodiek overleg tussen directeur en bestuurders (d.m.v. jaargesprekken);
 - Periodiek overleg tussen afdelingshoofden en bestuurlijk portefeuillehouders;
 - Periodiek overleg tussen programmahouder en afdelingshoofd;
 - Frequent overleg tussen management en teamleiders en teamleiders en medewerkers;
 - Frequent overleg tussen directeur en Ondernemingsraad;
 - Transparante besluitvorming.
 - Medewerkersbijeenkomsten te organiseren om medewerkers te informeren over de tijdelijke huisvesting (i.v.m. verlaten Europaweg)
- heeft de beheersing en (bij)sturing hierop gemonitord:
 - inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;
 - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
 - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie, monitoring van het personeelsbestand en de sturing op bovenformatieve medewerkers;
- bouwt continu aan sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's (waaronder Oost-5) en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio.
 - De samenwerking met het NIPV is geïntensiveerd, bijvoorbeeld op het gebied van natuurbrandbeheersing.
 - De samenwerking met de Provincie Gelderland is geïntensiveerd op het gebied van natuurbrandbeheersing.
 - VNOG neemt deel aan het project ERMWIC (Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing) dat zich richt op het versterken van de internationale samenwerking op het gebied van crisisbeheersing, hulpverlening, ambulancehulpverlening, rampenbestrijding en brandbestrijding.

Control:

- heeft mogelijke financiële en beheersingsrisico's gesignaleerd en hierover geadviseerd tijdens:
 - periodieke overleggen tussen control, directeur en afdelingshoofden;
 - periodieke overleggen tussen control en teamleider.
- heeft uitvoering gegeven aan de op basis van een risicoanalyse opgestelde interne financiële audits;
- heeft op basis van het normen- en toetsingskader voor de rechtmatigheid werkzaamheden opgesteld en gecoördineerd.;
- heeft een eerste aanzet gemaakt voor de in 2024 bij de VNOG uit te voeren 5-jaarlijkse visitatie door een visitatiecommissie, zoals verwoord in de Wet Veiligheidsregio's;
- heeft het belang van procesmatig werken aangejaagd, wat in de komende periode moet leiden tot het analyseren van de inrichting van de relevante bedrijfsvoerings- en afdelingsoverstijgende processen.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
5.0 Directie en control	Baten		225.000	476.434	251.434
	Lasten	971.300	1.218.000	1.296.218	-78.218
	Saldo	-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
Totaal saldo baten en lasten		-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
5.0 Directie en control	Onttrekkingen				0
	Toevoegingen				
	Saldo				0
Saldo reserves					0
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. J. Joon

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

Wat hebben we bereikt?

3. Sterke informatiepositie

Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht. Onze (digitale) beveiliging is op orde gebracht.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- a. We hebben een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
- b. Na het verlaten van de Europaweg is de facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten verder geoptimaliseerd.
- c. We geven onze medewerkers richting, ruimte en vertrouwen om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

3. Sterke informatiepositie

- VNOG heeft de informatiepositie van alle belanghebbenden verder versterkt. Onze informatievoorziening is ingericht conform de VeRA (Veiligheidsregio's Referentie Architectuur). Er is veel ingezet op informatiebeveiliging, wat inmiddels geleid heeft tot een volwassenheidsniveau van 3.3 op een schaal van 5, conform de standaarden van de BIO. De VNOG Toekomstvisie volgend, passen we Business Intelligence in steeds meer onderdelen toe, waarbij VNOG gebruik maakt van haar datawarehouse. Hiermee zijn o.a. de dashboards 'Oekraïne' en 'bestuurlijke Prestatiekaart' gerealiseerd. De bestuurlijke Prestatiekaart is vernieuwd en aan het AB gepresenteerd.
- VNOG werkt nog steeds aan het tweede datacenter en bijbehorende dark-fiber ring. Dit ligt op schema. Ook de implementatie van rechten-gestuurde informatieontsluiting loopt.
- Het archief is verplaatst van de oude locatie Europaweg naar de Vosselmanstraat. De nieuwe selectielijsten van VNG ten aanzien van e-mail archivering zijn ingevoerd.
- VNOG heeft de nieuwe website ontwikkeld en we zijn overgegaan naar een digitaal magazine. De huisstijl is verder versterkt en wordt breed ingezet. In crisissituaties hebben we zorggedragen voor de in- en externe communicatie.
- Privacy en gegevensbescherming zijn verder geïntensiveerd. Het volwassenheidsniveau voor de AVG ligt nu op 2.8 op een schaal van 5. Gewerkt is aan het verwerkingsregister AVG dat in april 2024 tot een actueel register moet leiden.
- Laptops en andere mobiele devices zijn vervangen; voor telefonie en dataverbindingen zijn contracten aangegaan met nieuwe providers.

4. Gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

a. Een solide financiële positie & control. De afdeling BV:

- Heeft zorggedragen voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en geadviseerd over financiën, verzekeringen, inkoop & aanbesteden. We hebben zorggedragen voor bestuurlijke informatievoorziening hierover die transparant en tijdig was.

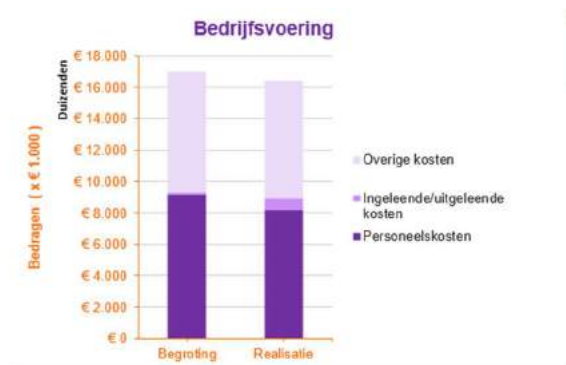
- Organiseerde en coördineerde de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening).
 - Er is een intern beheersingsplan opgesteld en de uitvoering van de verbijzonderde interne controle is versterkt, onder meer in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het DB over 2023 afgeeft aan het AB.
- b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers.
- In 2023 is gestart met het implementeren van de demarcatieafspraken. Hierover zijn per gemeente afspraken gemaakt met de gebouwbeheerders. Er is inmiddels periodiek overleg met gebouwbeheerders en gemeentelijke financieel ambtenaren (in het FAO) over beheer en gebruik brandweerkazernes.
 - VNOG beheert de locaties vanuit de gebruikersrol. We zijn gestart met een uniform toegangsbeheer.
 - We leveren input aan gemeenten en adviseren ten aanzien van verduurzaming van brandweerkazernes, ten aanzien van RI&E knelpunten en ten aanzien van de veilige energietransitie. We hebben input geleverd (voor Programma's van Eisen, etc.) aan de gemeenten en participeren als gebruiker in nieuw- en verbouwprojecten van brandweerkazernes.
 - De training- en oefenlocaties zijn aangepast in afstemming met afdeling Brandweezorg;
 - We zijn gestart met de inrichting van een nieuw Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS).
- c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen.
- We hebben de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg, en -administratie verzorgd; inmiddels ook voor de Meldkamer Oost-Nederland, onderdeel Brandweer-Multi (MKON-MKBM).
 - VNOG heeft geïnvesteerd in de professionele (door)ontwikkeling van HRM en gezorgd voor doorontwikkeling van e-HRM. Dit draagt bij aan meer efficiency en kwaliteit in de interne werkprocessen HRM, het gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en de formatie;
 - Medewerkers en leiding zetten in op vitaliteit, loopbaan en mobiliteit in het kader van 'werken aan duurzame inzetbaarheid'. De afdeling Bedrijfsvoering faciliteert dit. Hiervoor hebben we het instrumentarium ontwikkeld en de HR-werkplaats verder ingericht.
 - We hebben het organische verandertraject 'de Expeditie' geëvalueerd en gaan geleerde lessen in de praktijk brengen, zie verdere toelichting in paragraaf 4.6.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven en een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	169.000	316.500	292.861	-23.639
	Lasten	15.219.338	18.374.640	17.107.477	1.267.163
	Saldo	-15.050.338	-18.058.140	-16.814.616	-1.243.524
Totaal saldo baten en lasten		-15.050.338	-18.058.140	-16.814.616	-1.243.524
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
6.0 Bedrijfsvoering	Onttrekkingen	745.968	1.376.060	1.118.954	-257.106
	Toevoegingen		346.000	737.824	-391.824
	Saldo	745.968	1.030.060	381.130	648.930
Saldo reserves		745.968	1.030.060	381.130	648.930
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-14.304.370	-17.028.080	-16.433.486	-594.594
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. J. Joon

In dit programma zijn de inkomsten verantwoord van de gemeentelijke bijdragen die zijn bepaald bij de vaststelling van de VNOG-begroting 2023 en de rijksbijdrage met betrekking tot de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). De algemene dekkingsmiddelen betreffen middelen die beschikbaar zijn ter dekking van de uitgaven op de andere programma's. Dit programma kent derhalve niet een op zichzelf staand doel.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	57.555.000	60.744.680	60.838.261	93.581
	Lasten	4.367.120	893.308	258.765	634.543
	Saldo	53.187.880	59.851.372	60.579.496	-728.124
Totaal saldo baten en lasten		53.187.880	59.851.372	60.579.496	-728.124
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Onttrekkingen		2.509.728	2.509.728	0
	Toevoegingen	169.850	820.850	820.850	0
	Saldo	-169.850	1.688.878	1.688.878	0
Saldo reserves		-169.850	1.688.878	1.688.878	0
		<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		53.018.030	61.540.250	62.268.374	-728.124
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Programmahouder: dhr. J. Joon

Programma 8 betreft:

- De drie kazernes in eigendom van VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk). In 2023 was de BTW herzieningstermijn afgelopen en zijn de kazernes Apeldoorn-Saba en Harderwijk weer terug overgedragen aan de betreffende gemeente, zoals tien jaar geleden besloten. De kazerne Doetinchem volgt later nog;
- Het onderdeel ‘facilitaire kosten’ van de demarcatie kazernes (zie ook toelichting in paragraaf 4.6) conform de Regeling demarcatie;
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn;
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO-overgangsrecht.

Het programma 8 wordt één op één met de desbetreffende gemeenten verrekend en heeft geen invloed op het resultaat van VNOG.

Beleidsdoelen: Wat hebben we bereikt?

1. Kazernes

- Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.

2. Overgangsrecht

- Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Kazernes

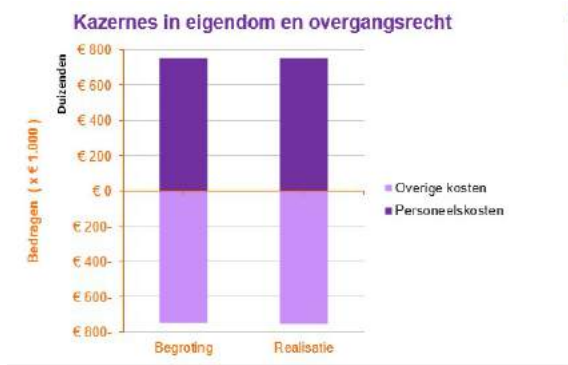
- De afdeling Bedrijfsvoering heeft via het team VSP gezorgd voor (coördinatie van) het onderhoud en de facilitaire diensten voor deze kazernes en voor de verrekening van de kosten, conform de Regeling Demarcatie.
- De afdeling Bedrijfsvoering heeft het proces begeleid voor de terug overdracht van de kazernes Harderwijk en Apeldoorn-Saba naar de respectievelijke gemeente.

2. FLO Overgangsrecht

- VNOG heeft gezorgd voor de juiste uitvoering en voor de verrekening van de kosten.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten	1.977.000	13.781.391	13.251.696	-529.695
	Lasten	1.977.000	13.781.391	13.251.696	529.695
	Saldo	0	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten		0	0	0	0
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		0	0	0	0

4. Paragrafen

4.1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. In 2023 is het risicomanagement binnen de VNOG uitgevoerd als onderdeel van de P&C cyclus. In deze paragraaf wordt het beleid voor het risicomanagement en het benodigde weerstandsvermogen samengevat. Verder worden de bevindingen van het in 2023 uitgevoerde risicomanagement geduid ten opzichte van de eerder in de begroting 2023 genoemde risico's.

Risicomanagement

De vastgestelde hoofdlijnen van het beleid t.a.v. het risicomanagement zijn:

- het wettelijk kader voor risicobeheersing uit artikel 9 en 13 van het Besluit Begroting en Verantwoordings (BBV) betreffende de vereiste paragrafen in de begroting en rekening;
- het treffen van beheersingsmaatregelen door de VNOG ter vermindering en vermindering van risico's en het voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's binnen de bedrijfsvoering, die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren;
- het uitvoeren van die maatregelen; het beheersen ervan en het rapporteren erover in de P&C stukken;
- het kwantificeren van de risico's in een 5-tal kans percentages t.w.: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%; waarbij bij een kans van 90% dat het risico zich kan voordoen, wordt overwogen om de begroting daarop aan te passen;
- het voor maximaal 3 jaar bepalen van de voor de maatregelen benodigde financiële middelen, zijnde de benodigde weerstandscapaciteit voor structurele risico's, door vermenigvuldiging met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.

De binnen VNOG vastgestelde aanpak heeft als doel om de geïnventariseerde risico's te volgen en te bewaken en ook om nieuwe risico's te onderkennen en vast te stellen. De getroffen maatregelen zijn gericht op het beperken, overdragen, vermijden en/of mogelijk accepteren van de gesignaleerde risico's.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus en hebben betrekking op:

- een verantwoording over de uitvoering van de maatregelen, vergeleken met de risico's en beheersmaatregelen opgenomen in de begroting van betreffend jaar, *in het begin van het jaar*, in de jaarrekening;
- de bewaking, *lopende het jaar*, op de uitvoering/herziening van genoemde maatregelen en de rapportage daaromtrent in de tussentijdse verslaglegging;
- het in beeld brengen van mogelijke nieuwe risico's en maatregelen en de toetsing van bestaande risico's t.b.v. de kadernota (in 2023: Kadernota 2025-2028) aan het *eind van het jaar*;
- het afstemmen over/ vergelijken met andere veiligheidsregio's ten aanzien van relevante risico's.

Het doel van deze aanpak is om het beoordelen en beheersen van risico's actueel te houden.

Risico-inventarisatie

De risico-inventarisatie in de Programmabegroting 2023-2026 is gebaseerd op de inventarisaties en beoordelingen zoals die zijn uitgevoerd bij het opstellen van de Kadernota 2023-2026. Het geheel

wordt jaarlijks gemanaged zoals hiervoor beschreven. Daarbij is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden. Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt.

In 2023 speelde corona (COVID-19) geen rol van betekenis meer. De opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne ging wel door en daarnaast nam de druk toe om opvangplaatsen voor asielzoekers te zoeken en te vinden. Voor VNOG konden de activiteiten rondom opleiden en oefenen in 2023 weer als gebruikelijk en gewenst, worden uitgevoerd. Dit is ook te zien aan de benutting van de daarvoor beschikbare budgetten.

Voor de vluchtelingencrisis zijn ook in 2023 extra mensen en middelen vanuit de crisisorganisatie ingehuurd en ingezet. De verwachting is dat de daarbij behorende extra kosten door het Rijk zullen worden vergoed. Een uitgebreidere toelichting van genoemde crises is te vinden in paragraaf 4.4.

Er bestaat een kleine kans dat door de VNOG genomen besluiten in het kader van de handhaving van crisismaatregelen (GRIP-4) met succes worden aangevochten door bedrijven en instellingen en dat claims toegewezen worden. Dit risico laat zich niet kwantificeren.

Inventarisatie

In het kader van de jaarrekening 2023 worden de risico's vergeleken met de eerdere inventarisatie uit de begroting 2023-2026. Daarbij worden de risico's weergegeven met de oorzaken en het daarbij berekende bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit. Het berekende bedrag is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te niet te zeggen wat de financiële effecten ervan (kunnen) zijn (zie het overzicht 'Risico's jaarrekening 2023 (niet gekwantificeerd)'). Daarnaast verwachten we van risico's die extern worden veroorzaakt dat de mogelijke financiële effecten, generiek zullen worden gecompenseerd. De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsv Vermogen en de benodigde weerstandscapaciteit, komen verderop in deze paragraaf aan de orde.

Een uitgebreider overzicht van de te nemen maatregelen en de bewaking van de opvolging ervan, komen verder aan de orde in de begroting 2025-2028 en daaruit voortvloeiende (P&C) rapportages.

Toelichting uitvoering risicomanagement 2023

Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2023 is enerzijds gekeken naar de actuele situatie van risico's welke zich kunnen voordoen binnen en buiten de VNOG. Anderzijds is gestuurd op de te nemen maatregelen om de risico's te beheersen, over te dragen, te vermijden of te accepteren. In de halfjaarrapportage 2023 is een rapportage over de bewaking van de uitvoering van maatregelen opgenomen.

De ontwikkelingen en verschillen t.o.v. de begroting 2023 worden kort nader toegelicht. Twee van de uit de begroting 2023 genoemde risico's komen niet meer voor in de eind 2023 geactualiseerde inventarisatie. Het betreft:

- het gekwantificeerde risico van de kosten voor (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel i.v.m. de onzekerheid over de termijn van overbrugging na vertrek Europaweg ultimo 2023 en
- het niet gekwantificeerde risico over de onzekerheid van een toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).

Zo is er inmiddels voldoende duidelijk over de (wijze van) invulling van huisvesting ter overbrugging van de periode tot de nieuwe huisvesting in Apeldoorn beschikbaar is. En zijn de ontwikkelingen en

contacten in de grensregio's over verdere samenwerking, volop gaande.

Verder is het niet-gekwantificeerde risico van de (on)mogelijkheid van het terugbrengen van de meerkosten kazernerij dagdienst, bij het vervallen van mogelijkheid van roosteren vrijwilligers voor repressieve (dag)taken, samengevoegd met het 1^e niet-gekwantificeerde risico (hogere personele kosten (beloning/vergoeding) bij repressieve inzet van parttime brandweermensen). Tenslotte is de beschrijving van het niet-gekwantificeerde risico van een 'Pandemie' aangepast tot een meer algemene duiding van 'Toekomstige crises'.

Op grond van het uitgevoerde risicomanagement in 2023 wordt het volgende overzicht 'Risico's jaarrekening 2023' weergegeven.

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's	Weerstands-capaciteit (euro's)
			bedrag	
1	Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) , risico niet kunnen inpassen medewerkers i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	100.000	50.000
2	Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	400.000	200.000
3	(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes, door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	408.000	286.000
4	Te veel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding (Arbeidstijden).	10%	50.000	5.000
5	Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatie. Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen.	70%	650.000	455.000
6	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. materiële kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	160.000	80.000
7	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. <i>personele</i> kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	70%	300.000	210.000
8	Uitval materieel repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
9	Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie. Extra prijsstijgingen nog te contracteren blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	50%	150.000	75.000
10	Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel. Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen eisen RI&E.	30%	25.000	8.000
11	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	84.000	42.000
12	Hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid. Extra kosten/investeringen doorvoeren maatregelen duurzaamheid nog onzeker.	50%	400.000	200.000
13	Extra (verhuis)kosten tijdelijke huisvesting en faciliteiten kantoorpersoneel. Aanpassingen werkplekfaciliteiten en (meer) thuiswerken (overbrugging verhuizing).	30%	75.000	23.000
14	Hack systemen, verhinderen uitvoering crisis- en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	30%	500.000	150.000
15	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers) door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	30%	350.000	105.000

16	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen) door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000
17	Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	300.000	30.000
18	Stijging reële bijdrage aan NIPV door bijv. nieuwe taken.	30%	78.000	23.000
19	Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen) , door stijging van het rentepercentage i.s.m. toename omvang leningen.	50%	1.875.000	938.000
20	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)) . Processen rond persoons gerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	10%	300.000	30.000
21	Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig) . Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	30%	375.000	113.000
22	Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS . Mogelijke kosten sanering PFAS grond-/bodemverontreiniging.	50%	420.000	210.000
				3.275.000

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's bedrag	Weerstandscapaciteit (euro's)
1	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers) . Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernerij vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel.			
3	Toekomstige effecten in 2023 gestarte project VICC (Oost-5) witte kolom , onzekerheid omtrent uitkomsten t.a.v. financiële - en personele impact.			
4	Toekomstige crises (w.o. pandemie) kwantificering c.q. opname in risicoprofiel gevolgen crises, zoals COVID-19. De rol en beschikbare financiële middelen (w.o. extra BDuR) voor VNOG bij (toekomstige) crises, is afhankelijk van onzekere gebeurtenissen en de visie daarop vanuit het Rijk en de gemeenten.			
5	Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie . De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers.			

Toelichting

Naast de hiervoor toegelichte verschillen met de begrote risico's worden hieronder een aantal ontwikkelingen in 2023 toegelicht met betrekking tot risico's die in zwaarte en omvang (qua weerstandscapaciteit) zijn gewijzigd en daarnaast de risico's die nieuw zijn waargenomen.

Van de onderstaande risico's is de berekende omvang van de weerstandscapaciteit respectievelijk substantieel verlaagd en verhoogd.

Risico's die (verder) zijn verlaagd (vermelde nummer verwijst naar overeenkomend risico):

- (1) het risico van *frictiekosten w.o. niet kunnen inpassen medewerkers, bij het stoppen van het Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS)*: dit risico neemt af naarmate de afbouw vordert met de bijbehorende maatregelen en ontwikkelingen t.a.v. het personeel en materieel;
- (2) het risico op *geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet*: dit risico neemt naarmate er meer inzicht ontstaat en afstemming is tussen VNOG en gemeenten;

- (7) *het risico op het niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. personele kosten*: dit risico is/wordt lager naarmate de tijd vordert waarbinnen aan de Toekomstvisie uitvoering wordt gegeven en er voortschrijdend inzicht is op de samenhang tussen benodigde en beschikbare mensen en middelen;
- (9) *het risico op extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie*: dit risico is/wordt lager naarmate de tijd vordert waarbinnen aan de Toekomstvisie uitvoering wordt gegeven en aanschaf van materiaal/materieel plaatsvindt;
- (13) *het risico van extra (verhuis)kosten tijdelijke huisvesting en faciliteiten kantoorpersoneel*: o.b.v. genomen maatregelen en gemaakte afspraken is het (berekende) risico verlaagd;
- (14) *het risico op het hacken van systemen*: door de genomen maatregelen rond beveiliging en bewaking is dit de kans dat dit risico zich voordoet verder afgenomen en
- (17) *het risico op onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking*: door verdergaande (landelijke) ontwikkelingen en afspraken is dit risico kleiner geworden.

Risico's die zijn verhoogd:

- (5) *het risico van hogere prijzen/exploitatiekosten boven de prijsindex*: door wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) t.w. een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, is het risico groot op stijging van (exploitatie)kosten door stijging van grondstoffen en materialen;
- (19) *het risico op stijging van financieringskosten bij het aantrekken van leningen (vreemd vermogen)*: door een verdere stijging van de rente dan waarmee in toekomstige begrotingen wordt rekening gehouden bij de toegenomen behoefte aan langlopende leningen, neemt het risico toe dat de berekende rentekosten in de toekomst ontoereikend zijn.

Behalve de hiervoor genoemde wijzigingen van risico's t.a.v. de begroting 2023-2026 zijn onderstaande risico's nieuw geïnventariseerd in 2022/2023.

Gekwantificeerde risico's:

- (12) *hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid*: de nodige – en gewenste maatregelen rond duurzaamheid brengen naar verwachting extra kosten/investeringen met zich; deze zijn voor een deel nog onzeker en vormen derhalve een risico;
- (21) *hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig)*: na het opzeggen van het (doorlopend) contract door het Witte Kruis voor inhuur van OVDG'en moet VNOG hierin zelf voorzien: bij de berekende weerstandscapaciteit wordt rekening gehouden met de mogelijke meerkosten. Dit risico was ook al meegenomen in de jaarstukken 2022 en is t.o.v. dat jaar gedaald omdat de meerkosten naar verwachting meevallen, het zal op basis van de feitelijke gegevens over 2024 worden geëvalueerd.
- (22) *het risico van verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS*: dit risico was bij de jaarrekening 2022 als niet-gekwantificeerd ingebracht maar is inmiddels als kwantificeerbaar opgenomen. Hieromtrent is overigens nog veel onzeker.

Niet gekwantificeerde risico's:

- (3) *toekomstige effecten in 2023 gestarte project VICC (Oost-5) witte kolom, onzekerheid omtrent uitkomsten t.a.v. financiële - en personele impact*: het ontwikkelen van veiligheidsinformatie en coördinatiecentrum (VICC) geldt ook voor de Witte kolom, hiervoor is een project gestart; de impact daarvan in financieel en personeel opzicht is nog onzeker en
- (5) *de uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie*: de uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers; dit risico was ook al opgenomen in de jaarstukken 2022 maar niet in de begroting 2023.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (de benodigde weerstandscapaciteit). De vastgestelde beleidsregels worden hieronder samengevat.

De beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus, zoals bij het voorstel over de bestemming van het resultaat van deze jaarrekening) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

- De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken.
- De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve, eventuele Stille Reserve en de post Onvoorziene uitgaven. Bij de VNOG is er geen sprake van een stille reserve. Bij de jaarrekening wordt de post Onvoorziene uitgaven niet meegenomen, omdat deze onderdeel vormt van het resultaat waarvan de bestemming bestuurlijk wordt vastgesteld. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.
- De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.
- De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's. Dit geldt voor zover er geen bestuurlijke besluitvorming t.a.v. specifieke bestedingen (leidend tot een beklemming/beslag in de toekomst) heeft plaatsgevonden.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit rekening 2023	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)	1.010.368
Beschikbaar weerstandsvermogen	2.145.482

* hierbij is rekening gehouden met in 2023 genomen besluiten tot toekomstige besteding in 2024 e.v. jaren, m.n. voor het oplossen van personele knelpunten bij afd. Bedrijfsvoering en Brandweezorg ad. € 1.577.000; de storting in deze reserve vanwege de verlaagde huur van de Europaweg verloopt budgettair neutraal.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG rekening 2023	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.145.482
Benodigde weerstandscapaciteit	3.275.000
Ratio	0,66

Toelichting

De hoogte van de Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve eind 2023 is zodanig dat de weerstandsratio zich beneden de ondergrens bevindt van de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	62%	17%
Solvabiliteitsratio	21%	44%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	6,52%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is van financiële positie bij het opmaken van de jaarcijfers 2023.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente en aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal van de vlottende bezittingen. Bij de begrote cijfers voor 2023 was nog geen rekening gehouden met de financiële effecten van de terug verkoop van een tweetal kazernes aan de gemeenten met de daarbij behorende overdracht van een tweetal langlopende leningen. Hierdoor zijn de (langlopende) schulden fors afgenomen en is er daarnaast sprake van toename van de vlottende bezittingen w.o. de liquide middelen. De berekende netto schuldquote valt in de categorie 'minste risico'.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het

vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG. De berekende ratio (inclusief het exploitatiere-sultaat over 2023) bedraagt 42% en valt daarmee binnen de categorie 'gemiddeld risico'. De ontwikkelingen geschetst bij de netto schuldquote hebben een positieve invloed (gehad) op de ratio over 2023.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Deze ratio heeft vooral zeggingskracht wanneer de uitvoering van de begroting niet (teveel) wordt verstoord door uitzonderlijke situaties zoals er eerder zijn geweest door crises als corona en extra vluchtelingenopvang. De betekenis van de berekende ratio voor het financieel beleid blijft in de huidige context nog wel beperkt.

4.2. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het brandweermaterieel en drie kazernes (Harderwijk, Doetinchem en Apeldoorn-Zuid) zijn in eigendom (geweest) van VNOG. Ter dekking van de groot onderhoudskosten van de (in 2013 overgenomen) kazernes is in de jaarrekening van VNOG voor Harderwijk en Doetinchem per kazerne een voorziening gevormd voor rekening van de betreffende gemeente; dit op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

De kazerne in Apeldoorn-Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

De kazernes in eigendom van VNOG zijn allemaal aangekocht in 2013. Eind 2023, na de BTW-herzieningstermijn van 10 jaar, zijn de kazernes van Harderwijk en Apeldoorn-Zuid (Saba) terug verkocht aan de desbetreffende gemeenten. Daarbij is ook de binnen VNOG opgebouwde onderhoudsvoorziening aan Harderwijk overgedragen. Over het moment van terug verkoop en overdracht van bijbehorende onderhoudsvoorziening van de kazerne Doetinchem vindt nog overleg plaats met de gemeente. Hierbij speelt het vraagstuk van PFAS-verontreiniging. De verwachting is dat deze overdracht zal plaatsvinden in het 1e halfjaar van 2024.

De kapitaalgoederen voor rekening van VNOG betreffen de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

4.3. Paragraaf Financiering

Inleiding

De Financieringsparagraaf is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de Programmarekening op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Op grond van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) moet de veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Op 10 december 2020 heeft het AB een nieuw treasurystatuut vastgesteld met een ingangsdatum van 1 januari 2021.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico's

Financiering en renterisico zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Telkens wanneer een geldlening moet worden afgelost en herfinanciering noodzakelijk is, bestaat immers het gevaar dat de begroting geconfronteerd zal worden met hogere rentelasten. Door ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt kan de nieuwe lening duurder uitvallen dan de oude. Ook wanneer een geldlening in aanmerking komt voor renteherziening bestaat dit risico. De Wet Fido stelt grenzen aan de mate waarin een gemeente of andere decentrale overheid zich bloot kan stellen aan renterisico. Ter beperking van dit risico is zowel voor de vaste schuld (langlopende leningen) als voor de vlottende schuld (kortlopende leningen) een wettelijke grens vastgesteld. Het niet voldoen aan deze limitering kan voor de Provincie, als toezichthouder van VNOG, aanleiding zijn om maatregelen te nemen. Preventief toezicht op het afsluiten van geldleningen behoort in laatste instantie tot de mogelijkheden.

Renterisico vaste schuld

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van één jaar of langer. De renterisiconorm zet decentrale overheden aan tot spreiding van hun lening portefeuille en daarmee verlaging van het jaarlijks renterisico door hen te verplichten aflossingen op geldleningen en momenten van renteherziening over toekomstige begrotingsjaren te verdelen. Het is aan de besturen van de decentrale overheden zelf om binnen de renterisiconorm voor een bepaalde mate van spreiding te kiezen.

Berekening Renterisiconorm:

Begrotingstotaal 2023	: € 64,2 miljoen
Percentage	: 20%
Renterisiconorm	: € 12,8 miljoen afgerond

De risiconorm geeft aan dat jaarlijks maximaal € 12,8 miljoen van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. VNOG heeft in 2023 geen leningen aangetrokken. Dit was mogelijk door een heroriëntatie op de voorgenomen investeringen die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Hierbij is een deel van de kredieten verschoven naar latere jaren en is dus in de voorgaande jaren slechts in beperkte mate gebruik gemaakt van de beschikbaar gestelde kredieten. In 2023 is al wel meer gebruik gemaakt van de beschikbare kredieten maar nog niet volledig.

Daarnaast was er in de afgelopen jaren sprake van een toename van de reserves binnen VNOG die als intern financieringsmiddel zijn aangewend.

In het verslagjaar is voor een bedrag van € 8,9 miljoen op de vaste schuld afgelost, hierin zit een bedrag van € 4,2 miljoen voor een tweetal leningen die, gelijktijdig met de terug verkoop van de kazerne, zijn overgedragen aan de gemeente Harderwijk. In 2023 was geen sprake van renteherziening van de lopende aangetrokken geldleningen. De VNOG heeft in 2023 dus ruimschoots aan de renterisiconorm voldaan.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de jaarbegroting van VNOG bij aanvang van het jaar. De totale omvang van de jaarbegroting 2023 van VNOG bedroeg bij aanvang van het jaar 2023 circa € 64,2 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond circa € 5,3 miljoen.

Onderstaand overzicht bevat de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet, zoals bedoeld in het “Uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden”.

Alle bedragen in onderstaand overzicht x € 1.000

	Vlottende Schulden	Vlottende Middelen	Saldo	Gemiddeld	over=+/onder=- schrijding limiet
januari	1.039	1.626	-587		
februari	1.292	126	1.166		
maart	0	2.772	-2.772		
			kwartaal 1	-731	-5.997
april	0	4.449	-4.449		
mei	312	2.401	-2.089		
juni	0	3.028	-3.028		
			kwartaal 2	-3.189	-8.454
juli	568	4.539	-3.971		
augustus	294	3.397	-3.103		
september	385	2.488	-2.103		
			kwartaal 3	-3.059	-8.325
oktober	0	3.888	-3.888		
november	0	3.740	-3.740		
december	0	1.639	-1.639		
			kwartaal 4	-3.089	-8.355
Begroot aan het begin van het jaar 2023 *)				64.219	
Percentage regeling **)				8,2%	
Kasgeldlimiet VNOG:				5.266	

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is de kasgeldlimiet in 2023 niet overschreden.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor VNOG is het drempelbedrag voor 2023

bepaald op € 1.284.000 (2% van begrotingstotaal). VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2023 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.284			
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	192	710	517	669
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.092	574	767	615
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	64.219			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	64.219			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.284			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.307	64.643	47.592	61.591
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	192	710	517	669

Uit dit overzicht blijkt dat VNOG in 2023 de regels schatkistbankieren heeft nageleefd.

Renteberekening jaarrekening

Voor de kapitaallasten van kazernes zijn in 2023 evenals voorgaande jaren de afgesproken projectpercentages doorbelast. Deze projectpercentages zijn gebaseerd op de ten behoeve van de financiering van de kazernes aangetrokken leningen. Aan de reguliere VNOG-investeringen is in 2023 0,8% rente toegerekend.

Uitgezette externe gelden

In het treasury statuut staat dat er drie soorten kortlopende gelden ingezet kunnen worden. Het gaat om de volgende instrumenten: callgeld (daggeld), kasgeldleningen & deposito's en rekening-courantovereenkomsten.

VNOG heeft een rekening-courant bij de BNG en drie rekeningen bij de ING. Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.

4.4. Crises paragraaf

Covid-19

In december 2020 heeft het AB besloten dat VNOG voor de gemeenten toezicht en handhavingscapaciteit organiseert via externe bedrijven. Bij deze besluitvorming is ervan uitgegaan (op basis van de brief van de minister van VWS van 28 september 2020), dat deze kosten tot en met het 1^e kwartaal 2021 konden worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS. Deze kosten zijn ook gedeclareerd. In 2023 is deze declaratie door het ministerie voldaan (€ 196.932).

Specifiek voor de CTB-controle (Corona Toegangsbewijzen) eind 2021 verloopt de Rijksbijdrage ad € 2.140.710 aan de deelnemende gemeenten via VNOG. Dit verloopt budgettair neutraal; de afwikkeling en verantwoording heeft in 2022 en 2023 plaats gevonden. In 2024 wordt het restantbedrag afgewikkeld met het ministerie.

Oekraïne

Het Ministerie heeft de veiligheidsregio's een rol toebedeeld in de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne. Het Ministerie heeft ter dekking van de te maken kosten een 'bekostigingsregeling voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's' vastgesteld. De veiligheidsregio's kunnen op basis hiervan kosten voor regie, coördinatie van de spreiding van ontheemden, communicatie, zorg en materiële uitgaven declareren. VNOG moet op grond van deze regeling niet alleen haar eigen hieronder vallende kosten declareren, maar ook de door de GGD of gemeenten gemaakte kosten voor zover ze voldoen aan de voorwaarden in de regeling.

Op basis van een eerste inschatting heeft VNOG voor 2023 een voorschot aangevraagd van € 1.000.000. Dit bedrag bestaat vooral uit de inhuur van derden bij de uitvoering van taken in het Oekraïne dossier, dan wel voor het uitvoeren van werkzaamheden die zijn blijven liggen bij medewerkers die zich inzetten bij de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne. Daarnaast heeft de GGD kosten van werkzaamheden bij de VNOG gedeclareerd over 2023. Deze activiteit is door de bekostigingsregeling van het Rijk in principe budgettair neutraal. De opgestelde declaratie van de over 2023 gemaakte kosten komt uit op een bedrag van € 1.096.894. Dit betreft grotendeels kosten die door VNOG zijn gemaakt deels kosten die de GGD bij de VNOG heeft ingediend. VNOG heeft geen taken uitbesteed aan gemeenten, zodat er ook geen gemeentelijke kosten in de einddeclaratie zijn meegenomen. De door VNOG samengestelde declaratie moet uiterlijk 15 juli 2024 worden ingediend.

4.5. Voortgang besteding extra BDuR-middelen

Inleiding

Het Rijk heeft per 2023 de bijdrage aan alle veiligheidsregio's (de zogenaamde Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, BDuR) structureel verhoogd, omdat crises naar verwachting langduriger worden en vaker tegelijkertijd voorkomen (stapeling) en de veiligheidsregio's hierbij meer zijn en worden ingezet. De ophoging is expliciet door het Rijk bedoeld voor versterking van de crisisbeheersing (incl. vergroting flexibiliteit) en versterking informatievoorziening (incl. informatiestromen tussen regio's onderling en Rijk).

De BDuR-ophoging komt in vier tranches, waarbij de eerste tranche per 2023 is toegekend. De laatste tranche volgt in 2026. Ieder jaar in juni wordt de (hoogte van de) tranche voor het volgende jaar pas definitief zeker. Dit is een belangrijk voorbehoud. De tranche voor 2023 heeft VNOG ontvangen en de tranche voor 2024 is inmiddels zeker.

Er is een meerjarig bestedingsplan 2023-2026 voor de besteding van de BDuR-ophoging gemaakt. Er worden hierin functionarissen geworven voor ondersteuning van de multi operationele crisisorganisatie, crisiscommunicatie, versterking vakbekwaamheid, risico-analyse en data-specialisten, o.a. voor het wettelijk verplichte 24/7 veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum (VICC). Er komen extra exploitatiegelden voor onderzoek, bouw/licenties voor de informatiesystemen, vakbekwaamheid, etc. Tenslotte wordt de flexibiliteit versterkt door een flexibel budget in te stellen.

Op 30 maart 2023 heeft het AB het meerjarige bestedingsplan 2023-2026 voor de BDuR-ophoging vastgesteld en dit ook gedeeld met de gemeenten.

Voortgang bestedingsplan – jaarschijf 2023

Begin juni heeft VNOG de voortgang van het bestedingsplan intern geëvalueerd. De uitvoering 2023 ligt voor een groot deel op schema. Diverse wervingen zijn succesvol afgerond, of zijn (conform planning) gestart. De arbeidsmarkt is krap, daardoor konden niet alle geplande wervingstrajecten voor 2023 succesvol zijn. Het kwam ook voor dat nieuwe collega's later begonnen dan vooraf was voorzien. Ook wat betreft de exploitatie lopen zaken: een aantal plannen zijn uitgevoerd, maar een aantal plannen vertragen, ook doordat de werving van de nieuwe collega's (nog) niet rond is.

Drie functies zijn direct ingevuld via interne werving: de medewerker Vakbekwaamheid, de medewerker multi (met focus op scenariodenken) en de informatiemanager VICC. Door het vertrek van de beoogde data-analist VICC en de adviseur data en informatie Crisisbeheersing is de vacatureruimte in 2023 ingevuld met tijdelijke medewerkers. Op 1 augustus startte de tijdelijke medewerker Bevolkingszorg (tot 31-12). De werving voor permanente invulling is in de afrondende fase. Verwachting is dat deze medewerker in de loop van 2024 start. Per 1 september 2023 zijn twee medewerkers gestart, de medewerker crisiscommunicatie en een datawarehousespecialist. De functie procesregisseur vakbekwaamheid (GHOR samen met Crisisbeheersing) is in het najaar tijdelijk ingevuld. Definitieve werving is afgerond, de procesregisseur start februari 2024. De werving van de risico-analist is uitgesteld tot 2024.

Uit de exploitatiegelden is in het eerste kwartaal 2023 het onderzoek bekostigd dat is uitgevoerd bij de gemeenten omtrent hun wensen voor de toekomst van bevolkingszorg. De uitkomsten hiervan zijn geanalyseerd en zullen tot een voorstel leiden. Vanuit de exploitatie worden ook de kosten gedekt voor de verdere bouw van het VICC en het platform R!SQ, alsook verdere acties omtrent de vakbekwaamheid. Diverse van de hierboven genoemde nieuwe functionarissen zijn bij de bouw van VICC/R!SQ en bij vakbekwaamheid betrokken.

Om de door het Rijk gewenste versterking van de flexibiliteit te realiseren, heeft het AB op 30 maart een ‘noodfonds’ voor onverwachte uitgaven ingesteld en hierin 4,5 ton van de BDuR-ophoging gestort. Er speelde geen langdurige crisis in 2023 die een beroep op dit noodfonds nodig maakte. Er is dus geen onttrekking gedaan. Het noodfonds heeft tevens een ‘egalisatie’-functie: overblijvende middelen in enig jaar vanuit deze BDuR-gelden worden hierin gestort, zodat zij geormerkt beschikbaar blijven voor de versterking van crisisbeheersing, flexibiliteit en informatievoorziening, zoals het Rijk dat bedoeld heeft (totdat het door het AB bepaalde plafondbedrag van het noodfonds bereikt is). Conform dit uitgangspunt zijn de overblijvende middelen uit 2023 gestort in het noodfonds, zie verder ook toelichting in hoofdstuk 8.

Resumé

De totale loonkosten in de jaarschijf 2023 bedroegen € 611.576 en de exploitatiekosten € 148.521. Conform het bestedingsplan is in maart 2023 een storting in het noodfonds gedaan van € 454.200. In juni is vanuit het Rijk nog een loon- en prijscompensatie toegepast. Aan het einde van het jaar zijn de overblijvende middelen uit 2023 in het fonds gestort, zodat de uiteindelijke storting voor 2023 € 884.103 bedraagt. Zoals hiervoor aangegeven waren er overblijvende middelen als gevolg van het niet volledig of pas later in de tijd kunnen uitvoeren van de plannen voor de jaarschijf 2023.

Samengevat zag de besteding in 2023 er als volgt uit:

BDuR ophoging	Geraamd 2023	Besteding 2023
Formatie en inhuur	747.500	611.576
Exploitatie	442.500	148.521
Storting in noodfonds crisisbeheersing	454.200	884.103
	1.644.200	1.644.200

4.6. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG-begroting is het separate programma ‘Bedrijfsvoering’ opgenomen. Voor de behaalde doelstellingen en uitgevoerde activiteiten op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Deze paragraaf gaat in op diverse andere onderwerpen binnen de bedrijfsvoering.

Werkkostenregeling

Het werken met een groot aantal vrijwilligers zorgt ervoor dat de verhouding tussen de totale loonsom en het aantal medewerkers voor wat betreft de Werkkostenregeling (WKR) ongunstig uitvalt. Hierdoor is een eindheffing vanwege de WKR veelal onvermijdelijk. Voor een vroegtijdig inzicht in de ontwikkeling van de WKR-eindheffing, berekent VNOG ieder kwartaal de cumulatieve effecten van de WKR. Op die manier kan worden gezien of er een eindheffing vanwege de WKR dreigt en kunnen bijstuuringsacties worden genomen. Deze maatregel heeft effect. De eindheffing is in de afgelopen jaren gedaald, in het bijzonder tijdens de COVID-19 jaren, toen men weinig bij elkaar kon komen. Over 2022 is na twee COVID-19 jaren de eindheffing weer opgelopen doordat in 2022 veel aandacht is besteed aan het herstellen van het contact door fysieke bijeenkomsten die onder de WKR vallen. In 2023 is dit effect weer verminderd en hoeft er per saldo geen eindheffing betaald te worden.

Eindheffing Werkkostenregeling	
2016	288.000
2017	61.000
2018	71.000
2019	36.000
2020	38.000
2021	18.000
2022	126.600
2023	0

Enmalige veranderkosten Toekomstvisie

De eenmalige veranderkosten vanuit de Toekomstvisie betreffen onder andere de organisatieontwikkeling en informatievoorziening. Wat betreft de organisatieontwikkeling het volgende. De directeur heeft eind 2018 een bestuursopdracht gekregen om een toekomstbestendige organisatie te vormen die veiligheid en zorg biedt aan de inwoners. De bestuursopdracht bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is uitgewerkt in de reader voor de bestuurlijke tweedaagse van september 2019 en heeft geleid tot de Toekomstvisie, die vastgesteld is op 15 januari 2020. Het tweede deel omvat de inrichting, cultuur en aansturing van de organisatie.

Het dagelijks bestuur heeft voor dit tweede deel van de opdracht het besluit genomen tot aanpassing van de organisatie. Daarbij is besloten om de organisatie en medewerkers te ontwikkelen door middel van een organische veranderaanpak. Dit betekent een veranderaanpak waarbij - in nauwe samenwerking met de medewerkers en de OR - stapsgewijs veranderingen in de organisatie worden aangebracht; dit met rechtspositionele waarborgen. Hiervoor is een aangepast sociaal statuut vastgesteld op 13 februari 2020.

VNOG zag dit proces als een reis, genaamd ‘de Expeditie’, waarin we met elkaar onze organisatievisie vorm en inhoud geven. Samen werken we aan de koers en daar waar nodig sturen we onze koers bij. Aan het einde van dit traject (in 2022) zijn bijvoorbeeld de knelpunten op het gebied van aansturing, eenheid en integraal denken in het managementteam verholpen. Daarbij hebben wij een fundament gelegd onder onze toekomst. In 2022 was ‘de Expeditie’ formeel afgerond.

Terugblik 2023

Het jaar 2023 was het laatste jaar waarin het organisatie ontwikkelbudget is ingezet voor leiderschapsontwikkeling VNOG, professionele vaardigheden, vitaliteit en mobiliteit. In oktober heeft het MT met de teamleiders teruggekeken op drie jaar leiderschapsontwikkeling binnen VNOG. De basis voor het leiderschap staat en de verdere doorontwikkeling is in de maak. Het onderdeel 'leiderschap voor postcommandanten' zal in 2024 starten.

In 2023 is 'de Expeditie' in gezamenlijke opdracht van de directeur en OR geëvalueerd. De lessen uit deze evaluatie 'Met Trots vooruit' worden herkend en zijn input voor een vervolg in de vorm van een nog nader te definiëren meerjarig programma.

Blijvende aandacht geeft VNOG aan duurzame inzetbaarheid. Met vitaliteitsdagen op zeven van de acht werklocaties heeft de werkgroep VNOG-vitaal een fundament gebouwd om vitaliteit een vaste plek te geven binnen de organisatie. Medewerkers vinden steeds beter hun weg naar de trainingen en workshops die centraal aangeboden worden. Drie groepen medewerkers RCB hebben zich gezamenlijk geprofessionaliseerd tijdens de training 'Adviseren in de publieke sector'. Het korte programma 'Verzilveren' gaf twee groepen medewerkers handvatten om invulling te geven aan de 'derde' loopbaanfase. Uitkomsten waren loopbaantrajecten, nieuwe loopbanen of de ontdekking dat het werk heel goed past. Aandachtspunt blijft de balans tussen werk en privé. Tenslotte heeft het MT met de teamleiders in een anderhalf daagse de kernwaarden van VNOG praktisch vertaald in gedrag dat past bij 'deskundig, daadkrachtig en gepassioneerd'.

Voor de veranderkosten is bij vaststelling van de Toekomstvisie incidenteel € 1.040.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor 'de Expeditie', Risico- en Crisisbeheersing, IT en Vakbekwaamheid. In de tabel hieronder staat een verantwoording op de veranderkosten tot en met 2023.

Budget éénmalige veranderkosten Toekomstvisie:	Uitgaven 2020	Uitgaven 2021	Uitgaven 2022	Uitgaven 2023	Totale uitgaven
<i>Budget:</i>	1.040.000	723.208	434.467	276.160	
<i>Uitgaven:</i>					
Leiderschapsprogramma:	-151.925	-44.191	-40.013	-67.907	-304.037
Ontwikkel- en loopbaanadvies	-13.749	-1.688	-8.664	-5.969	-30.070
Professionele vaardigheden	7.543	-35.598	-56.134	-38.590	-122.778
Duurzaam inzetbaarheid		-54.017	-19.572	-32.569	-106.158
Mobiliteit		-4.447	-5.923	0	-10.370
Subsidie A&O voor mobiliteit		5.000	5.000	0	10.000
Personele kosten	-93.987	-89.300			-183.287
Projectleiding administratieve processen	-24.674				-24.674
Informatievoorziening	-40.000				-40.000
Doorontwikkeling RCB		-64.500	-33.000	-32.000	-129.500
<i>Totale uitgaven:</i>	-316.792	-288.741	-158.307	-177.034	-940.874
Restant budget 31-12 boekjaar	723.208	434.467	276.160	99.126	

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en Arbo

In de periode van 2017 t/m 2018 is er een gedegen Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd (onderdelen: warme RI&E, koude RI&E, specialistische RI&E). In 2019 werd het RI&E rapport definitief en is een Plan van Aanpak opgesteld, om de actiepunten uit het RI&E rapport uit te voeren. De actiepunten staan in het Arbomanagementsysteem (AMS). De oorspronkelijke 2750 actiepunten uit 2018 zijn inmiddels grotendeels uitgevoerd of opgestart. Voor de resterende 50 openstaande

actiepunten in AMS worden/zijn afspraken gemaakt met de betreffende uitvoerders, zodat zij deze het komende jaar kunnen oppakken.

Integrale aanpak actiepunten locaties

Vanuit Arbo is het afgelopen jaar onder andere verder gewerkt aan het oplossen en aanpakken van de resterende actiepunten op de locaties (kantoren en de 56 posten). Samen met team VSP (Vastgoed, Services en Projecten) is in november 2022, in het kader van het traject van 'demarcatie huisvesting' (zie ook hierna onder de kop 'Huisvesting'), een groot aantal afspraken gemaakt om de resterende actiepunten integraal op te pakken, te bewaken en te implementeren, in goed overleg met de gebouw eigenaren (de gemeenten). Via het vaststellen van de regeling Demarcatie is door de 22 colleges en het algemeen bestuur VNOG gezamenlijk tevens besloten om de 'Uniforme functionaliteit brandweerkazernes' voor 1-1-2025 gereed te hebben. Hiermee is er een verdere stap gezet om overal tot een verantwoorde en veilige werkomgeving te komen.

De brandweerpost Laren was door de Arbeidsinspectie willekeurig geselecteerd voor een bezoek vanuit het thema 'Arbo in bedrijf'. Op 26 oktober 2023 heeft de Arbeidsinspectie een bezoek gebracht. De arbeidsinspectie was positief gestemd over de proactieve aanpak in VNOG.

(Bijna) ongevallen, etc.

Vanaf januari 2022 kunnen voorvallen (ongevallen, bijna-ongevallen, gevaarlijke situaties, etc.) digitaal op Mijn-VNOG worden gemeld. Vanaf september 2022 kan er ook op elke tablet van een post digitaal een melding worden gemaakt. Dit maakt het melden laagdrempeliger. In 2023 is er vanuit Arbo middels een infographic extra aandacht gegeven aan het digitaal melden. Er zijn nu diverse mogelijkheden om een voorval te melden. In 2023 waren er minder meldingen van voorvallen dan 2022 (2023: 36 meldingen (t/m nov), 2022: 48 meldingen). Wel is er een stijging in het melden van de bijna-ongevallen waarneembaar. In 2022: 7 en in 2023: 12 (t/m nov). Meldingen van Bijna-ongevallen geven ons als organisatie de mogelijkheid om vroegtijdig te kunnen anticiperen op mogelijke aanpassingen.

Verdiepende RI&E gehoorbescherming

In 2023 is er een verdiepende RI&E voor gehoorbescherming opgestart. De medewerkers van de Werkplaatsen zijn al structureel voorzien van otoplastieken. Voor het totale beeld is er breed een uitvraag gedaan naar casussen. Samen met een extern adviesbureau worden de situaties gemeten ten aanzien van het geluidsniveau en uiteindelijk de bijpassende gehoorbescherming geadviseerd; zo zijn er voor de controleurs van grote muziekfestivals inmiddels PBM's (Persoonlijke Beschermings Middelen) aangeschaft.

O-bundels.

Bij afdeling Brandweezorg is in 2023 een nieuw onderwerp - het gebruik van O-bundels - geïmplementeerd. Bij Arbo zijn er t/m okt in 2023 hieromtrent 6 meldingen binnengekomen, waarvan 2 ongevallen en 4 bijna-ongevallen. Na een paar meldingen met nagenoeg een identiek karakter is hiervan melding gemaakt bij het afdelingshoofd Brandweezorg. Dit heeft geresulteerd in extra informatie over de wijze van toepassen richting de posten.

Registratie inzetten met gevaarlijke stoffen (bijv. asbest)

Bij brandweerinzetten kan het voorkomen dat hier asbest bij betrokken is. Naast de reguliere inzetregistratie is de werkgever verplicht volgens het Arbeidsomstandighedenbesluit om bij *onbeschermde blootstelling aan asbest* hiervan in het persoonlijke dossier van de medewerker(s) een registratie te maken. Dit is geborgd. Via de procedure 'arbeidshygiëne' wordt de persoonlijke veiligheid van de medewerkers zoveel als mogelijk gewaarborgd.

Overige onderwerpen

- Duurzame inzetbaarheid en Vitaliteit: Vanuit Arbo wordt deelgenomen aan de projectgroep hiervoor. Het jaar 2023 stond in het teken van de Vitaliteitsdagen met een gevarieerd programma bij de diverse werklocaties.
- Ergonomische muizen: Bij de laptops wordt de standaard 'muis' geleverd. Voor medewerkers die veel beeldschermwerk verrichten en daarbij de muis gebruiken kan dit klachten opleveren. Binnen de organisatie is er een voorziening getroffen dat er verschillende modellen beschikbaar zijn.
- Pausit: In het voorjaar 2022 is het pauzeprogramma Pausit als 'pilot' voor één jaar aangeschaft. Dit is gecontinueerd voor het jaar 2023. Pausit voorkomt langdurig zitten bij beeldschermwerk en zorgt voor meer beweging op de werkdag. Uit de overzichten blijkt dat in de periode september t/m november ca. 135 medewerkers er gebruik van maken, veelal bij thuiswerken.
- Projecten: Arbo heeft deelgenomen aan diverse projectgroepen t.b.v. aanbestedingen en heeft geadviseerd bij aankoop, voorbeelden: project tankautosputten (TS), project watertransport-500, project waterongevallen, project aanbesteding realistisch oefenen, project verhuizing, project Nieuwbouw 1-post Apeldoorn. Diverse projecten lopen door tot 2026.
- Adviezen: Arbo heeft in 2023 diverse adviezen uitgebracht naar aanleiding van vragen vanuit diverse afdelingen.

Verzekeringen

De aanbesteding van de verzekering voor het wagenpark is in 2023 succesvol doorlopen. Voor de komende 24 maanden heeft VNOG een contract bij Intermont/ASR met een eigen risico van € 5.000 per gebeurtenis.

Alle 25 veiligheidsregio's werken landelijk samen op het gebied van verzekeringen via de 'stichting Expertisebureau risicobeheer' en de stichting Waarborgfonds. Het Expertisebureau is er met name voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van de aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en faciliteren in een schadebeheerssysteem. Het Waarborgfonds is voor het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren. Zie voor een nadere toelichting ook de paragraaf 4.7. 'verbonden partijen'.

Het Expertisebureau Risicobeheer heeft in 2023 de aanbesteding van de ongevallenverzekering doorlopen. De onderhandelingen binnen de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) voor het vaststellen van de landelijke regeling na dienstongevallen hebben plaatsgevonden. De landelijke 'regeling na dienstongevallen' kan per 1-1-2024 gevolgd worden bij het behandelen van dienstongevallen. Voor de financiering van deze aanspraken is het Waarborgfonds opgericht.

Hierna volgt een overzicht van het aantal dossiers dat in 2023 in behandeling is genomen bij onszelf als eigen risicodragers of bij de verzekeraar; bijgewerkt tot 15 januari 2024:

Personele dossiers:

- *Ongevallen*: 10 dossiers, variërend in financiële omvang.
- *Eigendommen*: 20 dossiers. Alle dossiers zijn voor eigen rekening van de VNOG.
 - 15 dossiers onder de € 500
 - 5 dossiers boven de € 500
- *Aansprakelijkheid richting derden*: 5 dossiers.
- *Rechtsbijstand*: geen dossiers.

Materiele dossiers:

- *Instrumenten*: 0 dossiers.
- *Werkmateriaal*: 1 dossier.
- *Brandverzekering*: 2 dossiers.
- *Wagenpark*: Totaal 52 dossiers:
 - Schadeclaim tussen: € 0 – € 5.000: 32

- Schadeclaim tussen: € 5.000 – € 10.000: 3
- Schadeclaim tussen: € 10.000 – € 25.000: 1
- Schadeclaim: > € 25.000: 0
- 16 dossiers staan nog open waarbij de herstelkosten nog niet bekend zijn. Op basis van enkele offertes zitten hier wel schades bij tussen de € 5.000 en € 25.000. In de laatste 1,5 maand van het jaar zijn er enkele grotere schades gemeld.

Specificatie:

- 16 (nog) geen claim
- 12 claims WA
- 26 claims Casco
- *Uitkeringen in dossiers ouder dan 2023:* 34 facturen op personele dossiers en 14 facturen op materiele dossiers (zowel betalingen en ontvangsten).
- *Er staan nog enkele letseldossiers van het personeel open:*
 - 2016: 2 dossiers
 - 2017: 1 dossiers
 - 2018: geen dossiers
 - 2019: geen dossiers
 - 2020: 1 dossiers
 - 2021: 1 dossiers
 - 2022: 6 dossiers
 - 2023: 7 dossiers

Privacy en Security

In 2023 is door VNOG verder gewerkt aan het versnellingsprogramma BIO en AVG² om de informatiebeveiliging en privacy te versterken. Dit versnellingsprogramma is landelijk door alle veiligheidsregio's omarmd. Het meerjarenprogramma moet leiden tot een kwaliteitsslag op gebied van privacy en security. Ook in 2023 is flink ingezet op de governance rond privacy en security. De governance is nu dan ook op orde. Ook op andere terreinen is veel doorgevoerd. Dat heeft in 2023 geleid tot een volwassenheidsniveau van 3,3 voor de BIO en 2,8 voor de AVG (op een schaal van 5). Het awareness programma heeft zijn eerste jaar doorlopen. Ook komend jaar wordt verder ingezet op bewustwording. Landelijk wordt gewerkt aan de invoering van een SOC (Security Operations Center) voor de veiligheidsregio's. De komende jaren voert de EU diverse nieuwe wetten (directives) in op het gebied van privacy en security. Dat zal ook gevolgen hebben voor VNOG. Hoe precies is nu nog niet te voorspellen, maar zeker is dat dit van VNOG inzet zal vergen. Mede daarom zal het tijdelijke versnellingsprogramma BIO en AVG omgezet worden in een doorlopend programma Informatieveiligheid.

Rechtmatigheid

Over 2023 is voor het eerst door het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven (zie ook hoofdstuk 12). Deze rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op het in de waardeeringsgrondslagen opgenomen en door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader. Deze normen zijn uitgewerkt in een toetsingskader en getoetst aan het begrotings- en voorwaardencriterium. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium heeft betrekking op het verstrekken van subsidies en of uitkeringen of het innen van heffingen van derden. Daar dit geen activiteiten voor VNOG zijn, is dit toetsingscriterium over 2023 niet van toepassing.

De geconstateerde individuele afwijkingen zijn allen lager dan de rapporteringsgrens van € 250.000, zijnde 10% van de verantwoordingsgrens. Vanuit het oogpunt van transparantie wordt gewezen op de in hoofdstuk 14 "Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten" genoemde overschrijding van de investeringskredieten.

Daarnaast zijn over 2023 ten aanzien van de naleving van de aanbestedingswet- en regelgeving enkele afwijkingen geconstateerd. De oorzaken hiervan zijn enerzijds het gevolg van operationele noodzaak of doelmatigheid en anderzijds het gevolg van beperkte capaciteit. Op dit moment maakt VNOG

² Baseline Informatiebeveiliging Overheid en Algemene verordening gegevensbescherming

bij Europese aanbestedingen indien mogelijk gebruik van een extern bureau ter ondersteuning van de inkoopafdeling om de gevolgen van de beperkte capaciteit zo veel mogelijk te beperken. Bij inkoop onder de Europese aanbestedingsgrens heeft VNOG, met inachtneming van de proportionaliteit, aandacht voor het volgen van de juiste procedure. Het aanscherpen van de maatregelen in het inkoopproces kan echter leiden tot betere naleving en documentatie in het kader van de Gids Proportionaliteit.

Innovatie

Innovatie is een belangrijk onderwerp voor VNOG, waar op allerlei manieren invulling aan wordt gegeven. Het gaat daarbij zowel om technische innovaties, nieuwe werkwijzen, nieuwe samenwerkingsvormen en onderwerpen rondom informatievoorziening. Bij de programma's in hoofdstuk 3 wordt nader op initiatieven ingegaan. Ter illustratie worden een paar voorbeelden genoemd:

- VNOG loopt met haar innovatieve werkwijze rondom risicocommunicatie gekoppeld aan gedragswetenschap voorop in den lande en zet deze werkwijze voort.
- Met partners wordt gewerkt aan het VICC (Veiligheids Informatie en Coördinatie Centrum), een samenwerkingsplatform waar verschillende (datastromen) van partners samen komen, waarmee in één oogopslag de geduide situatie ten aanzien van de risico's uit ons risicoprofiel, zowel in de koude, lauwe en warme fase zichtbaar wordt.
- Met het project R!SQ komt er een toekomstgericht informatieplatform, waarmee VNOG risicogericht kan informeren, adviseren en oefenen op brandrisico's in woningen en woongebouwen.
- De samenwerking met Duitsland is verder uitgebouwd door het opnemen van Duitse voertuigen in onze kazernevolgordetabel en wordt komende tijd nog verder versterkt, onder andere via het project CrossFire, het onderzoek naar een gezamenlijke brandweerkazerne voor de brandweer van het Duitse Suderwick en het Nederlandse Dinxperlo. Dit project krijgt internationale erkenning en heeft al diverse (Europese) prijzen gewonnen.
- Er wordt gewerkt aan een witte informatiebron Oost-5, ter verbetering van de informatiepositie in de koude, lauwe en warme situatie.
- De nieuwe meldkamer MKON is gestart; de grootste meldkamer van Nederland. De toegepaste oplossingen zijn een voorbeeld voor anderen en de manier waarop de vijf veiligheidsregio's hun samenwerking hebben beschreven en vastgelegd, wordt door andere regio's als voorbeeld gebruikt.

Duurzaamheid

In december 2021 heeft het algemeen bestuur een duurzaamheidsvisie voor VNOG vastgesteld die in 2022 is uitgewerkt in een duurzaamheidsstrategie per thema/afdeling. Daarnaast heeft het algemeen bestuur middelen ter beschikking gesteld in de vorm van een duurzaamheidsreserve. Met behulp van externe expertise is de strategie in uitvoering genomen. Er zijn inmiddels diverse concrete resultaten bereikt, hoewel dit kleine stappen zijn. In zeker zin staat duurzaamheid nog in de kinderschoenen, al heeft het wel de aandacht.

- Op het vakbekwaamheidsplein in Loenen is een test uitgevoerd hoe, na afloop van oefeningen waarbij gestookt wordt, metalen restvoorwerpen (bijv. de spijkers uit de verbrande kratten) uit de asresten kunnen worden verwijderd. Dit is gedaan met een sterke magneet. De ijzerproducten worden afgevoerd als oud ijzer.
- De temperatuur op de werklocaties gaat omlaag. Eerst is als proef op post Apeldoorn-Zuid de temperatuur verlaagd naar 20 graden; dit is nu als standaard ingesteld.
- De kantoorartikelen zijn alleen nog maar duurzaam/circulair.
- Op alle werklocaties zijn zogenaamde recycle eilanden geplaatst.
- In enkele locaties wordt met innovatieve en duurzame vloeibare zeep/verpakkingsmateriaal, restafval en logistiek de CO2 uitstoot tot een minimum beperkt.
- Bij nieuw- en verbouwtrajecten (die overigens primair onder de gebouweigenaren (de gemeenten) vallen), worden duurzaamheidsmogelijkheden in nauw overleg met de gemeenten

opgepakt. Zo is de blauwdruk van VNOG voor nieuwe kazernes, gebaseerd op circulaire bouw en duurzaamheid, gedeeld met de gemeenten die nieuw gaan bouwen en participeert VNOG in de trajecten.

Het jaar 2023 stond in het teken van het verder verzamelen van informatie en het delen hiervan. De CO₂-voetafdruk is bepaald, met als meetpunt 2022. Op basis hiervan is een concept klimaatplan opgesteld met potentiële acties binnen de thema's inkoop, vastgoed, facilitair, mobiliteit en VNOG specifieke activiteiten. In zeven klimaatsessies is het plan voorgelegd aan de medewerkers met het verzoek tot feedback. Op basis hiervan is eind 2023 het nieuwe klimaatplan met concrete acties en doorrekeningen gepresenteerd. De uitdaging ligt in het reduceren van de CO₂. De belangrijkste thema's waarop de meeste winst te behalen valt, zijn 'vastgoed' en 'mobiliteit'.

Een groot deel van de uitstoot komt van het vastgoed. Dit is in bezit van de gemeenten. In 2024 zal besloten worden met welke acties VNOG verder aan de slag gaat, een en ander altijd in nauwe afstemming met de gemeenten, want duurzaamheidsmaatregelen in het vastgoed kunnen alleen gezamenlijk worden opgepakt. De diverse nieuwbouw- en verbouwtrajecten komende jaren bieden daarbij een kans om stappen te zetten.

De uitdaging voor reductie op het thema 'mobiliteit' ligt bij VNOG zelf. Het gaat dan o.a. om de elektrificatie van het wagenpark, met voor nu focus op de dienstauto's en -bussen, omdat een betaalbaar en voor onze omstandigheden bruikbaar elektrisch alternatief voor de grotere brandweervoertuigen momenteel in de markt nog niet/onvoldoende voor handen is.

In 2023 zijn er ook per gemeente afspraken geweest om afstemming te zoeken over de duurzaamheidsopdracht van VNOG en die van de gemeenten. Dit waren zeer zinvolle bijeenkomsten waarbij de gezamenlijke mening is dat er veel moet gebeuren en mogelijk is. Het jaar 2024 wordt hiermee een belangrijk jaar, omdat er keuzes voor de toekomst gemaakt moeten worden.

Huisvesting

Demarcatie

Per 2023 voert VNOG bepaalde facilitaire taken in de kazernes uit, zoals vastgelegd in de 'Regeling Demarcatie' die is afgesloten tussen de colleges en het AB. De Demarcatie geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. De gemeente is (en blijft) de gebouweigenaar, terwijl VNOG de opstal gebruikt.

Als gevolg van de Regeling Demarcatie moesten bepaalde werkzaamheden en bijbehorende contracten (waar nodig) worden overgedragen van gemeenten naar VNOG. Dit is in 2023 in nauw overleg met de gemeenten geregeld. Daarbij is rekening gehouden met lopende afspraken met leveranciers. Per gemeente is de overdracht van de hierna genoemde activiteiten besproken.

Onderwerp	Afspraak
Afvalinzameling	Van gemeente naar VNOG
Schoonmaak	Van gemeente naar VNOG
Internet / telefonie	VNOG
Televisie	VNOG
Sanitaire middelen	Van gemeente naar VNOG
Warme dranken	Van gemeente naar VNOG
Alarmopvolging	Van gemeente naar VNOG
Alarmcentrale	Van gemeente naar VNOG
Terreinonderhoud	Van gemeente naar VNOG
Strooidiensten	Van gemeente naar VNOG
Legionella bemonstering	Van gemeente naar VNOG (m.u.v. herstellen, vervangen en aanpassingen)

Plaagdieren	Van gemeente naar VNOG
EHBO-koffers	VNOG
AED	VNOG
Afvalstoffenheffing	Van gemeente naar VNOG
Waterschapsbelasting	Van gemeente naar VNOG
OZB gebruikersdeel	Van gemeente naar VNOG
Compressor	VNOG
Hoge drukreiniger	VNOG
Toegangsbeheer	Van gemeente naar VNOG
Inbraakinstallatie	Van gemeente naar VNOG
Gas, Water, Electra	Naar gemeente
Meubilair	VNOG
AV	VNOG
Kantoorartikelen	VNOG

In afstemming met de gemeenten heeft VNOG in 2023 de schoonmaak, sanitaire middelen, afvalvoorzieningen en koffievoorzieningen (deels) overgenomen. De datum van overgang is steeds met elke gemeente afgestemd. Voor het merendeel van de gemeenten is dit met ingang van 1 juli 2023 gerealiseerd. Voor een paar gemeenten is de overname in het derde kwartaal van 2023 afgerond. De overige onderwerpen worden in de loop van 2024 opgepakt; zo zal alarmopvolging, alarmcentrale en het toegangsbeheer grotendeels in 2024 worden overgenomen door VNOG. Voor de werklocaties is het toegangsbeheer al wel grotendeels uitgerold, met uitzondering van Zutphen en Doetinchem.

De kosten van de Demarcatie voor VNOG worden via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel. Deze kosten komen tot uiting in programma 6 'Bedrijfsvoering' van de begroting. Het andere deel van de kosten (de **facilitaire kosten**) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaatsvindt op basis van de werkelijke kosten. Deze individuele verrekening heeft dan geen effect op de andere gemeenten. Deze verrekening komt tot uiting in programma 8 van de begroting.

Omdat de raming van de **facilitaire kosten** door VNOG als voorschot in rekening was gebracht bij de gemeenten, was afgesproken dat de kosten die de gemeente maakte op lopende contracten in rekening gebracht kunnen worden bij VNOG, tot het moment dat een contract overgaat naar VNOG. Zo zijn dubbele kosten voorkomen. VNOG heeft met name bij de implementatie van de contracten van de sanitaire middelen en warme dranken te maken gehad met aanloopkosten voor vervanging van materialen (zeepdispenser, wc-rolhouders e.d. en aansluiten nieuwe koffiemachines).

De Regeling Demarcatie bevat naast de taakverdeling ook werkafspraken, afspraken over de periodieke afstemming tussen gebouwbeheerders van gemeenten en VNOG, alsook de afspraak dat de gemeenten de panden uiterlijk 1 januari 2025 op orde brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele al lopende/geplande nieuw- of verbouwtrajecten.

Tenslotte is er conform de Regeling Demarcatie in 2023 een periodiek overleg met de gebouwbeheerders geweest om zaken af te stemmen over de algehele stand, de samenwerking, lopende kwesties, komend onderhoud, nieuw- en verbouw en duurzaamheidsmogelijkheden. In 2023 heeft VNOG de gemeente Lochem ondersteund bij de nieuwbouw van de kazerne Almen. Deze nieuwe kazerne is in 2023 in gebruik genomen. Diverse andere nieuwbouwtrajecten zijn in 2023 opgestart, oplevering volgt in 2024 e.v.

Verhuizing Europaweg en 1-post Apeldoorn

Per 1 december 2023 verliet VNOG grotendeels haar twee gehuurde verdiepingen op het kantoor aan de Europaweg 79 te Apeldoorn, dat in bezit is van de politie. De politie heeft zelf de ruimte nodig. De Europaweg fungeerde vele jaren als hoofdzetel van VNOG waar diverse ondersteunende afdelingen zoals ICT, HRM, Archief en Financiën gehuisvest waren, alsook GHOR, Crisisbeheersing, ondersteunende teams van de Brandweer en het multi-actiecentrum dat actief wordt bij rampen en crises. Het actiecentrum blijft voorlopig beschikbaar. Voor de andere medewerkers en functies is besloten om deze tijdelijk te verdelen onder de zeven bestaande werklocaties van VNOG. De voorbereiding en uitvoering van deze verhuizing was een grote operatie. Om de tijdelijke huisvesting mogelijk te maken zijn in 2023 alle werklocaties geschikt gemaakt voor de toename van de gebruikintensiteit en het flexwerken. Daarnaast zijn uitwijkmogelijkheden hier bovenop, zoals de kazernes en externe vergader/werk-mogelijkheden, van de juiste faciliteiten voorzien. De verspreiding over meerdere locaties is een niet-ideale tijdelijke werkwijze, in afwachting op de oplevering van de nieuwe 1-brandweerpost van de gemeente Apeldoorn, waar dan ook diverse VNOG-functies een plaats gaan krijgen. Afgelopen jaar is intensief, in nauw overleg met de gemeente Apeldoorn, gewerkt aan de vele voorbereidende werkzaamheden van deze nieuwbouw. Oplevering is naar verwachting in 2027.

FMIS

VNOG heeft momenteel twee Facility Management Informatie Systemen (FMIS) in gebruik, te weten Axserion (voornamelijk voor voertuigbeheer, -onderhoud en materialen) en TOPdesk (voornamelijk voor reserveringen ruimtes, kantoorartikelen en service- en (ICT-)helpdesk). Omdat de contracttermijn van beide systemen verlopen is en een besparing gewenst is, is er na een aanbesteding één nieuw FMIS-systeem gekozen, te weten Facilitator. In 2023 is gestart met de implementatie, in het eerste kwartaal van 2024 zal Facilitator live gaan.

4.7. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een Verbonden Partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin VNOG een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Gelet op deze kwalificaties was alleen de ‘gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland’ (MON) in 2023 voor VNOG een verbonden partij. De MON is in 2023 geliquideerd met de totstandkoming van de nieuwe meldkamer (zie ook programma 4 in hoofdstuk 3).

Hiernaast heeft VNOG bestuurlijke of financiële belangen in de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio’s (WVSV), de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio’s, het Nederland Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO), het Veluws Bosbrandweer Comité (VBC) en de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ).

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Twee leden van het algemeen bestuur VNOG namen deel in het algemeen bestuur van de MON. Tot 1 januari 2020 bestond de financiële bijdrage uit een voorschot dat tweemaal per jaar werd voldaan. De financiële middelen die beschikbaar werden gesteld waren niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet zou nakomen. VNOG zorgde samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio’s NOG en IJsselland voor de financiering van de MON.

Relatie met doelstelling

Volgens de Wet veiligheidsregio’s is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen

De invoering van de nieuwe meldkamer (onder de overkoepelende Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) met tien locaties in Nederland, waaronder Apeldoorn) zorgde voor een grote impact. Voor de MON betekende dit dat het beheer en de bedrijfsvoering van de meldkamer per 1 januari 2020 werd ondergebracht bij het verbijzonderde deel van de politieorganisatie LMS. Dit hield ook in dat de beide betrokken veiligheidsregio’s (IJsselland en VNOG) ingaande 1 januari 2020 hiervoor geen bijdrage meer aan de MON verschuldigd waren. Het positief resultaat over 2019 groot € 411.141 werd, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet terugbetaald aan de deelnemers, maar werd toegevoegd aan de algemene reserve van de MON. Dit om (on)verwachte kosten tussen 1 januari 2020 en het moment van opening van de nieuwe meldkamer voor Oost-5 (de vijf veiligheidsregio’s in het oosten van het land, in het eerste kwartaal 2023) te kunnen dekken. In lijn hiermee heeft VNOG over 2023 dus geen bijdrage aan de MON betaald. Met de start van de nieuwe meldkamer in maart 2023 is de gemeenschappelijke regeling MON opgeheven en is het saldo van de per liquidatiedatum nog aanwezige algemene reserve aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling uitgekeerd.

Het bestuurlijk belang

J.N. Rozendaal DB lid MON en A.J.M. Heerts DB lid MON.

Het financieel belang

Bijdrage 2023: € nihil

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen: 1-1-2023: € 357.157,- 31-03-2023: € 331.133,-
Vreemd vermogen: 1-1-2023: € 0,- 31-03-2023: € 0,-

De omvang van het nadelig resultaat over 2023 voor de MON bedraagt € 26.024.
Dit nadelig saldo is gedekt uit de aanwezige algemene reserve MON.

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), onder anderen de directeur van VNOG en de ambtelijke secretaris. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringtaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV.

De WVSV voert sinds januari 2022 namens de besturen van de veiligheidsregio's de onderhandelingen met de werknemersorganisaties over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV heeft hiermee het werk van de brandweerkamer van de VNG overgenomen. De vereniging is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De samenwerking tussen de veiligheidsregio's op het gebied van verzekeren heeft vorm gekregen in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (opgericht in oktober 2022) en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (opgericht juli 2023).

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenzekerings kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)

Het NIPV is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)

De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten/directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

Veluws Bosbrandweer Comité (VBC)

De stichting het Veluws Brandweer Comité (VBC) is opgericht in 1951. Het VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten op de Veluwe met als doelstellingen:

- Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe;
- Het verrichten van alle verdere werkzaamheden die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie (onder meer via vliegtuigen, drones en meetapparatuur) van bos- en natuurbranden. De deelnemende gemeente in het VBC behoren tot het werkgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG. De deelnemende gemeenten zijn: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)

SAMIJ staat voor Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied. De SAMIJ is een netwerk-samenwerking. Het doel van dit netwerk is het borgen van een adequaat functionerende incidentbestrijding in het IJsselmeergebied als samenhangend risicowatersysteem. In dit netwerk zijn veel partijen actief en betrokken. Partijen met elk een eigen rol en taak in de incidentbestrijding. Daarom zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de veiligheidsregio's en waterschappen rondom het IJsselmeergebied en Rijkswaterstaat, de KNRM, Reddingsbrigade Nederland, de Kustwacht en de Nationale Politie. Het IJsselmeergebied bestaat uit het IJsselmeer en het Markermeer, IJmeer, de Gouwzee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer. De SAMIJ richt zich hierbij op de bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming om een effectieve en efficiënte samenwerking te borgen voor incidentbestrijding in het IJsselmeergebied.

4.8. Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Een belangrijk onderdeel van deze wet is de verplichting tot actieve openbaarmaking van, op termijn, 17 informatiecategorieën. Het is de bedoeling dat openbare overheidsinformatie landelijk op één plek te vinden is en toegankelijk is voor allen die belanghebbend dan wel geïnteresseerd zijn. Hiertoe wordt landelijk gebruik gemaakt van een verwijzindex, de Woo-index. De Woo-index biedt een centraal overzicht aan van internetlocaties met gepubliceerde Woo-documenten per overheidsorganisatie. VNOG kan dus de te openbaren informatie op de eigen VNOG-website plaatsen, waar de index vervolgens naar linkt. De officiële bekendmakingen zullen geplaatst blijven worden op de website officiëlebekendmakingen.nl via het systeem DROP. Daarnaast is er nog het landelijke GR-register (voor gemeenschappelijke regelingen) en het landelijke Register van Overheidsorganisaties.

Uitvoering Woo in 2023 door VNOG

Voor de actieve openbaarmaking wordt de wettelijke fasering van de Woo gevolgd. Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum actief openbaar gemaakt. In 2023 gold voor één categorie een verplichte openbaarmaking op grond van de Woo. Het ging daarbij om de categorie van de 'organisatiegegevens'. VNOG heeft dit gerealiseerd. Ook in andere categorieën publiceert VNOG inmiddels al actief.

- De VNOG publiceert (nu al) actief op haar website de volgende stukken:
 - Vergaderstukken AB (incl. ingekomen stukken)
 - Besluitenlijsten DB
 - Jaarverslagen en begrotingen
 - Regionale plannen
- Voor wat betreft de Regelingen verwijst VNOG naar de landelijke website 'officiële bekendmakingen'.
- Op de VNOG-website plaatst VNOG spoedig nog een link naar het GR-Register en ook naar het Register voor Overheidsorganisaties. In de begeleidende tekst op de website meldt VNOG welke informatie in deze registers is te vinden.
- Voor wat betreft de Woo-verzoeken heeft VNOG op haar website duidelijk vermeld hoe een Woo-verzoek ingediend kan worden. De uitkomsten/resultaten van Woo-verzoeken zullen ook op de website worden gepubliceerd. VNOG moet daarbij nog wel bepalen op welke manier de beslissingen op Woo-verzoeken gepubliceerd zullen worden. Conform landelijk advies worden Woo-/Wob-verzoeken van voorgaande jaren niet meer actief op de website gepubliceerd.

Stand van zaken informatiehuishouding

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een meerjarenplan gepubliceerd voor de realisatie van meer grip op informatie. Het doel hiervan is dat gemeenten en intergemeentelijke organen meer grip krijgen op hun informatievoorziening en het stimuleert organisaties om de Woo te implementeren. In het meerjarenplan is een aantal eisen opgenomen om de informatiehuishouding op orde te krijgen. VNOG is in 2023 bezig geweest om aan deze eisen te voldoen:

- Aansluiten op een e-depotvoorziening.
VNOG volgt hiervoor de ontwikkelingen bij de gemeente Apeldoorn, die in de GR voor VNOG is aangewezen als archiefbewaarplaats.
- Binnen iedere applicatie is de selectielijst geïmplementeerd.
Bij de aanbesteding van nieuwe applicaties wordt deze eis in het Programma van Eisen opgenomen.
- Beheer organiseren op e-mailarchivering.
VNOG is aangesloten bij het initiatief van de VNG: de selectielijst e-mailbewaring.

- Beheer organiseren op tekstberichten.
VNOG wacht de ontwikkelingen bij het bedrijf af dat nu de website van VNOG en een aantal accounts van sociale media archiveert.
- Beschikken over een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staat, hoe het beheer is geregeld).
VNOG heeft nog geen informatiebeheerplan opgesteld; dit volgt nog.
- Een kwaliteitssysteem hanteren voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling.
De mogelijkheden van een systeem zijn in onderzoek genomen.
- Een metagegevensschema vaststellen en aan elk blijvend te bewaren informatieobject metagegevens koppelen.
Een metagegevensschema is nog niet vastgelegd; dit volgt nog.

Vijf jaar na het van kracht worden van de Woo (dus in 2027) moet aan deze eisen voldaan worden.

4.9. Toekomstparagraaf

Op 15 januari 2020 heeft het AB de Toekomstvisie voor VNOG vastgesteld, inclusief bijbehorende Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. In het voortraject van de totstandkoming van de Toekomstvisie zijn de raden nauw betrokken geweest. De Toekomstvisie vormt de basis van het regionaal beleidsplan en van de begrotingen. De uit te voeren Opdrachten zijn in de begroting verwerkt (de Opdrachten zijn daarin opgenomen bij de betreffende programma's), alsook de financiële effecten van de Toekomstvisie.

De Toekomstvisie vormt het antwoord van VNOG op de twee vragen die de samenleving aan VNOG stelt:

- Ik heb hulp nodig (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Leer mij gevaar te voorkomen (veilig wonen, werken en recreëren).

Burgers, bedrijven, instellingen en overheden stellen deze vragen. VNOG moet, op grond van haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's, deze vragen beantwoorden.

De Toekomstvisie beoogt, in antwoord op de vragen, op hoofdlijnen het volgende te realiseren:

- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan inwoners en bezoekers van de regio.
- VNOG is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. VNOG speelt in op demografische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op heden-daagse en toekomstige veiligheidsrisico's. VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- VNOG richt zich op:
 - Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht) (Opgave 0);
 - Zelfredzaam en risicobewust (Opgave 1);
 - Vakbekwaam en deskundig (Opgave 2);
 - Sterke informatiepositie (Opgave 3);
 - Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde) (Opgave 4).

Dit zijn de Opgaven van VNOG. De Opgaven komen als rode draad in de opgavegerichte begrotingen steeds weer terug. De doelstellingen op de programma's in de programmabegroting zijn gerelateerd aan de Opgaven en in de begroting zijn ook indicatoren opgenomen, waarmee de prestaties op de Opgaven/doelstellingen lopende het jaar periodiek worden gemeten.

- VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten, in een fijnmazig netwerk, met goed getrainde vrijwilligers vanuit een sterke informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.
- De missie van VNOG is: Samen werken aan veiligheid. De kernwaarden zijn: Daadkrachtig – Deskundig – Gepassioneerd.

Uit de Toekomstvisie volgen intensiveringen op bepaalde beleidsterreinen (bijv. beter geoefend personeel), maar er zijn ook structurele besparingen (bijv. 'minder rubber en metaal'). Aan het einde van de looptijd van de Toekomstvisie, in 2026, wordt er per saldo structureel ruim 5 ton bezuinigd ten opzichte van de gerepareerde begroting 2019. Daarnaast zijn begin 2020 aanvullende efficiency-mogelijkheden gezocht en gevonden. De besparingen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

De komende jaren kunnen externe autonome ontwikkelingen en nieuw beleid (bijvoorbeeld als gevolg van gewenste aanvullende dienstverlening vanuit de gemeenten, het Rijk of het VNOG-bestuur) leiden tot kostenstijgingen, die een stijging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg kunnen hebben. Als dit soort ontwikkelingen zich voordoen, zullen die, als gebruikelijk, éérst in de Kadernota's worden geschetst, zodat daar dan besluitvorming over kan plaatsvinden.

Uitvoering Toekomstvisie-Opdrachten in 2023

Het document Toekomstvisie-Opdrachten bestaat uit 58 punten. De punten 1 t/m 20 bevatten de Toekomstvisie, de punten 21 t/m 58 zijn de Opdrachten. Sommige Opdrachten kennen een subnummer; daardoor zijn er in totaal 41 Opdrachten. Eén Opdracht betreft een constatering, zodat er 40 Opdrachten zijn om uit te voeren. De Opdrachten uit de Toekomstvisie moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. VNOG heeft een planning gemaakt voor de uitvoering van de Opdrachten. De meeste Opdrachten kennen een geleidelijke opbouw en meerjarige looptijd.

In 2023 zijn 8 Opdrachten afgerond, zodat het totaal aantal afgeronde Opdrachten nu op 30 uitkomt. Er resteren nog 10 Opdrachten om uit te voeren, waarna de volledige Toekomstvisie is geïmplementeerd. De ontstane vertragingen (met name door COVID-19) zijn weer verder ingelopen. Kenden bij de vorige rapportage (bij de Halfjaarrapportage 2023) nog 3 Opdrachten een vertraging, nu zijn dat er nog maar 2 en de vertragingen worden komende tijd nog verder ingelopen. Het aantal Opdrachten dat op schema ligt is 8.

30	KLAAR	Opdrachten afgerond.
1	Constatering	Opdracht is dus feitelijk geen opdracht.
8	Op schema	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later en loopt op schema.
2	Vertraging	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later, maar heeft achterstand opgelopen.
0	Verstoord	Opdrachten waren gepland om af te ronden, maar dat is niet gelukt.
41	Totaal	

Vooraf COVID-19 is er de oorzaak van dat er afgelopen jaren vertragingen zijn ontstaan, maar ook andere externe ontwikkelingen hebben effect gehad op de uitvoering. Zo zorgt de Oekraïne-crisis, het wereldwijde tekort aan grondstoffen en computerchips voor vertraging in de uitlevering van materieel/materialen c.q. de nog lopende aanbestedingstrajecten. Doordat onze leveranciers niet, of pas later kunnen leveren, is ook onze planning aangepast. Bovendien stijgen prijzen en stijgt de rente.

In bijlage 2 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de stand van alle Opdrachten, waarin per Opdracht zaken worden toegelicht. Er wordt op hoofdlijnen zowel ingegaan op planning, proces en inhoud.

Vervolg

Het vierjarige Regionaal Beleidsplan van VNOG loopt eind 2024 af. Er moet bij wet een nieuw Beleidsplan komen voor de periode 2025-2028. De voorbereidende werkzaamheden voor het nieuwe Beleidsplan zijn in 2023 verder opgepakt. Zo heeft VNOG in diverse interne sessies een analyse gemaakt van de omgeving en van de belangrijkste (komende) ontwikkelingen, zowel fysieke, maatschappelijke als interne. Er is oog geweest voor wat er (inter)nationaal speelt, maar ook wat specifiek voor onze regio geldt, het ontwikkelingsstadium van VNOG, etc. Dit is vervolgens besproken in de AB-tweedaagse op 13/14 september 2023. Op basis hiervan zijn er ook een paar onderwerpen benoemd die gelet op hun omvang, belang en impact de komende jaren extra aandacht behoeven (speerpunten), dan wel punten waarop VNOG wil uitblinken vanwege onze opgebouwde kennis en ervaringen. We willen hierop toonaangevend zijn en onze expertise met andere partners delen (excelleren). Daarnaast verwerkt VNOG ook de uitkomsten uit de actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel in het Beleidsplan. Ook het profiel loopt namelijk eind 2024 af.

Op basis van alle verzamelde inzichten zal het nieuwe Beleidsplan worden opgesteld. Daarbij zullen wij ook diverse stakeholders gaan betrekken. Naar verwachting wordt het nieuwe Beleidsplan een evolutie van het huidige. Zo blijven de vijf Opgaven van VNOG, zoals die bij de Toekomstvisie in 2020 zijn geformuleerd, de basis vormen. Deze vijf Opgaven hebben nog niets van hun relevantie ingeboet en zij blijven de rode draad in al het handelen van VNOG; ze komen steeds herkenbaar terug, bijvoorbeeld ook als het fundament van de begroting.

Bij wet moeten het profiel en beleidsplan ter consultatie aan de raden worden voorgelegd. Dat zal in de loop van 2024 gaan gebeuren. De definitieve vaststelling van het Beleidsplan door het AB is voorzien in december 2024.

De Toekomstvisie en het Beleidsplan lopen qua tijd niet helemaal synchroon. Het Beleidsplan loopt tot en met 2024, de Toekomstvisie tot en met 2026. Dit gaan we nu gelijktrekken. Met de komst van het nieuwe Beleidsplan 2025-2028 sluiten we het document “Toekomstvisie-Opdrachten 2020-2026” af. De nog openstaande zaken uit de “Toekomstvisie-Opdrachten” nemen we over in het nieuwe Beleidsplan. Vervolgens is er daarna nog maar één meerjarig plan als richtsnoer voor VNOG: het nieuwe Beleidsplan 2025-2028.

II. Jaarrekening

5. Balans per 31 december 2023

ACTIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	34.720.865	44.913.851
Totaal materiële vaste activa	34.720.865	44.913.851
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	340.229	1.386.085
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	1.299.478	3.210.334
Rekening courant verhouding met Rijk	-	-
Overige vorderingen	3.730.959	441.411
Totaal Uitzettingen < 1 jaar	5.370.665	5.037.829
Liquide middelen	374.501	14.016
<i>Overlopende activa</i>		
Nog te ontvangen bijdrage Rijk	96.894	-
Overige nog te ontvangen bedragen	2.362.339	1.638.283
Vooruitbetaalde bedragen	2.372.392	1.285.969
Totaal Overlopende activa	4.831.625	2.924.252
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	10.576.791	7.976.097
TOTAAL ACTIVA	45.297.655	52.889.948

PASSIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen Vermogen</i>		
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	2.831.788	2.509.728
Algemene reserve	1.135.114	1.135.114
Bestemmingsreserves	15.907.159	13.679.071
Totaal Eigen Vermogen	19.874.060	17.323.913
Vorzieningen	1.157.692	1.426.560
<i>Vaste schulden > 1 jaar</i>		
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	13.491.667	21.313.154
Onderhandse lening van openbare lichamen	1.078.469	2.138.702
Totaal Vaste schulden > 1 jaar	14.570.136	23.451.856
TOTAAL VASTE PASSIVA	35.601.888	42.202.329
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto vlottende schulden < 1 jaar</i>		
Banksaldi	-	1.344.882
Overige schulden	4.155.008	4.219.251
Totaal Netto vlottende schulden < 1 jaar	4.155.008	5.564.133
<i>Overlopende passiva</i>		
Overlopende passiva - verplichtingen	4.099.885	4.173.009
Overlopende passiva - voorschotten bijdrage Rijk	1.247.374	884.687
Overlopende passiva - Overige vooruit ontvangen bedragen	193.500	65.789
Totaal Overlopende passiva	5.540.759	5.123.486
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	9.695.767	10.687.619
TOTAAL PASSIVA	45.297.655	52.889.948

6. Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
Baten				
1.0 Risico- en crisisbeheersing	0	1.260.000	1.607.660	347.660
2.0 Brandweezorg	14.000	86.000	266.506	180.506
3.0 GHOR	48.000	48.000	29.802	-18.198
4.0 MON	705.000	2.968.173	2.971.894	3.721
5.0 Directie en control		225.000	476.434	251.434
6.0 Bedrijfsvoering	169.000	316.500	292.861	-23.639
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	57.555.000	60.744.680	60.838.261	93.581
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	1.977.000	13.781.391	13.251.696	-529.695
Totaal Baten	60.468.000	79.429.744	79.735.115	305.371
Lasten				
1.0 Risico- en crisisbeheersing	7.075.907	10.304.835	10.302.184	2.651
2.0 Brandweezorg	28.457.060	31.341.470	30.202.882	1.138.588
3.0 GHOR	1.868.000	2.146.300	1.862.205	284.095
4.0 MON	1.777.000	4.211.173	3.787.643	423.530
5.0 Directie en control	971.300	1.218.000	1.296.218	-78.218
6.0 Bedrijfsvoering	15.219.338	18.374.640	17.107.477	1.267.163
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	4.367.120	893.308	258.765	634.543
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	1.977.000	13.781.391	13.251.696	529.695
Totaal Lasten	61.712.725	82.271.117	78.069.070	4.202.047
Totaal saldo baten en lasten	-1.244.725	-2.841.373	1.666.045	-4.507.418
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	1.414.575	4.418.223	4.469.207	50.984
Toevoegingen	169.850	1.576.850	3.303.464	-1.726.614
Saldo reserves	1.244.725	2.841.373	1.165.743	1.675.630
Resultaat	0	0	2.831.788	-2.831.788

6.1. Verklaring resultaat 2023 op hoofdkostensoorten

Het positief jaarresultaat 2023 bedraagt € 2.832.000. Hieronder worden de grootste verschillen tussen de begroting 2023 (na wijzigingen) en de realisatie toegelicht. Deze is zoals gebruikelijk opgesteld voor een aantal hoofdkostensoorten: personeel (inclusief inhuur en verhuur), vrijwilligers, exploitatie kapitaallasten en renteresultaat. De uitkomsten komen grotendeels overeen met de prognose bij de Halfjaarrapportage 2023. Toen werd een saldo van € 3.315.000 voorzien. Het verschil wordt grotendeels veroorzaakt door de overheveling van budgetten naar het volgende kalenderjaar.

Onderstaande tabel vergelijkt de uitkomsten over 2023 met de drie voorgaande jaren.

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021	2022	2023
	Verschil	Verschil	Verschil	Verschil
Personeel	998.000	627.000	313.000	1.105.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000	402.000	338.000
Exploitatie (excl. COVID-19 uitgaven)	2.430.000	3.158.000	1.539.000	980.000
COVID-19 uitgaven (voor rekening VNOG)	-617.000	-32.000	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	0
Renteresultaat	168.000	200.000	256.000	409.000
Totaal	4.929.000	5.256.000	2.510.000	2.832.000

Personeel

De hoofdcomponent personeel kan uitgesplitst worden naar de drie componenten salarissen & sociale lasten, inhuurkosten en detachering. Onderstaande tabel geeft inzicht in deze drie componenten.

Personeel	Verschil
Salarissen + sociale lasten	1.763.000
Inhuurkosten (exclusief Oekraïne)	-744.000
Detachering	86.000
Totaal	1.105.000

De component salarissen & sociale lasten wordt deels beïnvloed door de aanwezige vacatureruimte. In de huidige arbeidsmarkt duurt het langer voordat vacatures ingevuld zijn. Om hiernaast flexibiliteit in de organisatie te houden, is het invullen van vacatures geen automatisme. Daarmee kunnen bovendien uitgaven voor noodzakelijke inhuur worden gedekt (zie hieronder). Door samenwerking met gemeente(n) en andere Veiligheidsregio's wordt gezocht naar een stabiele invulling van enkele kwetsbare functies, zoals de jurist en de privacy officier. Tevens is in het kader van 'De Expeditie' doorstroming van personeel mogelijk gemaakt door tijdelijk een dubbele bezetting op enkele functies te accepteren middels een 'dakpanconstructie' van twee à drie jaar. In de financiële dekking hiervoor is voorzien door een begrotingswijziging bij de Halfjaarrapportage 2023.

De kosten voor inhuur hebben betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment door een vacature, ziekte of project geen interne capaciteit beschikbaar was. De belangrijkste posten binnen deze component zijn:

- Interim teamleider(s) deels gedekt uit reserve
- Projectleider nieuwe provider verbindingen (GT-vast en GT-mobiel)
- Systeembeheer wegens langdurige ziekte en project vervanging hardware
- Medewerker financiën wegens vacature
- Adviseur(s) externe en industriële veiligheid
- Projectondersteuning Meldkamer (MKON - nieuw) (kosten gedeeld in Oost-5)

- Ondersteuning BOR Meldkamer (MKON - nieuw) (kosten gedeeld met Oost-5)
- Vervanging roosterplanner wegens langdurige ziekte

Er zijn kosten in rekening gebracht aan aanverwante organisaties voor uitvoering van werkzaamheden en projecten door aan hen gedetacheerde medewerkers. Dit betreft onder andere enkele medewerkers die een aanstelling boven de sterkte hebben.

Vrijwilligersvergoedingen

Het budget voor vrijwilligersvergoedingen wordt extracomptabel onderverdeeld in diverse deelbudgetten ten behoeve van een optimale sturing. Het deelbudget voor inzetten (uitrukken) is in 2023 onderschreden. Conform beleid is deze onderschrijding (€ 2.046.000 – € 1.898.000 = € 148.000) ten gunste gebracht van de egalisatiereserve 'uitrukken', omdat dit onderdeel niet voorspelbaar is. Hieronder een overzicht op deelniveau van het vrijwilligersbudget 2023:

onderwerp	Budget exclusief werkgeverlasten 2023	Realisatie exclusief werkgeverlasten 2023
vaste vergoeding	1.306.000	1.305.793
inzeturen	2.046.000	1.897.547
kazernering	1.415.000	1.315.834
vakbekwaam blijven	1.943.000	1.847.280
vakbekwaam worden	529.000	503.419
ondersteuning vakbekwaamheid	461.000	335.682
PPMO	136.000	113.844
keuringen	13.000	4.696
brandveilig leven	20.000	5.095
vergaderen	52.000	43.358
onderhoud	166.000	144.886
declaraties	130.000	174.379
overig	116.000	153.942
totaal exclusief werkgeverlasten	8.333.000	7.845.755
diversen w.o. werkgeverlasten en inhuur	549.600	550.617
totaal uitgaven vrijwilligersvergoedingen	8.882.600	8.396.372
	resultaat	486.228
Toevoeging aan egalisatiereserve "uitrukken"		148.000
		338.228

Bij de Halfjaarrapportage 2023 werd een onderschrijding van € 200.000 verwacht op het totale budget voor vrijwilligersvergoedingen. Met de toevoeging aan de egalisatiereserve 'uitrukken' komt het resultaat uit op € 338.000 positief.

Exploitatie

Navolgende tabel geeft het verschil in exploitatiekosten per programma weer. In paragraaf 6.2 is een uitgebreidere toelichting per programma opgenomen.

Resultaat Exploitatiekosten	2023
Programma	
1. Risico- en Crisisbeheersing	-228.806
2. Brandweezorg	81.348
3. GHOR	41.997
4. MON/MKON	46.736
5. Directie en Control	114.258
6. Bedrijfsvoering	318.075
7. Algemene Dekkingsmiddelen	606.392
8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht	-
Totaal	980.000

De totale onderschrijding op exploitatiekosten ligt wat lager in vergelijking met de Halfjaarrapportage 2023, toen een resultaat van € 1.060.000 werd verwacht. In 2023 waren er geen directe kosten voor COVID-19 meer (anders dan de beperkte facilitaire kosten als werkgever).

Kapitaallasten (rente en afschrijving)

In de begroting 2023 is een budget van € 6.061.265 opgenomen voor kapitaallasten (rente en afschrijving exclusief kazernes en meldkamer) en een toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen van € 77.550.

De werkelijke kapitaallast is € 5.159.623 en is daarmee € 901.642 lager dan begroot. De oorzaak hiervoor ligt met name in (in de afgelopen jaren) uitgestelde investeringen in brandweermateriaal/- materieel. Het verschil is na aftrek van de reeds begrote toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen toegevoegd. Hiernaast is ook de opbrengst van de verkopen materieel (€ 239.222) conform staand beleid toegevoegd aan de egalisatiereserve afschrijvingen.

Programma	Werkelijk 2022	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
Risico- en Crisisbeheersing	32.616	86.000	76.766	9.234
Brandweezorg	4.203.957	4.919.555	4.432.442	487.113
GHOR	-	14.000	-	14.000
Directie & Control	-	-	-	-
Bedrijfsvoering	754.839	1.041.710	650.415	391.295
Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-
	4.991.412	6.061.265	5.159.623	901.642
Kazernes in eigendom en overgangsrecht	682.220	-	-	-
Bijdragen van de individuele gemeenten	-682.220	-	-	-
	0	0	0	0

COVID-19-uitgaven

Voor een toelichting op COVID-19-uitgaven (uit voorgaande jaren) wordt verwezen naar paragraaf 4.4.

6.2. Specificatie per programma

In deze paragraaf wordt per programma een tabel met de realisatie per product en een tabel met een toelichting op overschrijdingen en minder-uitgaven vanaf € 25.000 gepresenteerd.

Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-Personele kosten	Baten		260.000	297.830	37.830
	Lasten	5.991.100	7.509.900	7.285.881	224.019
	Saldo	-5.991.100	-7.249.900	-6.988.051	-261.849
28. REGIONAAL BRANDMELDSYSTEEM-Regionaal Brandmeldsysteem	Baten	0	0	197.973	197.973
	Lasten	0	30.000	248.071	-218.071
	Saldo	0	-30.000	-50.099	20.099
90. OVERIG-Overig	Baten	0	1.000.000	911.823	-88.177
	Lasten	1.043.807	2.678.935	2.491.430	187.505
	Saldo	-1.043.807	-1.678.935	-1.579.607	-99.328
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Rente en afschrijving	Baten				
	Lasten	41.000	86.000	76.767	9.233
	Saldo	-41.000	-86.000	-76.767	-9.233
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-7.075.907	-9.044.835	-8.694.523	-350.312
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	668.607	485.035	570.035	85.000
	Lasten		110.000	119.233	-9.233
	Saldo	668.607	375.035	450.801	-75.766
Saldo reserves		668.607	375.035	450.801	-75.766
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		-6.407.300	-8.669.800	-8.243.722	-426.078
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten	
Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	
	V 261.849
28. Regionaal Brandmeldsysteem	
De omzetting van de aansluitingen van RBS naar externe marktpartijen heeft in voorgaande jaren vertraging opgelopen. Als gevolg van de vertraging hebben in 2023 de laatste activiteiten voor het volledig afstoten van het regionaal brandmeldsysteem plaatsgevonden. Als gevolg van de vertraging is het brandmeldsysteem langer operationeel gebleven en hierdoor waren de kosten hoger dan begroot. Door het langer operationeel blijven van het brandmeldsysteem heeft de VNOG ook langer inkomsten ontvangen van de aangesloten partijen.	-20.099
	N 20.099
90. Overig	
- In 2023 is veel aandacht besteed aan een zorgvuldige positionering van de programma-activiteiten Risicobewust & Zelfredzaam in de lijnorganisatie. Er is bewust gekozen het aantal publiekscampagnes in 2023 niet uit te breiden. Hierdoor is één campagne niet gestart in 2023.	+106.000
- Overige verschillen < € 25.000	-6.672
	V 99.328
95. Rente en afschrijving	
Totale afwijking < € 25.000	+9.233
	V 9.233
Resultaat voor bestemming (V)³	350.312

³ Het resultaat voor bestemming is inclusief de toevoeging aan de egaliseringsreserve noodfonds crisesbeheersing (BDuR). De toevoeging is verwerkt onder de lasten en niet via mutaties reserves.

Mutaties reserves		
Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten		
-	Toevoeging onbenut opleidingsbudget 2023 € 60.000	
-	Onttrekking veranderkosten 2023 € 32.000	
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust		
-	Onttrekking voor projecten zelfredzaamheid en risicobewustwording € 218.035	
Bestemmingsreserve frictiekosten RBS		
-	Onttrekking afwikkeling regionaal brandmeldsysteem € 200.000	+85.000
Reserve frictiekosten risicobeheersing		
-	Onttrekking salarissen frictiekosten € 120.000	
Tijdelijke reserve (jaarovergang)		
-	Toevoeging Start-up in Residence € 50.000	
Egalisatiereserve afschrijvingen		
-	Toevoeging onderschrijving rente en afschrijving € 9.233	-9.233
	V	75.766
Resultaat na bestemming (V)		426.078

Programma 2. Brandweezorg					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-Brandweezorg	Baten			6.633	6.633
	Lasten	9.451.700	11.411.410	11.095.756	315.654
	Saldo	-9.451.700	-11.411.410	-11.089.122	-322.288
02. VRIJWILLIGERS VERGOEDINGEN-Brandweezorg	Baten			6.695	6.695
	Lasten	7.822.000	8.882.600	8.403.067	479.533
	Saldo	-7.822.000	-8.882.600	-8.396.372	-486.228
08. VRIJWILLIGERS OVERIG-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	192.560	230.000	246.788	-16.788
	Saldo	-192.560	-230.000	-246.788	16.788
20. OPERATIONELE VOORBEREIDING-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	30.000	30.000	11.185	18.815
	Saldo	-30.000	-30.000	-11.185	-18.815
21. MATERIEEL EN LOGISTIEK-Brandweezorg	Baten		72.000	243.337	171.337
	Lasten	2.792.020	2.873.905	3.054.341	-180.436
	Saldo	-2.792.020	-2.801.905	-2.811.003	9.098
24. VAKBEKWAAM WORDEN EN BLIJVEN-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	3.222.280	2.881.960	2.898.541	-16.581
	Saldo	-3.222.280	-2.881.960	-2.898.541	16.581
90. OVERIG-Brandweezorg	Baten	14.000	14.000	9.840	-4.160
	Lasten	140.500	112.040	60.763	51.277
	Saldo	-126.500	-98.040	-50.923	-47.117
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Brandweezorg	Baten				
	Lasten	4.806.000	4.919.555	4.432.442	487.113
	Saldo	-4.806.000	-4.919.555	-4.432.442	-487.113
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-28.443.060	-31.255.470	-29.936.376	-1.319.094
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
2.0 Brandweezorg	Baten		47.400	270.490	223.090
	Lasten		300.000	1.238.145	-938.145
	Saldo		-252.600	-967.655	715.055
Saldo reserves			-252.600	-967.655	715.055
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-28.443.060	-31.508.070	-30.904.032	-604.038
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten De loonkosten worden toegelicht in § 6.1. Voor brandweezorg gaat het om een onderschrijding van € 344.000. In verband met roosterproblematiek is er repressief personeel ingehuurd in de eerste helft van 2023 naast de geraamde inhuur voor het op de voertuigen aanbrengen van de nieuwe bekpakking - € 30.000. Personeelsontwikkeling (onderschrijding van € 28.000) i.v.m. de activiteiten m.b.t. de Expeditie en het leiderschapstraject. Hierdoor is er minder opleidingsbehoefte. Er is een overschrijding op de post zorg voor personeel, maar deze wordt goedge maakt door een budget dat hiervoor nog onder overig staat (- € 20.000).	V	322.288
02. Vrijwilligersvergoedingen Voor een toelichting zie § 6.1; toevoeging aan egalisatiereserve uitruk staat onder nr. 99.	V	486.228
08. Vrijwilligers overig Totale afwijking < € 25.000		

	N	-16.788
20. Operationele voorbereiding Totale afwijking < € 25.000		
	V	18.815
21. Materieel en logistiek Totale afwijking < € 25.000 Onderdeel van deze budgetten is de vervanging van het operationeel uniform. Hiervoor is in de afgelopen jaren vanuit het exploitatiebudget geld gestort in een egalisatiereserve. Dit jaar is voor dit doel € 160.000 aan deze reserve onttrokken.		
	N	-9.098
24. Vakbekwaam worden en blijven Totale afwijking < € 25.000		
	N	-16.581
90. Overig Onderschrijding op representatie en een budget voor zorg voor personeel dat bij product personele kosten thuishoort € 42.000 Verder afwijkingen < € 25.000		
	V	47.117
95. Rente en afschrijving Voor een toelichting zie § 6.1.		
	V	487.113
		Resultaat voor bestemming (V)
		1.329.094
99. Mutaties reserves Egalisatiereserve afschrijvingen: - Toevoeging opbrengst verkoop materieel en materiaal € 239.222 - Toevoeging onderschrijding rente en afschrijving € 487.113 Egalisatiereserve nieuw operationeel uniform - Onttrekking € 159.280 Egalisatiereserve uitrukken - Toevoeging € 148.000		
	N	-715.055
		Resultaat na bestemming (V)
		604.038

Programma 3. GHOR					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-GHOR	Baten				
	Lasten	1.169.000	1.351.300	1.141.400	209.900
	Saldo	-1.169.000	-1.351.300	-1.141.400	-209.900
90. OVERIG-GHOR	Baten	48.000	48.000	29.802	-18.198
	Lasten	699.000	781.000	720.805	60.195
	Saldo	-651.000	-733.000	-691.003	-41.997
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-GHOR	Baten				
	Lasten	0	14.000		14.000
	Saldo	0	-14.000		-14.000
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-1.820.000	-2.098.300	-1.832.403	-265.897
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Baten				
	Lasten			14.000	-14.000
	Saldo			-14.000	14.000
Saldo reserves				-14.000	14.000
				<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-1.820.000	-2.098.300	-1.846.403	-251.897
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten - Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	V	209.900
90. Overig Onderschrijding van € 53.000 inzake transitieplan bouwstenen 3 en 5. Voor de ontwikkeling van bouwsteen 3. GHOR Informatievoorziening (informatiepositie binnen witte kolom) is besloten om samen te werken op het Oost 5-niveau. De aanlooptijd voor deze samenwerking heeft langer geduurd dan initieel gepland, waardoor pas eind 2023 een projectleider is aangesteld. Als gevolg van de vertraging zijn de werkelijke kosten in 2023 lager dan begroot. Bouwsteen 5. GHOR Operationele organisatie (geneeskundige crisisorganisatie) bestaat uit een formatie van 0,3 fte en €31.000 voor exploitatielasten. Gedurende 2023 is de formatie vacant geworden, waardoor er beperkt aanspraak is gemaakt op het beschikbare exploitatiebudget voor 2023. Verder afwijkingen < € 25.000		+53.000 -11.003
	V	41.997
95. Rente en afschrijving Totale afwijking < € 25.000		+14.000
	V	14.000
		Resultaat voor bestemming (V) ⁴
		265.897
99. Mutaties reserves Egalisatiereserve afschrijvingen - Toevoeging onderschrijding rente en afschrijving € 14.000		-14.000
	N	14.000
		Resultaat na bestemming (V)
		251.897

⁴ Het resultaat voor bestemming is inclusief de toevoeging aan de egalisatiereserve noodfonds crisesbeheersing (BDuR). De toevoeging is verwerkt onder de lasten en niet via mutaties reserves.

Programma 4. MON					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Vershil 2023	Vershil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-MON	Baten	705.000	238.000	238.651	-651
	Lasten	1.687.350	453.450	454.738	-1.288
	Saldo	-982.350	-215.450	-216.087	637
90. OVERIG-MON	Baten				
	Lasten	89.650	95.823	41.346	54.477
	Saldo	-89.650	-95.823	-41.346	-54.477
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-MON	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MON	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma 4. MKON					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Vershil 2023	Vershil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-MKON	Baten				
	Lasten	0	3.591.600	3.221.986	369.614
	Saldo	0	-3.591.600	-3.221.986	-369.614
90. OVERIG-MKON	Baten	0	2.730.173	2.733.243	-3.070
	Lasten	0	41.700	52.241	-10.541
	Saldo	0	2.688.473	2.681.002	7.471
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-MKON	Baten				
	Lasten	0	28.600	17.332	11.268
	Saldo	0	-28.600	-17.332	-11.268
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo	0	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten		0	-931.727	-558.316	-373.411
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MKON	Baten				
	Lasten			373.411	-373.411
	Saldo	0	0	-373.411	373.411
Saldo reserves		0	0	-373.411	373.411
				<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		0	-931.727	-931.727	0
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000 (MKON)

01. Personele kosten Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel toont een onderschrijding van € 392.750. De nieuwe meldkamer per 1 april 2023 operationeel gegaan. Het betreft kosten over negen maanden. Omdat de kosten van de nieuwe meldkamer gedragen worden door vijf veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Gelderland - Midden en – Zuid en VNOG worden deze apart verantwoord. En lopen niet mee in de overige personeelskosten van VNOG. In verband met de overgang naar de nieuwe meldkamer is er veel aandacht geschonken aan zorg voor personeel. Eenmalig heeft dit tot een overschrijding geleid.		392.750
	V	369.614
90. Overig Dit voordeel is ontstaan doordat het opleidingsbudget in 2023 voor een deel niet is aangewend.		-7.741
95. Rente en afschrijving	V	11.268
	Resultaat voor bestemming (V)	373.411
99. Mutaties reserves Conform afspraak wordt het resultaat van de MKON gestort dan wel onttrokken in de reserve MKON.		-373.411
	Resultaat na bestemming (V)	0

De kosten van de eerst drie maanden van de “oude” meldkamer (MON) zijn afgewikkeld. Incidenteel heeft dit geleid tot een voordelig saldo van € 53.800.

Programma 5. Directie en control

Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-Directie en control	Baten		75.000	80.345	5.345
	Lasten	497.300	761.000	707.387	53.613
	Saldo	-497.300	-686.000	-627.042	-58.958
51. BESTUUR-Bestuur	Baten				
	Lasten	30.000	50.000	29.296	20.704
	Saldo	-30.000	-50.000	-29.296	-20.704
52. DIRECTIE OVERIG-Directie en control	Baten		150.000	396.089	246.089
	Lasten	389.000	332.000	459.710	-127.710
	Saldo	-389.000	-182.000	-63.621	-118.379
53. CONTROL-Control	Baten				
	Lasten	55.000	75.000	99.825	-24.825
	Saldo	-55.000	-75.000	-99.825	24.825
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
5.0 Directie en control	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten		
Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	45.291	
Diverse verschillen kleiner dan 25.000.	13.666	
	V	58.957
51. Bestuur		
Diverse verschillen kleiner dan 25.000.	V	20.704
52. Directie Overig		
<i>Projectkosten landelijke meldkamer en BOR MKON.</i>		
In 2023 liepen de kosten gemaakt voor het project landelijke meldkamer en de BOR-meldkamer Oost- Nederland door tot het tweede kwartaal 2023. Per 1 april 2023 is de nieuwe meldkamer operationeel gegaan. Naast door VNOG werden deze kosten gedragen door veiligheidsregio's IJsselland, Twente, Gelderland - Midden en - Zuid. Per regio was de bijdrage afgerond € 25.000.	-24.965	
<i>Advieskosten algemeen</i>		
Onder advieskosten staan de kosten voor de programmamanager 1-Post Apeldoorn. Een deel van deze kosten wordt doorbelast. Een deel hiervan betreft extra kosten die vanaf 2021 zijn gemaakt.	140.897	
Diverse verschillen < € 25.000.	2.447	
	V	118.379
53. Control		
<i>Accountantskosten</i>		
Naast de kosten van 2023 staan hier ook de kosten van 2022 verantwoord. Dit heeft tot een overschrijding geleid.	N	-24.825
Resultaat voor bestemming (V)		173.216
99. Mutaties reserves		-
Resultaat na bestemming (V)		173.216

Programma 6. Bedrijfsvoering					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-Bedrijfsvoering	Baten	29.000	176.500	224.305	47.805
	Lasten	7.332.900	9.427.800	9.366.353	61.447
	Saldo	-7.303.900	-9.251.300	-9.142.048	-109.252
22. FACILITAIR-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	266.500	256.500	157.228	99.272
	Saldo	-266.500	-256.500	-157.228	-99.272
23. HUISVESTING-Bedrijfsvoering	Baten	140.000	140.000	61.556	-78.444
	Lasten	1.434.500	2.332.000	2.134.297	197.703
	Saldo	-1.294.500	-2.192.000	-2.072.740	-119.260
61. COMMUNICATIE-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	59.500	89.500	99.422	-9.922
	Saldo	-59.500	-89.500	-99.422	9.922
62. MIDDELEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	50.000	80.000	72.567	7.433
	Saldo	-50.000	-80.000	-72.567	-7.433
63. VERZEKERINGEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	762.000	762.000	752.330	9.670
	Saldo	-762.000	-762.000	-752.330	-9.670
64. PERSONEELZAKEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	1.152.468	881.660	610.677	270.983
	Saldo	-1.152.468	-881.660	-610.677	-270.983
65. INFORMATIE-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	2.465.270	2.626.270	2.696.230	-69.960
	Saldo	-2.465.270	-2.626.270	-2.696.230	69.960
66. ARBO-Arbo	Baten				
	Lasten	154.500	154.500	87.595	66.905
	Saldo	-154.500	-154.500	-87.595	-66.905
89. OVERIG-Bedrijfsvoering	Baten			7.000	7.000
	Lasten	649.000	722.700	480.364	242.336
	Saldo	-649.000	-722.700	-473.364	-249.336
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	892.700	1.041.710	650.415	391.295
	Saldo	-892.700	-1.041.710	-650.415	-391.295
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		-15.050.338	-18.058.140	-16.814.616	-1.243.524
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	745.968	1.376.060	1.118.954	-257.106
	Lasten		346.000	737.824	-391.824
	Saldo	745.968	1.030.060	381.130	648.930
Saldo reserves		745.968	1.030.060	381.130	648.930
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-14.304.370	-17.028.080	-16.433.486	-594.594
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten - Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen toegelicht in § 6.1. Diverse verschillen kleiner dan 25.000	107.685 1.567
V	109.252
22. Facilitair Met ingang van 2023 is de demarcatieregeling van kracht gegaan. Als gevolg hiervan worden facilitaire kosten begroot en verantwoord onder programma 8. Enkele van deze kosten werden voorheen verantwoord binnen Bedrijfsvoering/Facilitair. Dit is deels de oorzaak van de onderschrijding: licentiekosten (Buma) aanschaf (niet) duurzame goederen schoonmaakkosten en afvalkosten. Daarentegen staat een deel van deze kosten verantwoord onder Huisvesting bij de oefenpleinen waarvoor geen bedrag begroot staat. Dranken en versnapering (zakelijk karakter) Diverse verschillen kleiner dan 25.000.	21.113 26.896 12.485 31.263 7.515
V	99.272
23. Huisvesting <i>Oefenlocaties</i> Onder andere facilitaire kosten oefenlocaties Loenen, Groenlo, ASK, PPMO baan Ruurlo (zie ook onder Facilitair). <i>Kosten verhuizing/tijdelijke huisvesting</i> De exploitatielasten zijn lager dan aanvankelijk begroot. Wel zijn er meer investeringen gedaan. Deze kosten staan onder de kredieten verantwoord. De exploitatielasten worden gedekt uit de reserve bedrijfsvoering. <i>Bijkomende kosten kazernes</i> Aanschaf (niet) duurzame goederen. De uitputting van dit budget zal per jaar verschillen. Afhankelijk van wat er nodig is op een kazerne. Diverse verschillen kleiner dan 25.000.	-39.263 123.634 40.732 -5.843
V	119.260
64. Personeelszaken - <i>HRM advies</i> . Daar waar noodzakelijk wordt voor complexe personeelsdossiers expertise ingekocht bij een juridisch adviesbureau. Het aantal dossiers wisselt per jaar. Verder is expertise op het gebied van FLO ingehuurd. De expertise op gebied van FLO wordt met 2 jaar verlengd. Expertise voor de toetsing van het onderhoud van het functiegebouw van de VNOG is ingehuurd. Assessment vrijwilligers en beroeps. Het aantal assessments wisselt per jaar. <i>Tweede loopbaanbeleid</i> . Hiervan wordt nog weinig gebruikgemaakt. Mede i.v.m. het meerjarig landelijk onderzoek naar duurzaam inzetbaarheid, de mentale en fysiek belasting. - <i>Mobiliteit: personeelontwikkeling</i> . Naast het centraal opleidingsbudget hebben de afdelingen een eigen opleidingsbudget. <i>De expeditie/veranderkosten</i> : Leiderschapsprogramma, Professionele vaardigheden, Ontwikkel- en loopbaanadvies, duurzaam inzetbaarheid en Mobiliteit: minder uitgegeven dan begroot (blijft in reserve organisatieontwikkeling). Voor toelichting zie paragraaf Bedrijfsvoering (4.6.). - Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	-81.511 -19.895 71.591 184.588 99.116 17.094
V	270.983
65. Informatie	
<i>Ontwikkeling Documentaire Informatievoorziening</i> . De heroriëntatie op het zaakstelsel van de VNOG (JOIN) is in het 2 ^e halfjaar van 2023 gestart. Dit is later dan gepland. Naast de verwachte aanbesteding, zullen er ook kosten zijn voor projectleider kosten in de vorm van externen.	58.386
<i>Connectivity</i> In verband met de vertraagde overgang naar nieuwe providers telefonie, liepen de kosten van de voormalige provider langer door; dit was tegen de verwachtingen niet voorzien.	-39.473
<i>Beheerkosten Systeem, netwerk en operationele systemen</i> Kosten voor support in de vorm van een strippenkaart (18.150). Deze support is noodzakelijk, maar was niet begroot. Verder huurt de VNOG extern een rack voor de servers (13.500). Met de toename van het aantal medewerkers, nemen ook de kosten van accessoires toe.	-51.567 -77.486
<i>Licenties Systeem-- en netwerkbeheer</i> De prijzen van licenties zijn met ca. 20% gestegen, met name die van het officepakket. Wordt structureel binnen de begroting opgelost vanuit (stelpost) prijscompensatie.	23.938

<i>FMIS</i> De vervanging van het facilitair managementsysteem is deels geïmplementeerd en zal nog in 2024 doorlopen. Diverse verschillen kleiner dan 25.000.		16.242
	<i>N</i>	-69.960
66. Arbo		
- Bedrijfskundige zorg. Budgetuitputting is afhankelijk van de hoogte van het langdurig ziekteverzuimpercentage.		22.843
- De uitputting van het budget voor arbeidsmiddelen is afhankelijk van het aantal aanvragen voor steunzolen, computerbrillen, aangepaste bureaustoelen, maskerbrillen, veiligheidsbrillen, muizen, etc. Dit jaar is nauwelijks RIE uitgevoerd. Zie voor verdere toelichting paragraaf bedrijfsvoering (4.6.).		44.061
	<i>V</i>	66.904
89.Overig		
- In 2023 waren er geen wachtgeld verplichtingen. Hierbij komen de WAZO uitkeringen. Dit heeft geleid tot een onderschrijding van deze budgetten.		165.280
Bijkomende kosten uitvoering materieel spreidingsplan.		31.376
Stelpost huisvesting en facilitair.		40.000
- Diverse verschillen kleiner dan 25.000.		12.680
	<i>V</i>	249.336
95. Rente en afschrijving	<i>V</i>	391.295
Overige verschillen kleiner dan 25.000.	<i>V</i>	7.181
	Resultaat voor bestemming (V) ⁵	1.249.051
99. Mutaties reserves		
- Storting: toevoeging aan egaliseringsreserve afschrijvingen € 391.295, overheveling budget naar 2024 voor FMIS € 100.000, procesbeheersysteem Risicobeheersing € 81.000, overgangsjaar demarcatie en verhuizing 85.000 en inhaalslag IT-beheer 80.000.		-391.824
- Onttrekking: € 145.035 voor 'de Expeditie', overheveling budget 2022 naar 2023: € 346.000, € 59.624 bijkomende kosten MSP, kosten verhuizing 89.366, niet halen besparing huisvesting 2022 en 2023 195.000, tijdelijke formatie VSP 75.000, AVG/BIO 66.500, CO2 prestatieladder 55.000, mutaties op kapitaallasten 87.429.		-257.106
	<i>N</i>	-648.930
	Resultaat na bestemming (V)	600.121

⁵ Het resultaat voor bestemming is inclusief de toevoeging aan de egaliseringsreserve noodfonds crisesbeheersing (BDuR). De toevoeging is verwerkt onder de lasten en niet via mutaties reserves.

Programma 7. Algemene Dekkingsmiddelen					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
01. PERSONELE KOSTEN-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten				
	Lasten	767.400	112.400		112.400
	Saldo	-767.400	-112.400		-112.400
71. TREASURY-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	420.000	600.880	638.478	37.598
	Lasten	420.300	601.180	229.481	371.699
	Saldo	-300	-300	408.997	-409.297
72. LOON- EN PRIJSCOMPENSATIE-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten				
	Lasten	2.541.068	91.558		91.558
	Saldo	-2.541.068	-91.558		-91.558
73. BIJDRAGEN RIJK EN GEMEENTEN-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	57.135.000	60.143.800	60.143.843	43
	Lasten				
	Saldo	57.135.000	60.143.800	60.143.843	-43
88. ALGEMEEN-Algemeen	Baten			55.941	55.941
	Lasten	638.352	88.170	29.284	58.886
	Saldo	-638.352	-88.170	26.657	-114.827
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		53.187.880	59.851.372	60.579.496	-728.124
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten		2.509.728	2.509.728	0
	Lasten	169.850	820.850	820.850	0
	Saldo	-169.850	1.688.878	1.688.878	0
Saldo reserves		-169.850	1.688.878	1.688.878	0
		<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	
Resultaat		53.018.030	61.540.250	62.268.374	-728.124
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personeelskosten De stelpost salarissen is onderdeel van de salaris begroting en is toegelicht in de analyse in § 6.1.	V	112.400
71. Treasury Er is een voordelig renteresultaat, dat ook is gerealiseerd door de ontvangen rente van het schatkistbankieren bij de Nederlandse Staat, die niet begroot was. Het betreft o.a. rente over reserves en voorzieningen, die in de komende jaren zullen verdwijnen danwel verminderen (met name egalisatiereserve afschrijvingen).	V	409.297
72. Loon- en prijscompensatie De stelpost looncompensatie is volledig ingezet voor de gedeeltelijke dekking van het arbeidsvoorwaardenakkoord 2023. Van de stelpost prijscompensatie resteert nog een bedrag.	V	91.558
88. Algemeen Stelposten zijn niet volledig aangewend 85.000 Incidentele baten en lasten waaronder de liquidatie MON 29.827	V	114.827
	Resultaat voor bestemming (V)	728.124
90. Mutaties reserves		
	Resultaat na bestemming (V)	728.124

Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht					
Product	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
801. APELDOORN-Apeldoorn	Baten		372.000	494.292	122.292
	Lasten		372.000	494.292	-122.292
	Saldo		0	0	0
802. DOETINCHEM-Doetinchem	Baten		183.000	157.986	-25.014
	Lasten		183.000	157.986	25.014
	Saldo		0	0	0
803. HARDERWIJK-Harderwijk	Baten		6.116.758	5.991.105	-125.653
	Lasten		6.116.758	5.991.105	125.653
	Saldo		0	0	0
804. EPE-Epe	Baten	56.000	105.000	73.739	-31.261
	Lasten	56.000	105.000	73.739	31.261
	Saldo	0	0	0	0
805. ZUTPHEN-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		125.000	123.238	-1.762
	Lasten		125.000	123.238	1.762
	Saldo		0	0	0
806. AALTEN-Aalten	Baten		33.000	45.494	12.494
	Lasten		33.000	45.494	-12.494
	Saldo		0	0	0
807. BERKELLAND-Berkelland	Baten		56.000	35.573	-20.427
	Lasten		56.000	35.573	20.427
	Saldo		0	0	0
808. BRONCKHORST-Bronckhorst	Baten		58.000	23.314	-34.686
	Lasten		58.000	23.314	34.686
	Saldo		0	0	0
809. BRUMMEN-Brummen	Baten		25.000	17.172	-7.828
	Lasten		25.000	17.172	7.828
	Saldo		0	0	0
81. APELDOORN-Apeldoorn	Baten	1.762.000	5.509.633	5.442.696	-66.937
	Lasten	1.762.000	5.509.633	5.442.696	66.937
	Saldo	0	0	0	0
810. ELBURG-Elburg	Baten		41.000	19.111	-21.889
	Lasten		41.000	19.111	21.889
	Saldo		0	0	0
811. ERMELO-Ermelo	Baten		20.000	15.055	-4.945
	Lasten		20.000	15.055	4.945
	Saldo		0	0	0
812. HATTEM-Hattem	Baten		14.000	7.055	-6.945
	Lasten		14.000	7.055	6.945
	Saldo		0	0	0
813. HEERDE-Heerde	Baten		27.000	25.374	-1.626
	Lasten		27.000	25.374	1.626
	Saldo		0	0	0
814. LOCHEM-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		65.000	39.689	-25.311
	Lasten		65.000	39.689	25.311
	Saldo		0	0	0

815. MONTFERLAND-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		30.000	17.658	-12.342
	Lasten		30.000	17.658	12.342
	Saldo		0	0	0
816. NUNSPEET-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		34.000	23.852	-10.148
	Lasten		34.000	23.852	10.148
	Saldo		0	0	0
817. OLDEBROEK-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		33.000	19.269	-13.731
	Lasten		33.000	19.269	13.731
	Saldo		0	0	0
818. OOST GELRE-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		71.000	33.413	-37.587
	Lasten		71.000	33.413	37.587
	Saldo		0	0	0
819. OUDE IJSSELSTREEK-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		47.000	34.556	-12.444
	Lasten		47.000	34.556	12.444
	Saldo		0	0	0
82. DOETINCHEM-Doetinchem	Baten	159.000	743.000	562.845	-180.155
	Lasten	159.000	743.000	562.845	180.155
	Saldo	0	0	0	0
820. PUTTEN-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		19.000	9.842	-9.158
	Lasten		19.000	9.842	9.158
	Saldo		0	0	0
821. VOORST-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		33.000	21.348	-11.652
	Lasten		33.000	21.348	11.652
	Saldo		0	0	0
822. WINTERSWIJK-Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten		21.000	18.020	-2.980
	Lasten		21.000	18.020	2.980
	Saldo		0	0	0
88. ALGEMEEN-Algemeen	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		0	0	0	0
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		0	0	0	0

Toelichting

Binnen dit programma wordt een aantal specifieke producten verantwoord die VNOG uitvoert. Programma 8 sluit altijd op nihil aangezien alle kosten en opbrengsten met de desbetreffende gemeenten per product worden verrekend. In deze verantwoording zijn de belangrijkste afwijkingen van de begroting nader toegelicht. Deze verantwoordingen zijn reeds separaat aan de (financieel) ambtenaren van de desbetreffende gemeenten overlegd en worden besproken.	
<i>Kazernes.</i> De voorschotten die VNOG bij de gemeenten in rekening brengt, zijn sinds 2014 ongewijzigd gebleven terwijl als gevolg van gestegen kostenontwikkelingen de werkelijke uitgaven voor de exploitatie van de	

<p>kazernes jaarlijks toenemen. Aanpassing van de hoogte van de bevoorschotting was uitgesteld in afwachting van de besluiten over demarcatie waarmee helder wordt wie nu welke exploitatie uitgaven gaat betalen en dus ook gaat begroten. De demarcatie-afspraken zijn in december 2021 vervat in een Regeling die het algemeen bestuur heeft vastgesteld en die aan de colleges ter instemming is voorgelegd; in 2022 is dit afgerond, de regeling is ingegaan per 1-1-2023. Aangezien VNOG de exploitatie voor de betreffende gemeenten uitvoert, worden alle uitgaven afgerekend.</p>	
<p><i>Overgangsrecht.</i> Sinds eind 2017 wordt invulling gegeven aan de uitwerking van het Akkoord Reparatie FLO-overgangsrecht. Periodiek worden richtlijnen verstrekt vanuit het landelijke LOGA met betrekking tot de uitwerking van onderdelen van dit akkoord. Ten opzichte van 2020 en 2021 waarin het versneld sparen heeft plaatsgevonden, waren de kosten in 2022 en 2023 niet meer zo hoog.</p>	
Totaal	0

7. Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (dit omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten) onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. Disagio wordt niet geactiveerd. De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening. De VNOG schrijft af volgens de lineaire methode op al haar reguliere activa en annuïtair op de gebouwen. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft wordt wel rente toegerekend, maar er wordt daarvoor geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. De afschrijving wordt gebaseerd op de levensduur van de activa.

Verkort overzicht afschrijvingstermijnen

Waardering en afschrijving vaste activa:

1. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd.
2. Afschrijving van gebouwen vindt plaats op basis van de annuïtaire methode, op gronden wordt niet afgeschreven. Op alle overige activa wordt lineair afgeschreven.
3. De rente voor de toerekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het AB bij de vaststelling van de begroting. Voor enkele projecten (aankoop van kazernes Doetinchem, Harderwijk en Apeldoorn SABA) is een projectrente vastgesteld die gekoppeld is aan het rentepercentage van de voor de financiering aangetrokken leningen.
4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente, worden afgeschreven volgens de afschrijvingstermijnen zoals vastgesteld in de vergadering van het DB van 29 november 2018. Het vaststellen van de lijst met afschrijvingstermijnen is, op grond van de huidige Financiële Verordening, een bevoegdheid van het DB.

Aanvullend op de vastgestelde lijst zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:

- a. Tweedehands aangekochte activa worden afgeschreven op basis van de geschatte resterende economische levensduur;
- b. Investeringen die in voorgaande leden niet specifiek zijn benoemd worden afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur.

Vorderingen

Vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

Overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Algemene reserve

Algemene reserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur geen specifieke bestemming heeft gegeven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het AB een specifiek doel heeft gegeven. Binnen deze reserves is onderscheid mogelijk in wettelijke, egalisatie en overige bestemmingsreserves.

Vorzieningen

Vorzieningen moeten gevormd worden wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde. Van langlopende schulden is sprake wanneer de oorspronkelijke looptijd één jaar of langer is.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Stelsel van baten en lasten

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen zijn geleverd. Eventuele verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of voor het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De programmarekening 2023 is opgesteld over de periode 1 januari 2023 – 31 december 2023.

Normenkader rechtmatigheid

Het normenkader, zoals vastgesteld door het AB, dat dient ter vaststelling van de financiële rechtmatigheid en dat is uitgewerkt in een toetsingskader omvat onderstaande wet- en regelgeving.

Normenkader
Algemeen
Budgethouderregeling VNOG 2022
Financieel middelenbeheer
Bijzondere bijdragen - voorwaarden
Financiële Verordening 2021
Treasury
Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
Regeling uitzetting derivaten decentrale overheden (RUDDO)
Uitvoeringregeling financiering decentrale overheden (UFDO)
Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden (SKB)
Treasurystatuut
Arbeidsvoorwaarden en personeel
CAR/UWO
Regeling niet repressieve vrijwilliger
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Inkoop en contractbeheer
Aanbestedingswet 2012

Resultaat bestemming

Conform BBV worden de mutaties in de reserves zowel in de begroting als in de rekening, separaat verantwoord. Hierdoor is het jaarrekeningresultaat zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

8. Toelichting op de balans

Activa

Materiele Vaste Activa (MVA)	
Aanschafwaarde per 01-01-2023	84.349.112
Af: Afschrijving per 01-01-2023	-39.435.261
Stand per 01-01-2023	44.913.851
Bij: Investerings 2023	3.804.405
Af: Bijdragen derden	-77.705
Af: Desinvestering 2023	-12.856.335
Bij: cum afschrijvingen des-investeringen 2023	12.856.335
Af: Afschrijvingen 2023	-13.919.687
Af: Afwaarderingen 2023	
Totaal saldo activa per 31-12-2023	34.720.865

De stand per 1-1-2023 bestaat uit de boekwaarde van de gehele VNOG. De VNOG kent alleen investeringen met economisch nut. De activa van de VNOG bestaan uit vijf categorieën, namelijk gronden & terreinen, bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen, apparatuur en overige activa.

Hieronder de stand van de balans per categorie.

Categorie	Verloopstaat Investerings 2023					Totaal
	Gronden & Terreinen	Bedrijfsgebouwen	Vervoermiddelen	Machines & apparaten & installaties	Overige materiele vaste activa	
Boekwaarde per 01-01-2023	1.875.000	11.412.241	17.545.995	9.582.554	4.498.061	44.913.851
Bij: investering 2023	-	56.030	886.185	1.553.268	1.308.923	3.804.405
Af : bijdragen derden	-	-	-77.705	-	-	-77.705
Af: desinvestering 2023	-1.205.000	-9.938.048	-1.234.415	-95.045	-383.827	-12.856.335
Bij: cum afschrijvingen des-investeringen 2023	1.205.000	9.938.048	1.234.415	95.045	383.827	12.856.335
Af: Afschrijving 2023	-1.205.000	-7.958.287	-2.455.080	-1.527.209	-774.111	-13.919.687
Subtotaal	670.000	3.509.984	15.899.396	9.608.613	5.032.872	34.720.865
Af: Afwaarderingen 2023		-	-	-	-	-
Totaal saldo activa per 31-12-2023	670.000	3.509.984	15.899.396	9.608.613	5.032.872	34.720.865

Toelichting op de afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingsmethoden zijn conform de Financiële Verordening VNOG 2021, hoofdstuk 6, artikel 11. Op gronden & terreinen wordt niet afgeschreven, op bedrijfsgebouwen wordt annuïtair afgeschreven. Alle overige activa schrijft de VNOG af volgens de lineaire methode. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft, wordt wel rente toegerekend, maar daarover wordt geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. Het DB heeft een afschrijvingstabel (termijn) vastgesteld die met ingang van 2019 wordt toegepast.

In het jaar 2023 heeft de VNOG € 3.804.405 geïnvesteerd. De gerealiseerde investeringen zijn lager dan het toegekende investeringsbudget. Dit is vooral veroorzaakt doordat de aanbestedingen en aanschaf van materieel/materialen wordt vertraagd door schaarste van grondstoffen en oplopende prijzen. Een aantal investeringen zijn hierdoor verplaatst naar de komende jaren.

De desinvesteringen zijn in 2023 relatief hoog door de overdracht van een tweetal kazernes aan deelnemende gemeenten. De boekwaarde van deze twee kazernes op datum verkoop à € 8.560.735,- is per datum van verkoop op 0,- gezet door dit bedrag als extra afschrijving te nemen binnen programma 8 - Kazernes. De opbrengst van de verkoop (levering aan gemeente tegen boekwaarde) is eveneens binnen programma 8 – Kazernes verantwoord.

In totaal bedroegen de desinvesteringen in 2023 daarmee € 12.856.335. Van deze desinvesteringen is getoetst op welke wijze de afstoot ervan heeft plaatsgevonden. Bij verwerking van de (des)investeringen en afschrijvingen over 2023 sluiten het overzicht van de activa en de administratieve verwerking ervan in de balans, op elkaar aan.

Restantkredieten 2023

In hoofdstuk 13 staan de kredieten die in 2023 niet (geheel) zijn uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats in 2024 of later. Deze kredieten worden overgeheveld naar 2024.

vlottende activa

Vorderingen < 1 jaar

Onder vorderingen op korte termijn vallen vorderingen die binnen een jaar afgehandeld worden. In onderstaande tabel staan de vorderingen op korte termijn aangegeven.

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie
Vorderingen op openbare lichamen	340.229	1.386.085	-1.045.856
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	1.299.478	3.210.334	-1.910.856
Rekening courant verhouding met het Rijk	-	-	-
Overige vorderingen	3.730.959	441.411	3.289.548
Vooruit ontvangen facturen	-	-	-
Totaal uitzettingen < 1 jaar	5.370.665	5.037.829	332.837

Vorderingen op openbare lichamen

Dit betreft vorderingen op diverse openbare lichamen die in 2024 worden afgewikkeld.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor de VNOG is het drempelbedrag voor 2023 bepaald op € 1.284.373. De VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2023 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Per kwartaal 2023	1	2	3	4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden	192.000	710.000	517.000	669.000
Drempelbedrag	1.284.373	1.284.373	1.284.373	1.284.373
Ruimte onder het drempelbedrag	1.092.373	574.373	767.373	615.373
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Uit de tabel blijkt dat de VNOG in 2023 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Rekening – courantverhouding met het Rijk

Als rekening courant met het Rijk wordt de zero-balance-rekening gebruikt. Via dit rekeningnummer verlopen de afomingen naar en de opnames uit 's Rijks schatkist van en naar de rekening courant VNOG. Het saldo van de zero balance-rekening is altijd € 0.

Overige vorderingen

Het totaal van overige vorderingen betreft hoofdzakelijk de verkoop van de kazerne Apeldoorn – Zuid (Saba) en verder de afrekening van de piketvergoeding en detachering 2023.

Overige uitzettingen

Het bedrag van de overige uitzettingen bestaat voornamelijk uit de afrekening 2023 naar de gemeentes toe.

Liquide middelen

Liquide middelen staan ter vrije beschikking:

Liquide Middelen	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie	Toelichting
Bank BNG NOG	339.318	-	339.318	Zie vlottende schulden
Bank BNG NOG zerobalancing rekening	-	-	-	
Bank BNG NOG paraplu rekening	-	-	-	Zie uitzettingen < 1 jaar
Girorekening	1.490	2.061	-571	
Postbank NOG (V)	110	32	78	
Postbank NOG (A)	84	46	38	
Simpled Card (SC)	33.498	-	33.498	Betreft samenvoeging
Simpled Card Apeldoorn		256	-256	
Simpled Card Veluwe		6.399	-6.399	
Simpled Card Achterhoek		-1.105	1.105	
Simpled Card IJsselstreek		7.431	-7.431	
Simpled Card LE / LB		-1.104	1.104	
Totaal liquide middelen	374.500	14.016	360.484	

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie
Nog te ontvangen bedragen van Overige Nederlandse Overheidslichamen	96.894	-	96.894
Overige nog te ontvangen bedragen	2.362.339	1.638.283	724.056
Vooruitbetaalde bedragen	2.372.392	1.285.969	1.086.423
Totaal overlopende activa	4.831.625	2.924.252	1.907.373

Overige nog te ontvangen bedragen

Onder de post 'Overige nog te ontvangen bedragen' staan de opbrengsten die de VNOG als baten heeft opgenomen in de exploitatie, maar die nog niet zijn ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen

Het bedrag aan vooruitbetaalde kosten heeft grotendeels betrekking op opleidingskosten die reeds in rekening zijn gebracht, maar waarvan de opleidingstrajecten pas in de komende jaren worden afgerond. Voor het overige zijn het facturen die betaald zijn in 2023 maar betrekking hebben op 2024.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmings- en egalisatiereserves en het gerealiseerd resultaat over het boekjaar.

Verloopstaat reserves

Omschrijving	Stand 1-1-2023	Exploitatie 2023	Vermeer- deringen	Verminde- ringen	Toevoeging rente 2023	Stand per 31- 12-2023
Bestemming rekeningresultaat 2022	2.509.728	2.509.728			0	0
Algemene Reserve	1.135.114				0	1.135.114
Bestemmingsreserves						
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436				0	5.436
Tijdelijke reserve (jaarovergang)	346.000		756.000	346.000	0	756.000
Egalisatiereserve afschrijvingen	7.855.829		1.218.414		0	9.074.243
Bestemmingsreserve Frictiekn LMO	500.000				0	500.000
Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten	276.161			177.035	0	99.126
Reserve frictiekosten risicobeheersing	245.000			120.000	0	125.000
Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- snelheidsplan	252.375			99.624	0	152.750
Egalisatiereserve vervanging operationeel uniform	467.545			159.280	0	308.264
Egalisatiereserve inzetten(uitruk)	197.456		148.000		0	345.456
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust	218.035			218.035	0	0
Bestemmingsreserve frictiekosten RBS	200.000			200.000	0	0
Reserve duurzaamheid	100.000			55.000	0	45.000
Bestemmingsreserve SOS-toegang en hogedrukleiding			235.000		0	235.000
Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing			416.000		0	416.000
Egalisatiereserve MKON			373.411		0	373.411
Bedrijfsvoeringsreserve	3.015.235			427.866	0	2.587.368
Egalisatiereserve noodfonds crisisbeheersing (BDuR)*			884.103			884.103
Totaal Reserves	17.323.913	2.509.728	4.030.929	1.802.841	0	17.042.272

Algemene reserve

Deze reserve behoort tot de weerstandscapaciteit.

Bedrijfsvoeringsreserve

Deze reserve behoort tot de weerstandscapaciteit.

Jeugdbrandweer Oost-Gelre

Van de voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost-Gelre heeft VNOG, na het opheffen van deze stichting, de reserve ontvangen. Deze reserve is voor de nieuwe jeugdgroep Oost-Gelre binnen de Jeugdbrandweer VNOG.

Tijdelijke reserve (jaarovergang)

Via deze reserve zijn via een besluit van het algemeen bestuur budgetten overgeheveld van 2023 naar 2024.

Verloop van de tijdelijke reserve		Programma		
Stand 1 januari 2023				346.000
Onttrekkingen in 2023				346.000
<u>Dotaties (overheveling van 2023 naar 2024)</u>				
FMIS	Bedrijfsvoering	100.000		
Inhaalslag IT-beheer	Bedrijfsvoering	80.000		
Demarcatie en verhuizing	Bedrijfsvoering	85.000		
Procesbeheersysteem risicobeheersing	Bedrijfsvoering	81.000		
Start Up in Residence	Risco-en crisisbeheersing	50.000		
Veranderkosten	Risco-en crisisbeheersing	60.000		
Vakbekwaamheid	Brandweezorg	300.000		
				756.000
Stand 31 december 2023				756.000

Egalisatiereserve afschrijvingen

Bij de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting is afgesproken dat de verkoop van voertuigen, het afboeken van restant-boekwaarden en het verschil tussen begroting en rekening van rente en afschrijving wordt verrekend met de egalisatiereserve.

Verloop van de egalisatiereserve afschrijvingen		
Stand 1 januari 2023		7.855.829
Verkoop materieel	239.222	
Resultaat kapitaallasten	979.192	
		1.218.414
Stand 31 december 2023		9.074.243

Bestemmingsreserve Friciekosten LMO/LMS

In 2018 hebben alle veiligheidsregio's, waaronder dus ook VNOG, elk € 500.000 van het Rijk ontvangen ten behoeve van de frictiekosten die ontstaan na vorming van de Landelijke Meldkamer. De reserve wordt voorshands aangehouden, totdat de nieuwe meldkamersamenwerking geheel is uitgekristalliseerd. De Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer/Multi (MKON-MKBM) heeft in lijn hiermee tevens aan de veiligheidsregio's verzocht om deze middelen vooralsnog in reserve te houden, om eventueel nog komende onvoorziene kosten te kunnen dragen. Op termijn kunnen deze middelen, mochten ze niet nodig blijken te zijn, terugvloeien naar de veiligheidsregio om naar eigen inzicht in te zetten. Afstemming over de inzet en/of de mogelijke beëindiging van deze middelen zal plaatsvinden in het Directieberaad/de Bestuursraad van de MKON-MKBM en zal daarna aan de veiligheidsregio's ter besluitvorming worden voorgelegd (beoogd: uiterlijk in 2026). Er is een veiligheidsregio die deelneemt aan de MKON-MKBM die deze middelen niet in een reserve kon aanhouden, omdat zij dit type reserves niet kende. De partners binnen MKON-MKBM gaan ervan uit dat, mocht een beroep op deze middelen op een gegeven moment toch nodig zijn, de betreffende regio dan vanuit haar eigen middelen haar aandeel zal bijdragen.

Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten

Betreft een tijdelijke (tot eind 2024) bestemmingsreserve voor 'veranderkosten organisatieontwikkeling' met een maximale hoogte van € 1.040.000. In 2023 is voor onder andere "De Expeditie" € 177.035 uitgegeven, hetgeen ten laste van deze reserve is gebracht. Ingaande 2024 is de omvang van de reserve € 99.126.

Reserve frictiekosten risicobeheersing

Betreft een tijdelijke reserve voor frictiekosten welke gepaard gaan met het implementeren van de Toekomstvisie 2020. Betreft tijdelijke personele extra bezetting in verband met de invoering van de Omgevingswet in de jaren 2021-2024 (4 x € 120.000). Deze reserve is gevormd uit een onderschrijving van het budget voor de salariskosten bij de afdeling in 2020 (conform de Toekomstvisie). In 2023 is er € 120.000 onttrokken.

Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan

Betreft een tijdelijke (tot eind 2027) bestemmingsreserve voor 'flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan' met een maximale hoogte van € 360.000. In 2023 is ervoor € 99.629 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht.

Egalisatiereserve vervanging operationeel uniform

Betreft een reserve ter vervanging van de huidige dienstkleeding. In 2023 is hieraan € 159.280 onttrokken. Levering van de nieuwe dienstkleeding vindt plaats vanaf 2023.

Egalisatiereserve inzetten (uitruk)

Betreft een egalisatiereserve voor 'inzetten (uitruk)', zonder einddatum en met een maximale hoogte van € 400.000. In 2023 is hieraan € 148.000 toegevoegd.

Bestemmingsreserve zelfredzaamheid en risicobewust

Betreft een reserve voor het programma 'Zelfredzaam en Risicobewust' om burgers, instellingen en bedrijven te informeren en te stimuleren tot een veilig leven, eigen verantwoordelijkheid nemen, etc. Van het resultaat 2020 is € 550.000 toegevoegd. In 2023 is ervoor € 218.035 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht. Hiermee is de reserve uitgeput en wordt opgeheven.

Bestemmingsreserve frictiekosten RBS

Deze reserve is in 2023 volledig aangewend voor de dekking van de frictiekosten van RBS. Deze reserve wordt opgeheven.

Bestemmingsreserve duurzaamheid

Betreft een reserve met een looptijd van vier jaar (t/m eind 2026) en met een maximale hoogte van € 100.000; de bestemmingsreserve wordt ingezet voor duurzaamheidsmaatregelen (AB-besluit december 2022). De berekening van de hoogte van de reserve vindt zijn oorsprong in de te compenseren voetafdruk als gevolg van de aanschaf van de nieuwe blusvoertuigen. Het zou namelijk € 100.000 kosten om een bos aan te planten dat de totale te verwachten CO₂ uitstoot van de nieuwe blusvoertuigen compenseert. Dit wordt echter niet als een passende maatregel beschouwd, maar er is voor dit bedrag een reserve gevormd. Met de reserve kunnen elders in de bedrijfsvoering compenserende duurzaamheidsmaatregelen worden getroffen. In 2023 is deze reserve aangewend voor het onderzoek naar de CO₂ voetafdruk van VNOG.

Bestemmingsreserve SOS-toegang en hogedrukleiding

Deze reserve is bestemd voor eenmalige kosten die zich over meerdere jaren verspreid voordoen, namelijk voor:

- SOS-toegang: om toegang te krijgen tot panden gebruikt de brandweer nu nog veelal zogenaamde fysieke 'sleutelbuizen'. Steeds meer hulpdiensten en veiligheidsregio's stappen over naar toegang via het landelijke "SOS-toegang", een digitaal systeem met ontvanger en zender. De eenmalige opstartkosten 2023-2026 bedragen € 85.000. Hiervoor wordt deze reserve ingezet. Vanaf 2027 zijn de structurele kosten (€ 25.000) gedekt in de begroting.

- Hogedruk blusleidingen: binnen VNOG zijn nog 42 panden met een hogedruk blusleiding uitgerust, in bepaalde gevallen op basis van een door het bevoegd gezag opgelegde vergunningsvoorwaarde. Een dergelijke leiding loopt door een pand heen, zodat de brandweer water snel beschikbaar heeft in het pand. Op onze nieuwe voertuigen passen we echter geen hoge druk meer toe, maar werken we met lage druk. De hogedruk leidingen moeten daarop worden aangepast. Gebouweigenaren mogen niet op een onredelijke wijze benadeeld worden, omdat zij door deze ontwikkeling niet meer kunnen voldoen aan de vergunningsvoorwaarden. Met de eigenaren zijn gesprekken gevoerd en kosten zijn in beeld gebracht. Aanpassing van de panden kost totaal eenmalig naar eerste schatting maximaal € 150.000 (voor alle 42 panden); dit is afhankelijk van het aantal objecten dat uiteindelijk wordt aangepast. De eenmalige aanpassing wordt door VNOG bekostigd, verder onderhoud is weer aan de ondernemer. Hiervoor is in 2023 een reserve gevormd van € 150.000.

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

In december 2023 is een bestemmingsreserve 'Bijdrage VNOG gebiedsgerichte aanpak Natuurbrandrisico' ingesteld met een looptijd t/m eind 2026 en met een maximale hoogte van € 780.000. Deze reserve heeft tot doel de dekking van de projectkosten spoor 1 waaronder de inhuur en vervanging van personele capaciteit en hierbinnen € 50.000 te reserveren voor incidentele projectkosten waaronder ICT.

Egalisatiereserve MKON-MKBM

Met het afsluiten van het convenant tussen de 5 veiligheidsregio's in de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (onderdeel Meldkamer Brandweer/Multi) is besloten tot het instellen van een egalisatiereserve voor de gedeelde kosten. In het convenant is daarover het volgende opgenomen: "Het resultaat zoals verantwoord in het programma MKON-MKBM in de jaarrekening van VNOG wordt automatisch toegevoegd of onttrokken aan de bestemde reserve MKON-MKBM." Er is in het convenant voor deze reserve MKON-MKBM (nog) geen plafond afgesproken. De MKON-MKBM bestaat nog maar kort; er moet nog ervaring worden opgedaan, ook omtrent de financiën. Bovendien komen er mogelijk nog ontwikkelingen vanuit het land op de MKON-MKBM af, waarbij inzet van de reserve gewenst kan zijn. Op termijn kan de werking van de reserve door de partners in de MKON-MKBM worden geëvalueerd en kan er mogelijk een plafond worden afgesproken. Het meerdere dat uitstijgt boven het plafond kan vervolgens terugvloeien naar de vijf regio's conform de financiële verdeelsleutel van MKON-MKBM.

*Egalisatiereserve noodfonds crisisbeheersing (BDuR)**

Het 'Noodfonds crisisbeheersing' is ingesteld door het algemeen bestuur op 30 maart 2023, met een onbeperkte looptijd en met een maximale hoogte van € 2.500.000 naar aanleiding van de toevoeging van extra middelen vanuit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) door het Rijk. Doel van deze extra BDuR-middelen is het versterken en flexibiliseren van crisisbeheersing, informatiepositie en informatie-uitwisseling om zo nog beter in staat te zijn toekomstige incidenten of crises met impact op één of meer gemeenten het hoofd te bieden. De in enig jaar niet bestede middelen van de vanaf 2023 extra ontvangen BDuR middelen worden hierin gestort en worden ingezet voor onvoorziene bekostiging van materiaal, diensten en inhuur bij (langdurige) crises, alsmede als kostenegalisatie-instrument. Verwerking vindt plaats als onderdeel van de resultaatbepaling bij de jaarrekening, die wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Zie verder ook toelichting in paragraaf 4.5.

** Op 30 maart 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het "Bestedingsvoorstel Ophoging BDUR 2023 e.v.". In het bestedingsvoorstel is opgenomen dat de in enig jaar niet benutte middelen van de BDUR-ophoging worden gestort in het noodfonds en worden verwerkt als onderdeel van de resultaatbepaling bij de jaarrekening. Als gevolg van het besluit door het algemeen bestuur van 30 maart zijn de niet benutte middelen verwerkt in het overzicht van baten en lasten en onderdeel van*

de resultaatbepaling. Hierdoor wijken de vermeerderingen en verminderingen in de verloopstaat reserves af van de mutaties reserves in het overzicht van baten en lasten.

Verloopstaat voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Verminderen door vrijval	Saldo per 31-12-2023
<i>Voorzieningen voor risico's en verplichtingen</i>					
FLO VNOG	50.000		50.000		-
Verlofsparen	112.116	114.599	6.315		220.400
Verlofsparen MKON		32.089			32.089
Binnenschilderwerk kazernes		170.000	11.569		158.431
<i>Voorzieningen voor middelen van derden, waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Groot onderhoud kazerne Doetinchem	671.772	75.000			746.772
Groot onderhoud kazerne Harderwijk	592.672	60.000		652.672	-
Totaal voorziening	1.426.560	451.688	67.884	652.672	1.157.692

Toelichting voorzieningen

Voorziening verlofuren (wordt geboekt t.l.v. afdelingen in kwestie) en verlofsparen MKON

In het arbeidsvoorwaardenakkoord gemeenten 2021-2022 is de mogelijkheid tot verlofsparen opgenomen. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Bij dit verlofsparen is sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (conform besluit begroting en verantwoording) die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen en daarom dient hiervoor een voorziening te worden gevormd. In 2023 is door medewerkers gebruikt gemaakt van deze mogelijkheid. Over 2023 zijn 3.455,12 uren (VNOG) en 289,16 uren (MKON) in deze regeling gestort en 83,60 opgenomen. Voor deze uren is tegen het werkelijke uurloon van de medewerkers deze voorziening gevormd.

Binnenschilderwerk kazernes

Voor de egalisatie van de kosten voor het binnenschilderwerk is deze voorziening ingesteld. In 2023 is er schilderwerk uitgevoerd in Apeldoorn, Doetinchem en Ermelo.

Groot onderhoud kazerne Doetinchem

Het betreft hier een voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is. Deze worden aangewend voor het groot onderhoud aan de overgenomen kazerne van Doetinchem en eerder ook Harderwijk. Laatstgenoemde kazerne is terug verkocht aan de gemeente eind 2023 en daarmee is ook de gevormde voorziening voor deze kazerne overgedragen aan gemeente Harderwijk.

Bedragen zijn gebaseerd op de meerjarig onderhoudsplannen van de betreffende gemeenten. VNOG voert het onderhoud uit c.q. laat het onderhoud uitvoeren en de respectievelijke gemeenten zorgen voor de financiering daarvan door middel van het storten van bijdragen in de voorzieningen. De kazerne van Doetinchem wordt naar verwachting in 2024 terug overgedragen aan de gemeente waardoor het langlopend karakter vervalt.

Vaste schulden > 1 jaar

Omschrijving	Rente	Hoofdsom	Stand 01-01-23	Nieuwe lening	Aflossing	Stand 31-12-23
Lening BNG - 10 jaar - 40107204	2,80%	3.685.000	-	-	-	-
Lening Gemeente Berkelland - 10 jaar	1,72%	10.000.000	2.138.702	-	1.060.233	1.078.469
Lening BNG - 15 jaar - 40109346	1,59%	2.000.000	992.545	-	992.545	0
Lening BNG - 40 jaar - 40109345	2,29%	4.000.000	3.462.275	-	3.462.275	0
Lening BNG - 10 jaar - 40109776	0,81%	2.500.000	625.000	-	250.000	375.000
Lening BNG - 15 jaar - 40110312	1,33%	2.500.000	1.333.333	-	166.667	1.166.667
Lening BNG - 10 jaar - 40110517	0,70%	2.500.000	1.000.000	-	250.000	750.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110644	0,40%	5.000.000	2.000.000	-	500.000	1.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110766	0,39%	5.000.000	2.000.000	-	500.000	1.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111179	0,68%	3.000.000	1.500.000	-	300.000	1.200.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111678	0,69%	6.000.000	3.600.000	-	600.000	3.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111883	0,69%	4.000.000	2.400.000	-	400.000	2.000.000
Lening BNG - 10 jaar - 40112457	0,70%	4.000.000	2.400.000	-	400.000	2.000.000
Totaal leningen > 1 jaar		54.185.000	23.451.856	0	8.881.720	14.570.136

De rentelast bedroeg in 2023 € 219.201.

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige fin. Instellingen

Het betreft elf leningen die bij de Bank Nederlandse Gemeenten zijn afgesloten. Twee langjarige rentevaste leningen betreft de financiering van de kazerne Harderwijk die in 2013 was overgenomen. In de loop van 2023 zijn er geen nieuwe leningen afgesloten.

In verband met de (terug)overdracht van de kazerne Harderwijk aan de gemeente Harderwijk eind 2023 zijn de leningnummers 40109345 en 40109346 voor een totaalbedrag van € 4.454.820 overgenomen als lening door de gemeente Harderwijk.

Onderhandse leningen van openbare lichamen

Het betreft een 10-jarige rentevaste lening tegen 1,72% afgesloten bij de gemeente Berkelland. Deze lening is afgesloten ter financiering van het van de gemeente Doetinchem en Apeldoorn overgenomen onroerend goed.

vlottende passiva

Netto vlottende schulden < 1 jaar

Netto vlottende schulden < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie	Opmerking
Banksaldi	-	1.344.882	-1.344.882	wordt verantwoord bij liquide middelen
Overige schulden	4.155.008	4.219.251	-64.243	
Totaal vlottende schulden < 1 jaar	4.155.008	5.564.133	-1.409.125	

Kasgeldlening

De kasgeldleningen worden afgesloten om een tijdelijk tekort aan liquide middelen op te lossen, onder de voorwaarden zoals genoemd in de wet Fido.

Banksaldo

De VNOG heeft een rekening-courantkrediet bij de BNG groot 3 miljoen euro. Per 31-12-2023 bedroeg de feitelijke vordering op de BNG Bank € 339.318,41. (zie liquide middelen)

Overige schulden

Het betreft hier het crediteurensaldo.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie
Overlopende passiva - verplichtingen	4.099.885	4.173.009	-73.124
Overlopende passiva - voorschotten Rijk	1.247.374	884.687	362.687
Overlopende passiva - overige vooruitontvangen bedragen	193.500	65.789	127.711
Totaal overlopende passiva	5.540.759	5.123.486	417.273

Overlopende passiva – verplichtingen

Onder deze post zijn opgenomen de prestaties die in 2023 hebben plaatsgevonden maar waarvan de facturen nog niet zijn ontvangen. Verder zijn onder deze post opgenomen de te betalen nettoloonverplichtingen, sociale premies en loonheffing over december 2023 en de vergoeding vrijwilligers over november en december 2023.

Overlopende passiva – voorschotten Rijk

Onder deze post is opgenomen het in 2021 ontvangen voorschot van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de Incidentele bijdrage naleving controle op de coronatoegangsbewijzen (€ 2.140.710). De door de gemeenten gemaakte kosten zijn inmiddels verrekend en in 2024 vindt de afrekening met het Rijk plaats. De gemeente Apeldoorn heeft deze kosten niet via de zgn. SISA-verklaring laten lopen, maar inmiddels is met de gemeente een afspraak gemaakt hoe de kosten toch rechtmatig kunnen worden verantwoord. Een bedrag van € 1.098.000 moet worden terugbetaald aan het Rijk.

Onder deze post is ook opgenomen het voorschot 2022 voor de eerste coördinatie opvang vluchtelingen Oekraïne minus de hiervoor gemaakte kosten. Per saldo resteert een bedrag van € 148.145.

Overige vooruitontvangen bedragen

Op de post overige vooruitontvangen bedragen wordt de van Nijenrode ontvangen stimuleringsbonus verantwoord die bestemd is voor 2024.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	31-12-2023	31-12-2022	Mutatie
Huurovereenkomst Politie Nederland (Europaweg 79)	140.000	523.292	-383.292
Servicekosten Politie Nederland (Europaweg 79)	-	194.801	-194.801
FLO verplichtingen t.b.v. gemeente Apeldoorn	7.052.131	7.710.000	-657.869
FLO verplichtingen t.b.v. gemeente Doetinchem	225.212	320.000	-94.788
Wettelijke verlofsaldo	1.031.615	1.339.000	-307.385
Totaal niet uit de balans blijvende verplichtingen	8.448.958	10.087.093	-1.638.135

Voor het gebouw aan de Europaweg 79 was een langdurig huurcontract afgesloten. Dit huurcontract is op 1 december 2023 geëindigd. In 2023 bedroeg de huur voor het gebouw € 553.597. De servicekosten verbonden aan het gebruik van het gebouw bedroegen in 2023 € 188.404.

Er zijn meerjarige overeenkomsten en contracten aangaan met leveranciers, deze zijn vastgelegd in het contractenregister VNOG. Daarnaast zijn er verplichtingen aangaan voor investeringen met een toekomstige leverdatum. De bijbehorende kredieten die nog niet zijn gerealiseerd zijn in hoofdstuk 13 van deze jaarrekening weergegeven.

Voorts huurt VNOG uitruk posten van de gemeente Apeldoorn. De verhoging van de huur wordt door de gemeente Apeldoorn, i.c. het Vastgoed Bedrijf Apeldoorn, jaarlijks bepaald op de toegestane indexering voor huurpanden. Verder hanteren zij het principe van de kostendekkende huur. Periodiek laten zij de panden daarvoor taxeren. Dit kan leiden tot een hogere of lagere huur. Het betreft een huurcontact voor onbepaalde tijd.

Door de leidinggevenden is aandacht gevraagd voor en gestuurd op het tijdig opnemen van verlof en het dalen van verlofsaldi. Het wettelijk verlof mag maximaal 1 jaar worden meegenomen naar het nieuwe jaar. De CAR-UWO staat het uitbetalen van dit verlof niet toe.

De geprognostiseerde financiële verplichtingen voortvloeiende uit de opgebouwde FLO-rechten voor de jaren 2023 t/m 2043 zijn € 7.277.343. Deze lasten komen voor rekening van de gemeente Apeldoorn en gemeente Doetinchem, hier is dan ook geen voorziening voor gevormd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

9. Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten jaarrekening 2023		Exploitatie		Reserves	
		lasten	baten	toevoeging	onttrekking
Programma 1	Risico- en Crisisbeheersing				
	ingeleend personeel	177.243			
	uitgeleend personeel		27.561		
	Oekraïne	1.096.894	1.096.894		
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2023 naar 2024	110.000		110.000	
	egaliseringsreserve kapitaallasten	9.233		9.233	
	veranderkosten RCB	32.000	32.000		32.000
	Vrijval reserve frictiekosten RBS	200.000	200.000		200.000
	projectkosten AMS	132.230	132.230		
	reserve frictiekosten Risicobeheersing - personeel	120.000	120.000		120.000
programma zelfredzaam en risicobewust	218.035	218.035		218.035	
Programma 2	Brandweezorg				
	ingeleend personeel	116.616			
	uitgeleend personeel		6.633		
	verkoop materieel	239.222		239.222	
	ingeleend personeel vrijwilligers	63.356			
	egaliseringsreserve kapitaallasten	550.923	71.210	550.923	71.210
	egaliseringsreserve inzetten (uitruk)	148.000		148.000	
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2023 naar 2024	300.000		300.000	
	knelpunten brandweezorg	40.000	40.000		40.000
Vervanging operationele uniform	159.280	159.280		159.280	
Programma 3	GHOR				
	ingeleend personeel	84.849			
Programma 4	egaliseringsreserve kapitaallasten	14.000		14.000	
	Meldkamer Oost Nederland (oud)				
Programma 5	uitgeleend personeel	78.851			
	Meldkamer Oost 5				
	egaliseringsreserve MKON	373.411		373.411	
Programma 6	Directie en Control				
	ingeleend personeel	1.440			
	uitgeleend personeel		80.345		
	kosten programmamanager 1-post 2023	295.330	150.000		
	bijdrage kosten programmamanager 1-post		146.227		
Programma 7	projectkosten landelijke meldkamer	124.828	124.828		
	Bestuur en bedrijfsvoering				
	Dekking salariskosten	94.000	94.000		94.000
	ingeleend personeel	673.136			
	uitgeleend personeel		46.137		
	egaliseringsreserve kapitaallasten	391.824	87.429	391.824	87.429
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2023 naar 2024	346.000		346.000	
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2022 naar 2023	346.000	346.000		346.000
	AVG/BIO	66.500	66.500		66.500
	reserve veranderkosten	145.035	145.035		145.035
	flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan	59.624	59.624		59.624
	niet halen bezuiniging huur Europaweg		195.000		195.000
	CO2 prestatieladder/Duurzaamheid	83.402	55.000		55.000
kosten verhuizing/tijdelijke huisvesting	70.366	70.366		70.366	
Programma 7	Algemene dekkingsmiddelen				
	rente schatkist		130.305		
	jaarresultaat 2022 tbv arbeidsvoorwaardenakkoord	2.509.728	2.509.728		2.509.728
	gebiedsgericht aanpak natuurbrand	416.000		416.000	
	kapitaallasten 2023-2026	169.850		169.850	
instellen reserve hogedrukleidingen	235.000		235.000		
Totaal		10.292.208	6.410.368	3.303.464	4.469.207

Toelichting

Voor diverse programma's:

Ingeleend en uitgeleend personeel: uitgeleend personeel betreft de detacheringen van personeel aan het NIPV en de meldkamer. De inhuur in 2023 heeft betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment door bijvoorbeeld langdurige ziekte e.d. intern geen expertise en/of capaciteit beschikbaar was.

Toevoeging of onttrekking aan de egalisatiereserve kapitaallasten: de opbrengst van de verkoop van materieel wordt in de egalisatiereserve gestort; boekwaardeverlies wordt aan de reserve onttrokken en het verschil tussen begrote en werkelijke kapitaallasten worden ten gunste of ten laste van de reserve gebracht.

Voor toelichting op de reserves en voorziening wordt verwezen naar hoofdstuk 8.

10. Single Information Single Audit (SISA) 2023

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A2/01 € 10.142.843				
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A12/01 € 0 Nee	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12/02	Correcte besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A12/03 € 427.593	Cumulative besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 Aard controle R Indicator: A12/04 € 1.041.915 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12/05
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Aard controle R Indicator: A18/02	Cumulative besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023) Aard controle R Indicator: A18/03		
			1 Meerkosten coördinerende gemeente				
			2 Hotels/centra				
			3 Overige specifieke meerkosten				
			4 Overige Meerkosten	€ 1.096.894	€ 1.096.894		
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Som indicator 02 Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04 € 1.096.894	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06	Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07	
			1	Ja		Nee	

11. Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op VNOG. Het voor VNOG toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Het betreft hierbij het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	D.G.L. Kransen
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	174.726,33
Beloningen betaalbaar op termijn	22.613,16
<i>Subtotaal</i>	<i>197.339,49</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000*1*365:365= 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	197.339,49
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	166.572,24
Beloningen betaalbaar op termijn	23.107,32
<i>Subtotaal</i>	<i>189.779,56</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000,00
Bezoldiging	189.779,56

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemeente	AB-lid	AB-lid nieuw	Bezoldiging
1. Aalten	A.B. Stapelkamp 365 dagen		€ -
2. Apeldoorn	A.J.M. Heerts 365 dagen		€ -
3. Berkelland	J.H.A. van Oostrum 365 dagen		€ -
4. Bronckhorst	M. Besselink 365 dagen		€ -
5. Brummen	A.J. van Hedel 365 dagen		€ -
6. Doetinchem	M. Boumans 365 dagen		€ -
7. Elburg	J.N. Rozendaal 365 dagen		€ -
8. Epe	T.C. Horn 365 dagen		€ -
9. Ermelo	P.J.T. van Daalen 365 dagen		€ -
10. Harderwijk	H.J. van Schaik 243 dagen	J. Joon 118 dagen	€ -
11. Hattem	M. Sanderse 365 dagen		€ -
12. Heerde	J.W. Wiggers 277 dagen	O. Prinsen 88 dagen	€ -
13. Lochem	S.W. van 't Erve 365 dagen		€ -
14. Montferland	H.H. de Vries 365 dagen		€ -
15. Nunspeet	C.W.J. Blom 365 dagen		€ -
16. Oldebroek	T.H. Haseloo-Amsing 365 dagen		€ -
17. Oost Gelre	A.H. Bronsvort 365 dagen		€ -
18. Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk 365 dagen		€ -
19. Putten	H.A. Lambooi 365 dagen		€ -
20. Voorst	P.C. Jorritsma-Verkade 327 dagen	J.W. Wiggers 38 dagen	€ -
21. Winterswijk	B.J.J. Bengevoord 365 dagen		€ -
22. Zutphen	A. Vermeulen 31 dagen	M.W. Jaeger 334 dagen	€ -

12. Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 22 juni 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.526.000.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Rechtmatigheid	Bedrag (€)
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	78.218
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	74.067
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	152.285
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid* en daarmee als acceptabel is geëvalueerd	-
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	-
Voorwaarden criterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	291.884
Begrotingscriterium en voorwaarden criterium	444.169

* Het vastgestelde beleid betreft de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie 2023 en de onderliggende beleidsnota's welke op 14 december 2023, resp. 27 juni 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In de paragraaf bedrijfsvoering (4.6.) is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie het DB onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

13. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

Taakveld	Omschrijving taakveld	UITGAVEN		INKOMSTEN	
		Begroting2023	Rekening2023	Begroting2023	Rekening2023
0.1	Bestuur	20.000	7.748		
0.4	Overhead	14.600.972	13.382.467	325.500	294.045
0.5	Treasury	601.180	229.481	600.880	638.478
0.8	Overige baten en lasten	91.558			
0.10	Mutaties reserves	1.576.850	3.303.464	4.418.223	4.469.207
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	66.957.407	64.449.375	78.503.364	78.802.592
TOTAAL		83.847.967	81.372.534	83.847.967	84.204.322

Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	jaarrekening 2023	
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,5	
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,4	bezetting 31-12-2023
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 15,54	
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4,36%	€ 1.308.000
Overhead: % van totale lasten	21,02%	

*Berekening overhead conform BBV richtlijnen. In de rapportage Berenschot uit 2019 (benchmark) is door Berenschot voor vergelijk met andere regio's een andere berekeningsmethode toegepast die uitkwam op een VNOG overhead van 20%.

Overzicht baten en lasten

Met daarin de overhead apart vermeld; niet als onderdeel van het programma:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
1.0 Risico- en crisisbeheersing	1.602.760	10.079.143	8.476.383
2.0 Brandweezorg	261.605	29.979.841	29.718.236
3.0 GHOR	24.901	1.639.164	1.614.263
4.0 MON	2.966.994	3.564.602	597.608
5.0 Directie en control	471.533	1.073.177	601.644
6.0 Bedrijfsvoering	28.220	5.063.257	5.035.037
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	60.833.360	35.724	-60.797.637
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	13.251.696	13.251.696	0
Overhead	294.045	13.382.467	13.088.422
Saldo van baten en lasten	79.735.115	78.069.070	-1.666.045
toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
1.0 Risico- en crisisbeheersing	570.035	119.233	-450.801
2.0 Brandweezorg	270.490	1.238.145	967.655
3.0 GHOR		14.000	14.000
4.0 MON	0	373.411	373.411
5.0 Directie en control	0	0	0
6.0 Bedrijfsvoering	1.118.954	737.824	-381.130
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.509.728	820.850	-1.688.878
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	0	0	0
Resultaat	84.204.322	81.372.534	-2.831.788

14. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke kredieten per 31 december 2023 worden afgesloten en welke kredieten worden overgeheveld naar 2024 en verder.

Op de in 2023 afgesloten kredieten heeft een onderbesteding plaatsgevonden van € 404.402. Dit houdt in dat de voor deze materialen benodigde investeringen lager zijn uitgevallen dan voorzien.

Hieronder worden eerst de gerealiseerde investeringen en de daarbij behorende af te sluiten kredieten weergegeven in dezelfde indeling als bij programmabegroting VNOG 2023. Uit het overzicht blijkt dat, met uitzondering van facilitair, er over 2023 geen sprake is van (noemenswaardige) overschrijdingen van investeringskredieten.

Soort activa	Kredietomschrijving	bedrag in €			
		krediet	realisatie	restant	
Materieel	Paraat	Voertuigen, aanhangers en boten	567.000	564.898	2.102
	Piket	Voertuigen AC/OIV/AGS/FBO/TBO/(H)OvD/CvD	52.057	52.731	-674
	Dienst	Voertuigen en aanhangers (aggregaten)	287.000	208.514	78.486
	Overig	Logistieke hulpmiddelen	0	0	0
Inventaris	Tankautospuit HV	(Red)gereedschappen, apparatuur, armaturen e.d.	4.788.855	3.774.917	1.013.938
	(H)OvD, CvD, AGS, FBO, TBO	Inventaris AGS, apparatuur	191.548	191.287	261
	WVD/Vakbekw.heid	Apparatuur	0	0	0
	PPMO baan	PPMO	0	0	0
PBM	Personeel	Pakken, laarzen, helmen	124.000	100.375	23.625
	WO/VB	Duikuitrusting en -apparatuur	34.800	29.589	5.211
Comm.	C2000	Verbindingsapparatuur, schermen e.d.	680.406	580.296	100.110
Werkplaats	Auto/ techniek/ metaal	Compressoren, hefbrug	69.187	74.328	-5.141
	PBM	Ademlucht(apparatuur), was-/droogapparatuur	66.000	61.822	4.178
	Watervoeren-de armaturen	Slangen(apparatuur)			0
Comm. / ICT	Werkstat.	Gebruikersmiddelen ICT	76.000	75.513	487
	Gis.comp.	Apparatuur	0	0	0
	Infrastruc./ Server/ Netwerk	ICT: infrastructuur, applicatiesoftware e.d.	253.843	123.670	130.174
	GHOR appl.syst.	GHOR voertuigen (Citty Giss)	0	0	0
	Telefonie	ICT Smartphones GBM	111.000	93.231	17.769
Huisvesting	GHOR C2000	Verbindings(apparatuur)			0
	Bouw/renovatie	Aanpassing gebouwen, zeecontainers	199.150	182.372	16.778
	Demarcatie	Inrichting/meubilair kazarnes			0
	Tech.install.	Aanpassing installaties	0	0	0
Facilitair	Audio.V.M.	Krediet jaarlijkse vervanging	91.000	104.959	-13.959
	Meubilair	Jaarlijkse vervanging en overig meubilair	182.500	236.793	-54.293
Totaal			7.774.346	6.455.296	1.319.050

Op de volgende bladzijden worden de af te sluiten en over te hevelen kredieten gespecificeerd weergegeven.

Af te sluiten	Krediet	Uitgaven voor 2023	Uitgaven 2023	Restant	Toelichting afsluiting
Audiovisuele middelen MAC restant 2016	40.000	0	39.861	139	deel afger. 2023; overige t.b.v. aanschaf '24
Aanpassen div ademluchtwerkpla milieuregelgev 2021	80.000	19.886	56.030	4.084	gereed '23 H'wijk en Wezep; restant t.b.v. ov.werkloc.
Communicator redundantie 2020	37.843	0	0	37.843	krediet niet (meer) nodig
ICT-infrastructuur 2022	135.000	1.815	121.855	11.331	gerealiseerd in 2023
Gebruikersmiddelen ICT 2023	76.000	0	75.513	487	levering afgerond in 2023
Hardware als gevolg van gijzelsoftware 2023	49.000	0	0	49.000	krediet niet (meer) nodig
Vervanging backup omgeving na gijzelsoftware 2023	32.000	0	0	32.000	krediet niet (meer) nodig
ICT smartphones: GBM 2023	85.500	0	68.045	17.455	levering afgerond in 2023
Krediet jaarlijkse vervanging Audio V.M. 2023	51.000	0	65.098	-14.098	levering afgerond in 2023
Krediet jaarlijkse vervanging meubilair 2023	127.500	0	209.129	-81.629	levering afgerond in 2023, i.s.m. archiefkasten
Werkluchtcompressor (10 jaar) 2023	32.687	0	32.553	134	deel afger. 2023; overige t.b.v. aanschaf '24
Mobiele verlichtingssets oefenterrein Groenlo 2023	10.000	0	5.596	4.404	gerealiseerd in 2023, i.s.m.briefingcont.Groenlo
2 Briefingcontainers oefenterrein Groenlo 2023	56.000	0	44.718	11.282	gerealiseerd in 2023, i.s.m.verlichtingssets Groenlo
Verlichting HV-oefenplaat Loenen 2023	18.150	0	5.385	12.766	gerealiseerd in 2023, i.s.m.oefensloot Loenen
Asfalteren en aanleggen oefensloot Loenen 2023	35.000	0	50.758	-15.758	gerealiseerd in 2023, i.s.m.oefenplaat Loenen
Smartphones MON 2023	25.500	0	25.186	314	levering afgerond in 2023
Brandwerende archiefkasten 2023	55.000	0	27.664	27.336	levering afgerond in 2023, i.s.m.meubilair
P0233 - Pagers 2022	599.406	611	518.967	79.828	levering afgerond in 2023
ORT voertuig Steenderen 2021 VVT-43-V	81.000	8.639	72.060	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
ORT voertuig Heerde 2021 VVT-42-V	81.000	8.639	72.060	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
ORT voertuig Gorsel 2021 VVT-41-V	81.000	9.784	70.916	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
ORT voertuig Zutphen 2021 VVT-40-V	81.000	8.639	72.060	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
ORT voertuig Gendingen 2021 VVT-39-V	81.000	8.639	72.060	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
ORT voertuig Lochem 2021 VVT-38-V	81.000	8.639	72.060	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
ORT voertuig Groenlo 2021 VVT-37-V	81.000	8.639	72.060	300	afgerond in 2023; rest.t.b.v. verv. WO vrt. 2024
Dienstauto A 2021 S-458-BH	26.000	136	34.353	-8.489	levering afgerond in 2023, i.s.m.overige dienstauto's (w.o. VW Caddy)
Dienstauto B 2021 S-457-BH	26.000	136	25.816	48	zie toelichting Dienstauto A
Dienstauto C 2021 S-456-BH	26.000	136	25.816	48	zie toelichting Dienstauto A
Dienstauto D 2021 S-455-BH	26.000	136	25.816	48	zie toelichting Dienstauto A
Dienstauto E 2021 S-454-BH	26.000	136	25.816	48	zie toelichting Dienstauto A
Dienstauto F 2021 S-461-BH	26.000	136	25.816	48	zie toelichting Dienstauto A
Dienstauto G 2021	26.000	0	0	26.000	zie toelichting Dienstauto A
Dienstauto H 2021	26.000	0	0	26.000	zie toelichting Dienstauto A
Piketauto A 2021 S-460-BH	26.000	136	25.816	48	levering afgerond in 2023
Piketauto IM-poule oost 2021 S-459-BH	26.057	963	25.816	-722	levering afgerond in 2023
Seinlijnen 2021	22.000	16.793	0	5.207	levering afgerond in 2023
Inventaris AGS TrueDefender 2022	191.548	8.148	183.140	261	levering afgerond in 2023 (samengev.krediet)
Instructeurspakken 2022	81.000	47.043	12.627	21.331	levering afgerond in 2023
Precomschermen 2022	54.000	50.032	5.039	-1.071	levering afgerond in 2023
Gaspakken 2022	21.000	0	22.315	-1.315	levering afgerond in 2023
Voertuig diagnose apparatuur 2022	36.500	0	41.775	-5.275	levering afgerond in 2023; overschrijding door hogere prijzen
P0219 - PBM-THM Helm 10 jaar 2022	144.000	0	115.351	28.649	levering afgerond in 2023
Noodstroomaggregaat incl aanhanger 2023	49.000	0	0	49.000	krediet niet (meer) nodig
Accu gereedsch/verlichting/generator 15 jaar 2023	133.000	0	140.193	-7.193	levering afgerond in 2023
Ladders 15 jaar 2023	215.000	0	214.845	155	levering afgerond in 2023
Redgereedschap + stabilisatie 15 jaar 2023	190.000	0	199.205	-9.205	levering afgerond in 2023
Overdrukventilator 15 jaar 2023	67.000	0	62.414	4.586	levering afgerond in 2023
Watervoerende armaturen 15 jaar 2023	64.000	0	63.695	305	deel afger. 2023; overige t.b.v. aanschaf '24
Watervoerende armaturen 7 jaar 2023	12.000	0	8.447	3.553	levering afgerond in 2023
Bluslarzen 2023	43.000	0	40.706	2.294	(jaarlijkse) levering afgerond in 2023
Precomscherm 2023	27.000	0	5.647	21.353	(jaarlijkse) levering afgerond in 2023
Toestel-wasmachine ademluchttoestellen 1 2023	15.000	0	15.000	0	levering afgerond in 2023
Toestel-wasmachine ademluchttoestellen 2 2023	30.000	0	24.508	5.492	levering afgerond in 2023
Meetapparatuur 7 jaar 2023	19.000	0	17.117	1.883	levering afgerond in 2023
Meetapparatuur 15 jaar 2023	7.000	0	8.035	-1.035	levering afgerond in 2023
Klein verbruiksmateriaal 15 jaar 2023	35.000	0	32.475	2.525	levering afgerond in 2023
Handgereedschap 15 jaar 2023	25.000	0	41.408	-16.408	deel afger. 2023 i.s.m. Waadpakken & EHBO; overige t.b.v. aanschaf '24
Handgereedschappen (waadpakken) 15 jaar 2023	4.000	0	0	4.000	sameingevoegd met Handger. 15 jaar
EHBO-tas 15 jaar 2023	12.000	0	0	12.000	sameingevoegd met Handger. 15 jaar
Handgereedschap (handlamp) 7 jaar 2023	47.000	0	41.175	5.825	deel afger. 2023; overige t.b.v. aanschaf '24
Motorkettingzaag 15 jaar 2023	13.000	0	3.853	9.147	levering afgerond in 2023
PBM-motorgereedschap 7 jaar 2023	18.000	0	6.535	11.465	levering afgerond in 2023
Warmtebeeldcamera 10 jaar 2023	55.000	0	5.711	49.289	levering afgerond in 2023; rest niet nodig
BIG-boek 4 jaar 2023	33.000	0	33.250	-250	levering afgerond in 2023
Ademluchtmaterialen vakbekwaamheid 2023	12.800	0	12.797	3	levering afgerond in 2023
Volkswagen Caddy VZH-22-R	30.000	0	44.266	-14.266	zie toelichting Dienstauto A
Inventarissen/bepakking TAS/HV (afgesloten 1/1/2023, zie ook overzicht afgesloten kredieten jaarrekening 2022)	3.695.855	2.984.295	-203.086	914.646	nagekomen boekingen in 2023 (€ -203.086) t.b.v. afgesloten kredieten 2022
Totaal	7.774.346	3.192.158	3.263.138	1.319.050	

Over te hevelen kredieten	Krediet	Uitgaven voor 2023	Uitgaven 2023	Restant	Toelichting overheveling
Portofoon: Operationeel	29.000	0	0	29.000	onderzoek vervanging loopt
Tech voor GHOR voertuig voor info uitwis. 2023	43.000	0	0	43.000	vervanging verwacht in 2024
IAM Kernregistratie personeel P0057 2019 sub	25.400	0	7.454	17.946	afronding verwacht eind 2024/ begin 2025
Mobiele Data Terminals (MDT) 2020	741.000	0	0	741.000	vervanging verwacht in 2024
Ad-hoc router 2021	143.000	0	31.158	111.843	vervanging i.s.m. MDT's
Kaartenmodule ICT INFO 2022	53.000	0	0	53.000	vervanging i.s.m. MDT's
Inrichting/meubilair kazernes 2023	100.000	0	20.194	79.806	vervanging overlopend naar 2024
Servers DC1 (4x) 2023 5 jaar	217.000	0	0	217.000	(start) vervanging 2024 i.s.m. DC2
Servers DC2 (3x) 2023 5 jaar	185.000	0	0	185.000	zie toelichting DC1
Firewalls DC1 en DC2 2023 5 jaar	96.000	0	0	96.000	zie toelichting DC1 en DC2
Laadpalen elektrische voertuigen 2023	140.000	0	0	140.000	uitvoering loopt in 2024 i.s.m. mobiliteitsplan
Toegangsbeheer werklocaties 2023	175.000	0	99.006	75.994	nog te realiseren deel loopt (door) in 2024
Apparatuur bescherming uitval nutsvoorz. (BIO 2023	75.000	0	0	75.000	uitvoering i.s.m. beschikbare capaciteit
Voertuig voor verzorgingsgroep 2011 (k)	40.000	0	0	40.000	vervanging verwacht in 2024
KAR Systeem 2021	6.000	0	0	6.000	vervanging i.s.m. repressieve voertuigen
Was/droogmachine 2020	19.078	0	0	19.078	vervanging onderdeel vervanging bluspakken
WTS 500 systeem Didam 2021	410.000	0	0	410.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
WTS 500 systeem Eerbeek 2021	310.000	0	0	310.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
WTS 500 systeem Neede 2021	310.000	0	0	310.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
WTS 500 systeem Silvalde 2021	310.000	0	0	310.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
WTS 500 systeem Twello 2021	310.000	0	0	310.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
WTS 500 systeem Wapenveld 2021	310.000	0	0	310.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
WTS 500 systeem Elburg 2021	310.000	0	0	310.000	vervanging in '24, wijz.krediet € 250K AB dec.'23
ORT boot Steenderen 2021	40.000	16.527	16.675	6.797	afronding vervanging (i.s.m. motoren) in 2024
ORT boot Heerde 2021	40.000	16.527	16.675	6.797	afronding vervanging (i.s.m. motoren) in 2024
ORT boot Gorssel 2021	40.000	16.527	16.675	6.797	afronding vervanging (i.s.m. motoren) in 2024
ORT boot Zutphen 2021	40.000	16.527	16.675	6.797	afronding vervanging (i.s.m. motoren) in 2024
ORT boot Gendringen 2021	40.000	16.527	22.184	1.288	afronding vervanging (i.s.m. motoren) in 2024
ORT buitenboord motor Steenderen 2021	20.000	16.528	0	3.472	afronding vervanging (i.s.m. boten) in 2024
ORT buitenboord motor Heerde 2021	20.000	16.528	0	3.472	afronding vervanging (i.s.m. boten) in 2024
ORT buitenboord motor Gorssel 2021	20.000	16.528	0	3.472	afronding vervanging (i.s.m. boten) in 2024
ORT buitenboord motor Zutphen 2021	20.000	16.528	0	3.472	afronding vervanging (i.s.m. boten) in 2024
ORT buitenboord motor Gendringen 2021	20.000	16.525	0	3.475	afronding vervanging (i.s.m. boten) in 2024
Personeelsbus I 2021	51.000	0	0	51.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
Personeelsbus J 2021	51.000	0	0	51.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
Piketauto B 2021	63.000	0	0	63.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
Meetapparatuur PID 2021	73.000	0	0	73.000	(vervolg) uitvoering in 2024 (i.s.m. inv.AGS)
Oppervlaktereddingsset 2021	208.000	0	15.214	192.786	(vervolg) uitvoering in 2024
Vrachtwagen 2021	129.000	0	0	129.000	uitvoering in 2024 i.s.m. vrachtwagen 1 en 2
MDT redvoertuigen 2021	16.000	0	0	16.000	uitvoering i.s.m. vervanging voertuigen
Verlichting en electra materiaal op WTS 500 2022	15.000	0	0	15.000	vervanging i.s.m. vrt (accuger.&verlicht. 15jr.)
Ladders WTS 500 2022	33.000	0	0	33.000	vervanging i.s.m. vrt (ladders 15jr.)
Uitrukpakken 2022	364.000	4.719	0	359.281	vervanging verwacht in 2024/2025
Duikpakken 2022	39.000	0	0	39.000	vervanging(svoorstel) loopt
Seinlijnen met toebehoren 2022	39.000	0	0	39.000	vervanging onderdeel ORT
Wasmachine kleding (prof.) incl. dos.pomp 2022	14.000	0	0	14.000	vervanging onderdeel vervanging bluspakken
Brandweerslang was-/oprolapparaat 2022	20.000	0	0	20.000	onderzoek vervanging loopt
WO voertuig 2022	174.515	0	0	174.515	vervanging verwacht in 2024
Personeel / Materieel Bus 2022	51.000	0	0	51.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
P217 - Beheersvoertuig B#1 2023	440.000	0	0	440.000	levering januari 2024
WTS 500 systeem	4.156.750	0	0	4.156.750	vervanging in '24, wijz.krediet € 2mIn AB dec.'23
Vrachtwagen 1 2023	127.000	0	0	127.000	uitvoering in 2024 i.s.m. vrachtwagen 2021 en 2
Vrachtwagen 2 2023	127.000	0	0	127.000	uitvoering in 2024 i.s.m. vrachtwagen 2021 en 1
Aanhanger oefenmaterialen 2023	73.000	0	0	73.000	onderzoek vervanging loopt
Veetakel installatie 2023	768.075	0	0	768.075	vervanging in '24, wijz.krediet € 875K AB dec.'23
AC / OIV 2023	48.000	0	0	48.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
AGS / FBO / TBO 2023	62.000	0	1.066	60.934	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
Personeel / Materieel bus 2023	1.430.000	0	0	1.430.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
Dienstauto (personen) 2023	150.000	0	0	150.000	uitvoering vlg vastgesteld mobiliteitsplan
Bepakking veeredtakelinstallatie 2023	220.000	0	0	220.000	uitvoering i.s.m. vervanging voertuigen
Polo/sweaters jeugdbrandweer 2023	6.000	0	0	6.000	vervanging verwacht in 2024
Uitrukpa k 2023	245.000	0	0	245.000	vervanging verwacht in 2024/2025
Uitrukhelm 2023	472.000	0	260.720	211.280	(vervolg) uitvoering in 2024
Portofoon: Object 2023	749.000	0	0	749.000	onderzoek vervanging loopt
Droogkast ademlucht 2023	19.000	0	0	19.000	onderzoek vervanging loopt
Was- en/of droogapparatuur gaspakken 2023	52.000	0	0	52.000	onderzoek vervanging loopt
Slangenbak en spoelmachine 2023	19.000	0	0	19.000	onderzoek vervanging loopt
Wasmachine kleding (prof.) incl dos.pomp 2023	43.000	0	0	43.000	vervanging onderdeel vervanging bluspakken
Kleine blusmiddelen 10 jaar 2023	6.000	0	5.685	315	(vervolg) uitvoering in 2024
Aanschaf 4x4 voertuig FBO 2023	0	0	-77.705	77.705	(vervolg) uitvoering in 2024
Aanp ademluchtwrklpts Zutphen Groenlo milieuregelg(K)	170.000			170.000	restant krediet dl. afgesloten 2023
Watervoerende armaturen 15 jaar restant 2023(K)	219.000			219.000	restant krediet dl. afgesloten 2023
Handgereedschap 15 jaar restant 2023(K)	75.000			75.000	restant krediet dl. afgesloten 2023
Handgereedschap (handlamp) 7 jaar restant 2023(K)	30.000			30.000	restant krediet dl. afgesloten 2023
Restant audiovisuele middelen MAC 2023(K)	29.000			29.000	restant krediet dl. afgesloten 2023
Restant kredieten(K)	63.000			63.000	restant krediet dl. afgesloten 2023
Werklichtcompressor 10 jaar restant 2023(K)	24.000		11.887	12.113	restant krediet dl. afgesloten 2023
Totaal	15.820.818	169.993	463.563	15.187.262	

Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening

Bijlage 1. Kerngegevens

Gemeentelijke bijdragen volgens de begroting 2023 inclusief demarcatieregeling

Gemeenten	Bijdrage I voor individuele afspraken	Bijdrage II voor individuele afspraken	Individuele afspraken	Totaal bijdrage 2023
Aalten	1.598.000	33.000	17.000	1.648.000
Apeldoorn	10.474.000	372.000	701.000	11.547.000
Berkelland	2.775.000	56.000	29.000	2.860.000
Bronckhorst	2.374.000	58.000	25.000	2.457.000
Brummen	1.197.000	25.000	13.000	1.235.000
Doetinchem	3.265.000	183.000	193.000	3.641.000
Elburg	1.287.000	41.000	14.000	1.342.000
Epe	2.008.000	49.000	21.000	2.078.000
Ermelo	1.658.000	20.000	18.000	1.696.000
Harderwijk	2.538.000	125.000	27.000	2.690.000
Hatterum	608.000	14.000	6.000	628.000
Heerde	1.000.000	27.000	10.000	1.037.000
Lochem	2.320.000	65.000	25.000	2.410.000
Montferland	2.113.000	30.000	20.000	2.163.000
Nunspeet	1.548.000	34.000	16.000	1.598.000
Oldebroek	1.311.000	33.000	14.000	1.358.000
Oost Gelre	1.781.000	71.000	19.000	1.871.000
Oude IJsselstreek	2.172.000	47.000	23.000	2.242.000
Putten	1.341.000	19.000	14.000	1.374.000
Voorst	1.509.000	33.000	16.000	1.558.000
Winterswijk	1.791.000	21.000	19.000	1.831.000
Zutphen	2.810.000	125.000	30.000	2.965.000
	49.478.000	1.481.000	1.270.000	52.229.000

Individuele afspraken betreffen: afrekening lasten (overgedragen) kazernes (programma 8), verrekening kazernes (programma 8) en overgangsrecht (programma 8).

Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten

30	KLAAR	Opdrachten afgerond.
1	Constatering	Opdracht is dus feitelijk geen opdracht.
8	Op schema	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later en loopt op schema.
2	Vertraging	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later, maar heeft achterstand opgelopen.
0	Verstoord	Opdrachten waren gepland om af te ronden, maar dat is niet gelukt.
41	Totaal	

Opdracht	Afdeling	Inhoud	Stand	
1 t/m 20	n.v.t.	Punten 1 t/m 20 betreft de Toekomstvisie. Via de Opdrachten (21 en verder) wordt hieraan gewerkt. De Opdrachten moeten uiterlijk 2026 afgerond zijn. Er zijn 41 Opdrachten totaal.		
22/23-I	GHOR	Risicoanalyse & planvorming (bouwsteen 1): actoren bijeen brengen om pro-actief op trends en ontwikkelingen in te spelen.	Loopt, het zorgrisicoprofiel (ZRP) zal net als het Regionale Risicoprofiel (RRP) elke 4 jaar herzien worden. De uitkomsten van het eerste ZRP (behandeld DB 6 juli 2023 / AB 2 november 2023) worden besproken op de netwerkbijeenkomst op 3 oktober. Er is verder een beleidsmedewerker risicobeheersing aangenomen om te ondersteunen. Samenwerking met partners als GGD (m.b.t. zelfredzaamheid) en risicobeheersing (risicogericht werken) is opgestart en wordt verder ontwikkeld.	Op schema
22/23-II	GHOR	Informatievoorziening (bouwsteen 3): permanent monitoren van actuele beschikbaarheid van acute zorg en bij crises en rampen te kunnen delen binnen het netwerk.	Loopt, na vertraging door COVID-19, weer op schema. Naast de ontwikkeling van dashboards en data-analyse, is het project Witte informatiebron Oost-5 gestart en wordt het beheer op bestaande en nieuwe applicaties grondig aangepakt.	Op schema
22/23-III	GHOR	Operationele organisatie (bouwsteen 5): slagkracht geneeskundige crisisorganisatie met burgers als hulpverleners in georganiseerd verband.	Werving personele bezetting is afgerond, maar inmiddels opnieuw vacatureruimte ontstaan binnen dit cluster. Het project Toekomstbestendige OVDG-functie eist veel aandacht; als gevolg van het opzeggen van het convenant door het Witte kruis is hiervoor een project opgestart en uitgevoerd. Individuele gesprekken met alle OVDGen zijn gevoerd. Een werving is opgestart met als doel per 1-1-24 de crisisorganisatie GHOR op orde.	Op schema
24, 25	RCB	RB-deel wordt op sterkte gebracht met inachtneming van / onder uitvoering van de transitie i.v.m. Omgevingswet (i.r.t. Opdracht 44).	Opdracht gestart in 2020 en kent een geleidelijke opbouw door o.a. nieuwe functies ingevuld zoals adviseur risicobewustwording / gedragsdeskundige, slag van medewerkers naar adviseurs is in gang gezet (gebiedsteams), nieuwe functiebeschrijvingen opgesteld, opleidingsplan en opleidingen lopen aan de hand van EVC / kwaliteitscriteria omgevingsrecht, landelijk functieprofiel 'De Omgevingsadviseur' beschikbaar, inhoudelijke bijscholing + competenties/vaardigheden ingezet. De uitvoering van het personeelsplan en het opleidingsplan hebben door COVID-19 achterstand opgelopen. Deze Opdracht was verbonden met het Project Implementatie Omgevingswet dat op 1 december 2022 is afgerond. De lopende zaken uit dit project en de afhankelijkheden (inwerkingtreding Omgevingswet) zijn overgedragen naar de lijnorganisatie. De transitie en daarmee de Opdracht is hiermee afgerond, VNOG is per 1 januari 2024 in basis klaar voor de Omgevingswet. Gewerkt wordt aan een gedragen dienstverleningsconcept waarmee het risicogericht werken meer concreet duiding krijgt. Gemeentelijke input wordt opgehaald middels de 'Roadshow Risicogericht werken' (2023 gestart). Na invoering van de Omgevingswet wordt samen met onze partners (waaronder de gemeenten) ervaring opgedaan. Op	KLAAR

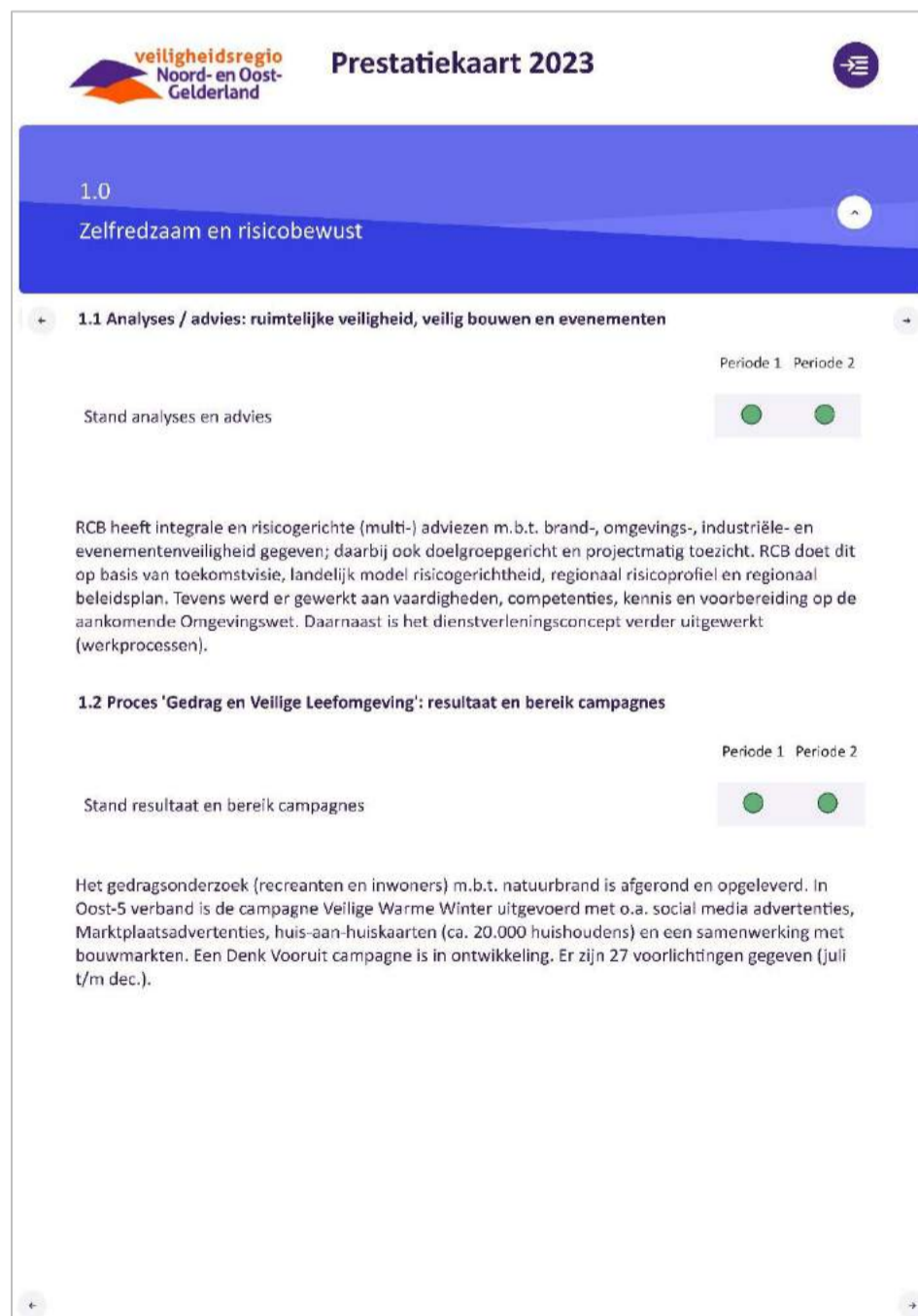
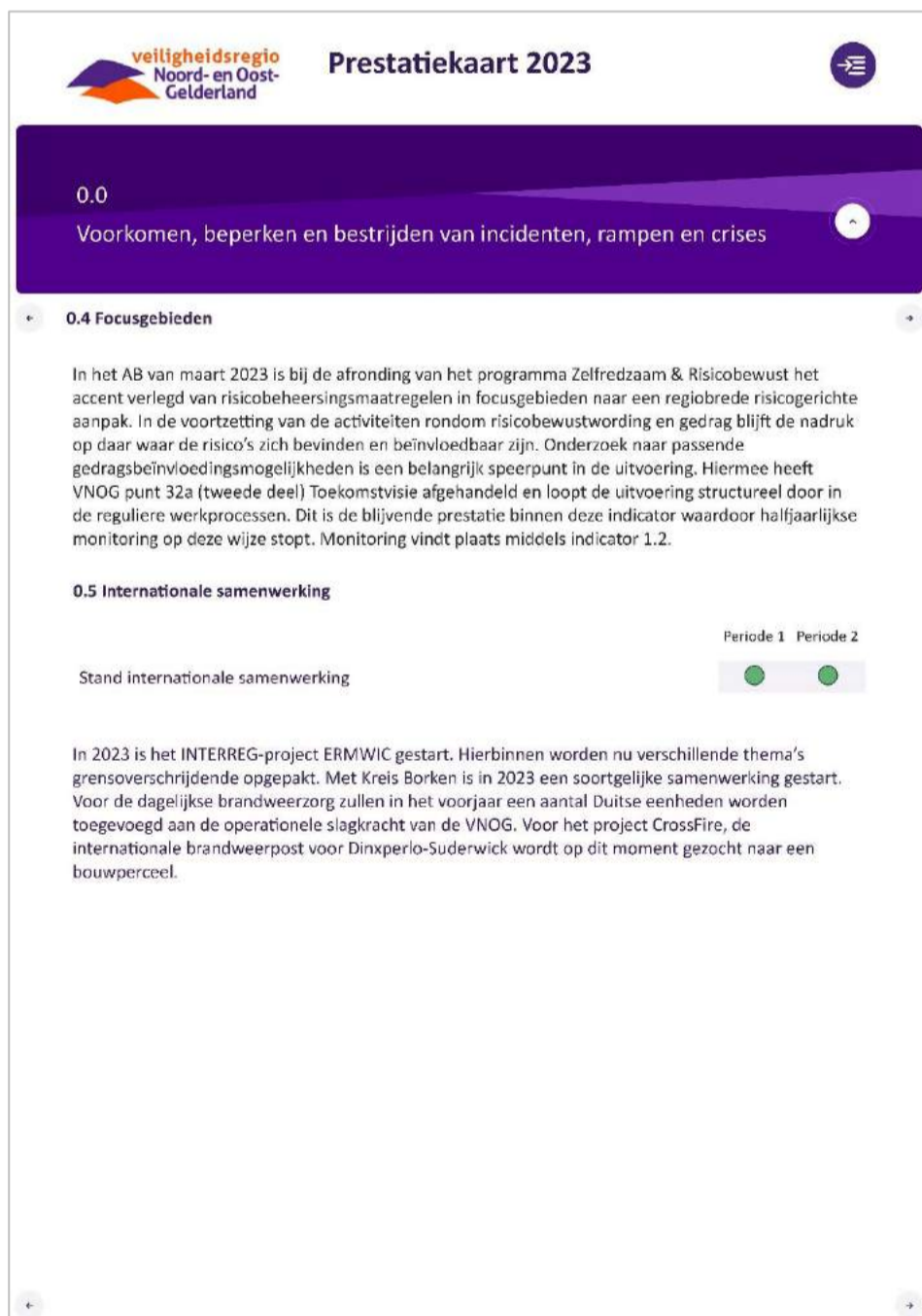
			basis van deze ervaring wordt duidelijk of bijstelling in de uitvoering eventueel nog noodzakelijk is. Opdracht zelf is daarmee voor nu afgerond.	
30	BWZ	Compacte slagvaardige brandweerorganisatie. Dit is een constatering, ter uitwerking.	Wordt via de volgende Opdrachten gerealiseerd.	Constatering
31-I	BWZ	Onderzoek naar mogelijke samenvoeging Gendringen-Silvolde.	Nader onderzoek naar wat mogelijk is in het gebied heeft uitgewezen dat samenvoeging van de posten niet realistisch is. Zo is een nieuwe post niet goed bereikbaar voor de vrijwilligers en zal ook de dekking van het verzorgingsgebied er niet bij gebaat zijn. De uitkomsten van het onderzoek zullen als advies aan de gemeente worden aangeboden. Vervolgacties zullen uitgezet gaan worden afhankelijk van het resultaat van verder overleg met de gemeente.	Vertraging
31-II	BWZ	Ontwikkeling centrale brandweerpost Apeldoorn en hoofdkantoor VNOG.	Ontwerpfase is gestart. In november 2023 is de SO (Schetsontwerp) fase gereed gekomen. In december 2023 start de VO (Voorlopig Ontwerp) fase.	Op schema
31a	BWZ	Meer grensoverschrijdende samenwerking met buurregio's en Duitsland, met als eerste onderzoek mogelijkheden internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick.	<p>Voor de gezamenlijke kazerne voor Dinxperlo en Suderwick wordt gezocht naar een mogelijke locatie. De gemeenten Aalten en Bocholt (D) nemen hierin het voortouw. Eerste resultaten verwacht in Q1/Q2 2024. Dit is later dan gehoopt. Het zoeken naar een locatie kost meer tijd dan in eerste instantie ingeschat. Vanaf het moment dat er een locatie in beeld is, kan het project verder vanuit de Brandweer worden opgepakt. Inmiddels is wel de post Suderwick volledig in de VNOG Kazerne Volgorde Tabel (KVT) opgenomen. Het project heeft in januari 2023 de Eurégio people-to-people prijs gewonnen. Het is een voorbeeld voor samenwerking binnen Europa.</p> <p>De samenwerking tussen Kreis Borken, regio Twente en VNOG loopt inmiddels. De komende jaren zullen een aantal onderwerpen verder worden opgepakt. Hierbij zal ook vooral worden gekeken naar de resultaten van de samenwerking binnen het project ERMWIC (de samenwerking tussen VNOG, Kreis Kleve, Kreis Vierssen en de andere aangrenzende Nederlandse veiligheidsregio's), dat op 1 juli 2023 van start is gegaan. Hiervoor is een INTERREG VI subsidie toegekend.</p> <p>De verdere uitbreiding van de operationele samenwerking van de Nederlandse en Duitse Brandweer in de grensstreek gaat vooral om de samenwerking tussen de brandweerposten Anholt (D) en Gendringen en het opnemen van de ladderwagens van Vreden (D) en Bocholt (D) in de KVT. Resultaten worden verwacht in Q1/Q2 2024. Het was de bedoeling dat dit eerder was georganiseerd. Maar helaas verloopt dit minder voorspoedig dan verwacht.</p> <p>Convenanten: voor bestaande convenanten met gemeenten dient samen met de deelnemers onderzocht te worden of actualisatie nodig of wenselijk is, zowel juridisch als inhoudelijk. Dit proces moet nog in gang worden gezet en heeft als planning Q1 / Q2 2024.</p>	Vertraging
32, 33, 34, 35	BWZ / RCB	Materieel (bouwsteen 18): Het aantal repressieve voertuigen/systemen wordt teruggebracht. Een aantal repressieve voertuigen en/of systemen wordt niet vervangen of afgestoten en een aantal nieuwe repressieve voertuigen en/of functionaliteiten wordt gekocht; periode 2020-2026.	<p>- Het totale traject van vervangen en afstoten materieel en materiaal loopt conform herziene planning na bestuurlijke besluitvorming in december 2021. Aan de hand van de nieuwe planning en herziene investering is de beoogde einddatum (2026) nog steeds realiseerbaar.</p> <p>- Voor de aanbesteding blusvoertuigen is een leverancier gecontracteerd. Het project is daarom over naar de bouwfase van de voertuigen. Het eerste voertuig wordt week 50 2023 conform herziene planning geleverd.</p> <p>Voor de aanbesteding ORT / boten zijn leveranciers gecontracteerd. De ORT-voertuigen</p>	Op schema

		(32a (tweede deel): Daar waar de normen niet gehaald worden, wordt geïnvesteerd in risicobeheersingsmaatregelen (o.a. via Opdracht 24, 25 door RCB))	<p>worden week 49 2023 uitgeleverd. De eerste boot is week 48 afgeleverd, de overige volgen in Q1 2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De aanbestedingen bepakkingsonderdelen zijn conform planning afgerond. - De onderzoeksvraag WTS500 is opgeleverd. Het project WTS500 is weer opgestart. Met een herziening van eisen en wensen wordt de aanbesteding naar verwachting in Q1 2024 gepubliceerd. - De vervanging van de schuimblusvoertuigen is in samenspraak met de betreffende posten opgestart. Verwachte publicatie van aanbesteden is Q1 2024. - Voor de vervanging van de eenheden redding groot vee is een gezamenlijke aanbesteding opgestart met de Veiligheidsregio Utrecht. Publicatie was in week 47 2023. - Door afdeling Brandweezorg zijn kaders en voorwaarden opgesteld omtrent het vervangen en afstoten van materieel conform Materieel Spreidings Plan (MSP). - Op dit moment zijn er 35 eenheden afgestoten en worden tot eind 2026 nog +/- 10 eenheden afgestoten. Het afstoten verloopt conform planning. De besparingen zijn conform benchmarkbedragen en lopen in de pas met het afstootschema. - De postcommandanten en klankbordgroepleden van de posten worden frequent betrokken bij de verwerving en afstoot van het materieel, zowel inhoudelijk als op het proces. - Wat betreft opdracht 32a (tweede deel): Dit is KLAAR. In het AB van maart 2023 is bij de afronding van het programma Zelfredzaam & Risicobewust de focus van risicobeheersingsmaatregelen verlegd naar een regiobrede risicogerichte aanpak. Alle in de Pilot 'Risicobewust Harderwijk' ontwikkelde producten zijn zodanig schaalbaar dat zij zijn uitgevoerd in alle 22 gemeenten. In de voortzetting van de activiteiten rondom risicobewustwording en gedrag blijft de nadruk op daar waar de risico's zich bevinden en beïnvloedbaar zijn. Onderzoek naar passende gedragsbeïnvloedingsmogelijkheden is een belangrijk speerpunt in de uitvoering. Hiermee heeft VNOG punt 32a (tweede deel) afgehandeld en loopt de uitvoering door in de reguliere processen RCB. 	
36	BWZ	Afname aantal vrijwilligers (bouwsteen 19): het aantal kan op termijn omlaag van het huidige aantal van 1355 naar het nieuwe aantal van 1237 (-118).	<p>Deze opdracht is samengevoegd met het eerste deel van Opdracht 46 (Opkomst en Afschaling) en is herbenoemd tot: "Actualisering Posten zijn de Basis". Hiervoor is een werkgroep gevormd die voornamelijk bestaat uit postcommandanten. Via een online uitvraag zijn alle posten bevestigd over de uitgangspunten voor een nieuwe opzet. De uitkomsten hiervan zijn gedeeld in de betreffende postcommandantenoverleggen en akkoord bevonden. Op basis hiervan is een nieuwe opzet gemaakt ter bepaling van de poststerkten. Het resultaat van de doorrekening naar alle vrijwillige posten levert een vermindering op van 76 vrijwilligers. Dit sluit niet helemaal aan op de vermindering met 118 vrijwilligers zoals opgenomen in de Toekomstvisie. Dit komt ondermeer doordat de vermindering van het aantal specialistische / ondersteunende eenheden met name bij de kleinere posten niet één op één doorgezet kan worden naar een evenredig lager aantal vrijwilligers. Doordat er minder van deze eenheden zijn, is het wel noodzakelijk dat de opkomst gewaarborgd is; en daarbij rekening houdend met de verminderde beschikbaarheid van de vrijwilligers. Verder heeft een nadere uitwerking van alle Brandweezorgtaken tot gevolg dat er op een aantal posten een hogere poststerkte nodig is. Dit betreft het aantal schuimblusvoertuigen en hun locaties, het positioneren en vormgeven van de Basis- en Grootschalige Ontsmettingstaak en de structurele inzet van de beheersmatige TS Combi's tijdens het natuurbrandseizoen. Op 22 juni 2023 is het AB over het geactualiseerde</p>	KLAAR

			document "Posten zijn de Basis" geïnformeerd. In de komende jaren kan toegewerkt worden naar de voorgestelde bemensing per post, hetzij door afvloeiing, via natuurlijk verloop of werving van nieuwe leden. De bij deze opdracht behorende opgenomen financiële taakstelling is wel al volledig opgenomen in de begroting. Opdracht afgerond.	
37	BWZ	Besparing Vakbekwaam worden (bouwsteen 20): Er is er op termijn een besparing op de opleidingskosten.	Ook voor 2024 zien we wederom dat de instroom voor nieuwe opleidingen minder groot is dan in de jaren 2017/2018. De max. aantallen die door de districten opgegeven zijn, worden door diverse omstandigheden niet gehaald. Er is een constante te zien in de instroom van nieuwe manschappen die uitkomt op gemiddeld 7 klassen manschappen per "opleidingsjaar". Als deze trend zich doorzet dan zal er op korte termijn meer uitstroom zijn dan instroom gezien de leeftijdsopbouw van het huidige personeelsbestand. Of de eerder genoemde besparing dan een besparing gaat worden omdat er minder vrijwilligers worden geworven kan nu niet aangegeven worden. Mogelijk is er wel minder geld nodig omdat er gewoon niet meer nieuwe aanmeldingen zijn en wordt de besparing zo op een meer natuurlijke wijze behaald. Opdracht afgerond.	KLAAR
38	BWZ	Besparing Vakbekwaam blijven (bouwsteen 21): Door het lagere aantal vrijwilligers is op termijn een besparing op de reguliere Oefenkosten.	Deze Opdracht kan pas worden verwerkt als de daling van het aantal vrijwilligers is behaald/verwerkt en het voertuigenplan definitief is uitgevoerd (zie Opdracht 36).	Op schema
39	BWZ	Oefenen onder real. omstandigheden (bouwsteen 22) / kwaliteitsniveau oefenavonden (bouwsteen 23) / eenmalige veranderkosten real. oefenen (bouwsteen 22a): impuls op vakbekwaamheid waarbij oefenen onder real. omstandigheden wordt versterkt en kwaliteitsniveau reguliere oefenavonden verhoogd.	De aanbesteding is afgerond en we hebben de wensen en ontwikkelingen meegenomen in de scenario's. Verder maken we binnen vakbekwaamheid steeds meer gebruik van nieuwe innovaties en technieken die beter aansluiten bij onze doelgroep. Hiervoor hebben we de samenwerking gezocht met o.a. Aventus in Apeldoorn en diverse andere externe partijen. Opdracht afgerond.	KLAAR
43	BV	Informatievoorziening (bouwsteen 26a): extra investering op de Informatievoorziening voor het versterken van de managementinformatie/business intelligence.	Loopt, techniek en proces ingeregeld. Volgens planning. Project Prestatiekaart is conform planning afgerond in 2023. Inmiddels gebruiken we de eerste BI dashboards, zoals Oekraïne en Corona. Het Datawarehouse krijgt vorm. Landelijk zetten we stevig in op samenwerking.	Op schema
45	BWZ	Kosten beperken kazernerij dagdienst (bouwsteen EB1).	Vanaf 1 september 2023 werken de posten Doetinchem en Zutphen met de "Regeling Kazerne dagdiensten". +/- 90% van het repressief potentieel heeft zich aangemeld. Daarnaast loopt een ander project voortbordurend op de regeling om andere collega's met geschikte brandweerdiploma's, maar die niet verbonden zijn aan een brandweerpost, te enthousiasmeren om ook aan de regeling deel te nemen. Daarmee is de Opdracht voor nu afgerond.	KLAAR
46	BWZ	Meer sturen op opkomst (niet meer opkomst dan nodig) en tijdige afschaling. Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting (bouwsteen EB2a).	Het programma voor de TS-flex is klaar en de beoogde posten zijn opgeleid of volgen nu de training. Voor de overige posten is een handelingsperspectief gemaakt voor incidentele onderbezetting. Verder is er continue aandacht voor de opkomst bij uitrukken en worden er eventuele aanpassingen gedaan. Ook is op 27 maart 2023 Posten zijn de basis 2.0 vastgesteld in het MT wat is afgestemd op het nieuwe Materieel Spreidings Plan (MSP). Opdracht afgerond.	KLAAR
49	BWZ	Regeling Niet-repressieve vrijwilligers (bouwsteen EB3): kaders hiervan opnieuw beschouwen, beter beschrijven, strikter handhaven teneinde kosten te reduceren.	De nieuwe regeling is door het DB vastgesteld op 1 juni 2023. Deze wordt nu geïmplementeerd. Opdracht is daarmee afgerond.	KLAAR
50	RCB / BWZ	Eenheid brandonderzoek (nu ingebed in de Regeling Operationele Functionarissen) behouden, maar dan op basis van vrije instroom (bouwsteen EB4).	De besparing van 18K is verwerkt in de begroting en daarmee gerealiseerd. Besluitvorming is afgerond na instemming van de OR. Implementatie is gestart op 1 maart 2023. De Brandonderzoekers krijgen hiermee een aangepaste aanwijzing en vergoeding. Opdracht afgerond.	KLAAR

53	BWZ	De Logistieke Eenheden worden, waar operationeel verantwoord, vereenvoudigd en waar mogelijk wordt overgegaan van twee naar één team (bouwsteen EB6).	Het voornemen is om vóór 1 januari 2026 een toekomstbestendige logistieke eenheid in te richten. Er zijn deelvragen opgesteld die door een afvaardiging van de logistieke eenheden en teamleiders M&L worden uitgezocht. Er zijn fases beschreven (oriëntatie, bepaling randvoorwaarden, maken implementatie-plannen en uitvoering). Er is voortgang en de einddatum is haalbaar.	Op schema
2020		De Opdrachten 29, 32a (eerste deel), 40, 41, 47, 48, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58 zijn in 2020 afgerond (13 Opdrachten)		
2021		De Opdrachten 21, 26, 27, 28, 29-I, 29-II, 29-III zijn in 2021 afgerond (7 Opdrachten)		
2022		De Opdrachten 42 en 44 zijn in 2022 afgerond (2 Opdrachten)		

Bijlage 3. Prestatiekaart 2023

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland **Prestatiekaart 2023**

2.0 Vakbekwaam en deskundig

2.1 Vakbekwaam blijven brandweer 2023

Percentage aanwezigheid bij oefeningen

De cijfers voor indicator 2.1. kunnen nog niet gevuld worden. Hoewel de Prestatiekaart vanuit de applicatie Veiligheidspaspoort, waarin de vakbekwaamheid wordt geregistreerd, via ons datawarehouse zaken kan inlezen, is de score die het systeem genereert op dit moment nog niet 100% betrouwbaar. Omdat werkwijzen per district hier en daar verschillen, kan de betekenis van scores van elkaar afwijken. De afdeling Brandweezorg gaat hiermee aan de slag.

2.2 Gebruik vakbekwaamheidspleinen

Het aantal oefenmomenten op de vakbekwaamheidspleinen

Periode	Aantal oefenmomenten
Periode 1	144
Periode 2	120

Gebruik vakbekwaamheidspleinen

Aantal oefenmomenten

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland **Prestatiekaart 2023**

2.0 Vakbekwaam en deskundig

2.3 Grote oefening

	Periode 1	Periode 2
Aantal oefeningen natuurbrand	218	14
Aantal grote verplaatsingen	0	0
Aantal overige grote Copi-trainingen met ketenpartners	2	0

Aantal grote oefeningen

- Aantal oefeningen natuurbrand
- Aantal grote verplaatsingen
- Aantal overige grote Copi-trainingen met ketenpartners

Aantal grote oefeningen

2.4 Vakbekwaam blijven crisisorganisatie

Percentage in hoeverre geplande jaarprogramma is uitgevoerd

Periode	Percentage
Periode 1	98%
Periode 2	96%

Vakbekwaam blijven crisisorganisatie

0% 96% 100%

Van de 10 geplande CaCo/CoPI-opstartoefeningen kon er 1 niet doorgaan, omdat het te druk was op de meldkamer. Van de 22 geplande GBT-oefeningen zijn er uiteindelijk 19 uitgevoerd. Van alle andere geplande oefeningen (CoPI, ROT, ROVT en RBP) is alles conform planning uitgevoerd.

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland **Prestatiekaart 2023**

2.0 Vakbekwaam en deskundig

2.5 Vakbekwaam blijven GHOR

	Periode 1	Periode 2
Aantal oefeningen mono	18	24
Aantal oefeningen multi	19	30

Vakbekwaam blijven GHOR

- Aantal oefeningen mono
- Aantal oefeningen multi

Aantal oefeningen

2.6 Vakbekwaamheid RB

Stand vakbekwaamheid RB

Periode	Status
Periode 1	Gevoerd
Periode 2	Gevoerd

RCB heeft in 2023 gewerkt volgens een scholingsplan voor het ontwikkelen van kennis, competenties en vaardigheden en is op 1 januari 2024 startbekwaam voor de Omgevingswet. Het scholingsplan is grotendeels uitgevoerd. De geprioriteerde onderdelen zijn alle aan bod gekomen. Daar waar vakspecialistische trainingsmomenten niet overeenkomen met beschikbaarheid van medewerkers zijn op alternatieve wijze de leerdoelstellingen behaald. Openstaande punten komen in 2024 aan bod. Het inhoudelijke onderwerp 'veiligheidsdenken' wordt gezien als een doorlopend onderwerp. De ontwikkelingen wat de WKB betreft moeten worden gevolgd om hier tijdig de teams in mee te nemen. Halverwege 2024 worden de eerste ervaringen met de Omgevingswet gedeeld op een terugkomdag Vakbekwaamheid - Omgevingswet.

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland **Prestatiekaart 2023**

3.0 Sterke informatiepositie

3.1 Programma 'Informatiegestuurd werken'

Stand programma Informatiegestuurd werken

Er zijn meerdere nieuwe dashboards ontwikkeld, bij Crisisbeheersing op het gebied van hitte/droogte en GRIP incidenten en bij Brandweezorg op het gebied van paraatheid en vakbekwaamheid. Vanuit de centrale voorziening zijn de datasets uitgebreid om bovenstaande initiatieven te ondersteunen. De tweede fase van de pilot RISQ is opgestart, waarbij de scope is uitgebreid om kijken of het VICC van Crisisbeheersing ook bediend kan worden met de Digitwin. Daarnaast heeft VNOG heeft meegewerkt aan het landelijke KCR2 initiatief "monitoren jaarwisseling" en zich aangemeld als coalitie regio voor een aantal landelijke onderwerpen binnen KCR2. Op Oost-5 niveau is het programma "Informatie Gestuurde Veiligheid Oost-5" opgestart, waarbij één van de deelprojecten de opdracht heeft om te kijken of de Oost-5 regio's één generiek dataverwerkingsplatform in kunnen richten.

3.2 Netwerk RCB: samenwerking met partners

Stand samenwerking met partners

De samenwerking met de crisispartners verloopt positief. Met regelmaat zijn er contactmomenten waarbij wederzijdse ontwikkelingen worden gedeeld. In Oost-5 verband is een geslaagde liaisons-dag voor leden COPi en ROT georganiseerd. De crisispartners hebben actieve inbreng in het proces om te komen tot het volgende regionale risicoprofiel (2025-2028). In het netwerk hebben een aantal liaison wisseling plaatsgevonden. Met deze nieuwe liaisons is kennis gemaakt en zijn samenwerkingsafspraken hernieuwd. De start van de nieuwe functionaris 'netwerkregisseur' heeft vertraging opgelopen. Deze begint halverwege 2024 (in plaats van augustus 2023) met het ontwikkelen van een visie waarbinnen netwerkverbreding, netwerksturing en netwerkmanagement onderdelen zijn.

3.3 Netwerk GHOR

	Periode 1	Periode 2
Strategie en Governance	22%	22%
Keten continuïteit van zorg	35%	35%
Informatiemanagement	21%	21%
Crisisorganisatie en vakbekwaamheid	22%	22%

Netwerk GHOR

- Crisisorganisatie en vakbekwaamheid: 22%
- Strategie en Governance: 22%
- Informatiemanagement: 21%
- Ketencontinuïteit van zorg: 35%

In tweede helft van 2023 zijn GHOR functionarissen veelvuldig geoefend, vermeldenswaardig zijn de:

- deelname aan alle multi oefenmomenten, w.o. CACO/COPI opstartoefeningen, COPi oefeningen, GBT trainingen, ROT trainingen en RBP bijeenkomsten
- de backoffice oefeningen voor OMAC, HIN en ACGZ-functionarissen
- de herhaling rijvaardigheid voor de Algemeen Commandanten en (een deel van) de OVDG-en
- de trainingen voor Informatiecoördinatoren van zorginstellingen i.s.m. andere veiligheidsregio's in Oost-5

4.0

Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

4.1 Financiële indicator en kengetallen

2023

- Weerstandratio
- Netto schuldquote
- Solvabiliteitsratio
- Structurele exploitatieruimte
- Kasgeldlimiet (in miljoenen)
- Renterisiconorm (in miljoenen)
- BBV: formatie en bezetting
- BBV: apparaatskosten (in miljoenen)
- BBV: externe inhuur
- BBV: overhead

De financiële indicatoren en kengetallen worden éénmaal per jaar gescoord, wanneer deze getallen ook in de jaarrekening moeten worden opgenomen. Zie voor de kengetallen 2023 de jaarrekening 2023. Na vaststelling van de jaarrekening worden de kengetallen op de eerste daarna volgende prestatiekaart verwerkt; in dit geval op de prestatiekaart over de 1^e periode 2024. De kaart van de 1^e periode 2024, toont dus de laatste actuele kengetallen, namelijk van de jaarrekening 2023, etc.

4.0

Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

4.2 Aantal personeel

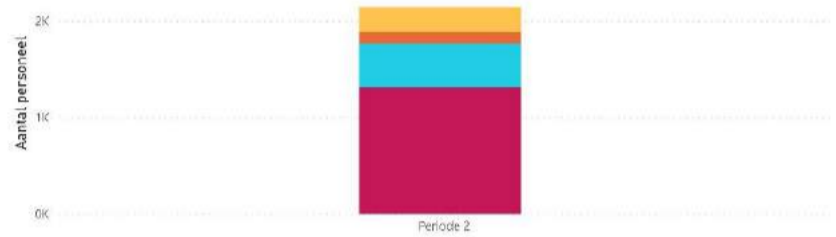
Periode 1 Periode 2

- Aantal vrijwilligers
- Aantal niet-repressieve vrijwilligers
- Aantal personeel repressief beroeps
- Aantal personeel niet-repressief beroeps

Aantal vrijwilligers	1296	1310
Aantal niet-repressieve vrijwilligers	447	456
Aantal personeel repressief beroeps	117	116
Aantal personeel niet-repressief beroeps	266	261

Aantal personeel

vrijwilligers niet-repressieve vrijwilligers personeel repressief beroeps personeel niet-repressief beroeps

Aantal personeel toelichting

Er zijn op dit moment voldoende vrijwilligers. Er wordt wanneer nodig geworven.

4.3 Ziekteverzuim niet-repressief beroeps (kort)

Periode 1 Periode 2

Percentage ziekteverzuim frequent kortdurend (< 8 dagen)

0,53%	0,36%
-------	-------

4.4 Ziekteverzuim niet-repressief beroeps (lang)

Periode 1 Periode 2

Percentage ziekteverzuim frequent langdurig (≥ 8 dagen)

4,72%	3,74%
-------	-------

5.0

Tijdelijke indicatoren

5.1 Voortgang Toekomstvisie-Opdrachten

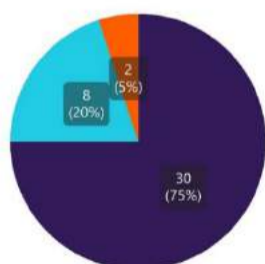
Periode 1 Periode 2

- Aantal afgeronde Opdrachten (totaal, cumulatief)
- Aantal lopende Opdrachten op schema
- Aantal lopende Opdrachten maar vertraagd
- Aantal Opdrachten verstoord

Aantal afgeronde Opdrachten (totaal, cumulatief)	24	30
Aantal lopende Opdrachten op schema	13	8
Aantal lopende Opdrachten maar vertraagd	3	2
Aantal Opdrachten verstoord	0	0

Voortgang Toekomstvisie-Opdrachten

afgerond op schema vertraagd verstoord

Legenda indicatoren prestatiekaart

0.1. Aantal incidenten

Bij deze indicator wordt gemeld hoeveel incidenten er zijn geweest in VNOG in de eerste periode (januari t/m juni) en in de tweede periode (juli t/m december). Op termijn kijken we tot drie jaar terug, zodat is te zien hoe het aantal zich over de tijd heen ontwikkelt.

0.2. Paraatheid posten

Deze indicator geeft aan of de posten beschikbaar waren voor de uitruk. Bij posten die bemenst worden door vrijwillig personeel geldt een norm van 98% (= 358 dagen per jaar, 179 dagen per half jaar, paraat). Voor posten met beroepspersoneel geldt een norm van 100%. De indicator geeft aan hoeveel van de 58 vrijwillige posten hieraan voldoen (56 posten + de beide logistieke eenheden Oost en West).

0.3. Prio 1 dekkings- en spreidingsplan

Er zijn wettelijke normtijden (uit het Besluit veiligheidsregio's) voor de inzet bij brand met prio 1 bij gebouwen, waarbij de normtijden afhankelijk zijn van het type gebouw / functie. Het is bekend in Nederland dat een plattelandsregio hier lager zal scoren. In de praktijk is het binnen plattelandsregio's, zoals VNOG, namelijk niet altijd mogelijk om de normtijden te halen. VNOG scoort de wettelijke normtijden niet op de prestatiekaart. Er wordt landelijk naar de huidige systematiek van normtijden gekeken en op termijn stappen we in Nederland over op een systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden. In lijn hiermee focust VNOG zich daarom bij het meten van opkomsttijden op de verwachte opkomsttijden. Het bestuur van VNOG accepteert dat de normtijden soms niet gehaald worden. Daarom zijn verwachte opkomsttijden opgesteld aan de hand van de locatie van kazernes en de wegenstructuur in het gebied. Het snelste voertuig wordt gealarmeerd door de meldkamer (op basis van de verwachte opkomsttijden is de kazernevolgordetabel opgesteld). De mate waarin bij incidenten de verwachte opkomsttijd wordt gehaald, wordt weergegeven bij deze indicator. De indicator geeft het totale aantal incidenten (brand, prio 1 bij objecten) in een periode aan en in hoeveel procent daarvan de brandweer binnen de verwachte opkomsttijd, of tot maximaal 1 minuut later dan de verwachte tijd, aanwezig was (= percentage 'op tijd').

0.4. Focusgebieden

Deze indicator geeft een tekstuele toelichting op de risicobeheersingsmaatregelen die getroffen worden in deze gebieden.

0.5. Internationale samenwerking

Deze indicator geeft met een verkeerslicht aan wat de stand is van de lopende initiatieven/voortgang van de samenwerking met Duitsland, zoals oefeningen, convenanten, wederzijdse bijstand, voortgang internationale kazerne, etc.

Op orde/loopt: groen

Aandacht/verbetering mogelijk: oranje

Vertraging/verstoord: rood

Niet scoorbaar/niet voorgedaan deze periode: grijs

Er is een tekstuele toelichting op de score.

1.1. Analyse / advies: ruimtelijke veiligheid, veilig bouwen en evenementen

Deze indicator geeft met een verkeerslicht aan wat de stand is van de ruimtelijke veiligheid, veilig bouwen en evenementen en het risicogericht adviseren daarbij.

Er is een tekstuele toelichting op de score.

1.2. Proces 'Gedrag en veilige leefomgeving': resultaat en bereik campagnes

Deze indicator geeft met een verkeerslicht aan wat de stand is van de initiatieven bij doelgroepen en resultaten van het programma 'Zelfredzaam & Risicobewust'.

Er is een tekstuele toelichting op de score.

2.1. Vakbekwaam blijven brandweer

Bij deze indicator wordt de aanwezigheid van brandweertalenten bij oefeningen gemeten. Dit geeft een indruk van de geoefendheid van de brandweer.

2.2. Gebruik vakbekwaamheidspleinen

Deze indicator geeft het totale regiobrede aantal oefenmomenten aan op de drie vakbekwaamheidspleinen in de regio (Loenen, Groenlo en ASK).

2.3. Grote oefeningen

Deze indicator geeft van een aantal typen grote oefeningen de aantallen weer. Dit geeft een indruk van de voorbereiding op grootschalig optreden en de geoefendheid hiervoor.

2.4. Vakbekwaam blijven crisisorganisatie

Bij deze indicator wordt gemeten in hoeverre het geplande oefenjaarprogramma voor de crisisorganisatie is uitgevoerd. Dit geeft een indruk van de geoefendheid van de crisisteams.

2.5. Vakbekwaam blijven GHOR

Deze indicator geeft het aantal oefeningen van de GHOR weer, zowel oefeningen van alleen de GHOR (mono), als oefeningen met ketenpartners. Dit geeft een indruk van de geoefendheid van de GHOR.

2.6. Vakbekwaamheid RB

Deze indicator geeft met een verkeerslicht aan wat de stand is van de uitvoering van het opleidingsplan bij Risicobeheersing.

Er is een tekstuele toelichting op de score.

3.1. Programma 'Informatiegestuurd werken'

Deze indicator geeft met een verkeerslicht aan wat de stand is van de voortgang en de doelen van het programma "Informatiegestuurd werken". Dit geeft daarmee een indicatie of het programma op koers ligt.

Er is een tekstuele toelichting op de score.

3.2. Netwerk RCB: Samenwerking met partners

Deze indicator geeft met een verkeerslicht aan wat de stand is van de (voortgang van de) samenwerking met partners in het netwerk van Risico- en Crisisbeheersing.

Er is een tekstuele toelichting op de score.

3.3. Netwerk GHOR: Geïnvesteerde tijd per GHOR-thema

Deze indicator geeft per GHOR-Thema uit het GHOR-beleidsplan de geïnvesteerde tijd weer, weergegeven in percentages. Dit geeft een indruk van de zwaartepunten in de bezigheden van de GHOR.

Er is een tekstuele toelichting op de score.

4.1. Financiële indicatoren en kengetallen

De financiële indicatoren en kengetallen worden éénmaal per jaar gescoord, namelijk na de 2e periode als ook de jaarrekening wordt opgemaakt. Deze indicatoren en kengetallen zijn veelal wettelijk verplichte indicatoren die verplicht in de jaarrekening moeten worden opgenomen, waaronder de kengetallen uit het BBV (landelijke Besluit Begroten en Verantwoorden). In de jaarrekening staat een verdere toelichting. De indicatoren en kengetallen geven een beeld van de financiële gezondheid van VNOG.

4.2. Aantal personeel

Deze indicator geeft het aantal personeelsleden weer, verdeeld over een aantal categorieën. Deze cijfers moeten ook landelijk worden aangeleverd voor de 'brandweer kerndata'. Het verloop van de cijfers over de periodes/jaren heen, geeft een beeld van de ontwikkeling van het personeelsbestand. Er is een tekstuele toelichting op het aantal vrijwilligers.

4.3. en 4.4. Ziekteverzuim niet-repressief beroeps (kort en lang)

Bij deze indicatoren wordt het frequent kortdurend ziekteverzuim weergegeven (tot 8 dagen) en frequent langdurig ziekteverzuim (vanaf 8 dagen en meer) in een percentage, bij het niet-repressieve personeel. Dit kan een indruk geven van de vitaliteit in het personeelsbestand, met name door het verloop van deze indicator over een langere periode te beschouwen.

5.1. Voortgang Toekomstvisie opdrachten

Deze indicator geeft de voortgang weer van de 40 Opdrachten uit de Toekomstvisie die in de periode 2020-2026 moeten worden uitgevoerd. Het is een tijdelijke indicator gedurende de looptijd van de Toekomstvisie. Een uitgebreide toelichting op de voortgang (per Opdracht nauwkeurig) is te vinden in de Halfjaarrapportage (na de 1^e periode), respectievelijk de jaarrekening (na de 2^e periode).

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van zowel de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 als van het vermogen van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023;
2. Het overzicht van baten en lasten over 2023;
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. Incidentele baten en lasten;
5. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
6. De rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
7. De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld en
8. Het overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 22 juni 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 813.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan u tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het voorwoord, waaronder “de inleiding” en “het resultaat 2023”;
- Het jaarverslag, waaronder “de programmaverantwoording” en “de paragrafen”;
- De bijlagen (1, 2 en 3);
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 22 juni 2023.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2023, het controleprotocol, het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 22 juni 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 27 juni 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

CONCERN

ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeenschappelijk regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

27 juni 2024

Per saldo persoonlijk

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- IT-audit
- Overig
- Bijlagen

Aan de leden van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Postbus 234
7300 AE Apeldoorn

Behandeld door: drs. C.L. Willems RA & M.G. Kuipers RA
Ons kenmerk: 1017532-2023-ACV
Datum: 27 juni 2024

Betreft: Accountantsverslag 2023

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2023 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (hierna: VNOG) aan. Onze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging van 11 oktober 2023. Dit verslag gaat in op onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2023.

Wij bedanken de medewerkers van de VNOG voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

Inhoudsopgave

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

→ Samenvatting	4
Dashboard accountantscontrole	5
Significante risico's	6
→ Analyse jaarrekening	8
Rechtmatigheidsoordeel	9
Bevindingen getrouwheid	17
Financiële positie	19
Resultaatanalyse	21
→ Controleverschillen	23
→ Administratieve organisatie en interne beheersing	25
→ Overige onderwerpen	27
Overige onderwerpen	28
Wet Normering Topinkomens	29
→ Bijlagen	30
Bijlage 1: SiSa-bijlage	31
Bijlage 2: Materialiteit	32
Bijlage 3: Onafhankelijkheid en ViO	33
Bijlage 4: Fraude	34
Bijlage 5: Communicatie met governance belaste organen	35
Bijlage 6: Beperking verspreidingskring	37

Samenvatting

Dashboard accountantscontrole

- Inhoudsopgave
- **Samenvatting**
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Getrouwheid en rechtmatigheid

- Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2023 van de VNOG een XX controleverklaring voor getrouwheid af te geven. Ons oordeel omvat uw rechtmatigheidsverantwoording
De gehanteerde materialiteit voor fouten bedraagt € 813.000 en voor onzekerheden respectievelijk € 2.439.000. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op 10% van de goedkeuringstolerantie, zowel voor fouten als voor onzekerheden.
Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Interne beheersing

- Wij hebben tijdens de interim controle de kwaliteit van de interne organisatie en interne beheersing relevant voor de totstandkoming van de jaarrekening gecontroleerd. Over de kwaliteit van uw interne beheersing hebben wij reeds gerapporteerd in onze managementletter. Wij hebben vanuit de interim controle geconstateerd dat uw interne beheersing van voldoende kwaliteit is en aanknopingspunten biedt om een jaarrekeningcontrole uit te voeren. Daarnaast zien wij goede intenties vanuit de organisatie om de interne beheersing verder te optimaliseren/verbeteren.

Belangrijke aandachtspunten

- Door het dagelijks bestuur is een goedkeurend oordeel over de rechtmatigheid afgegeven.
- Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2023 niet strijdig zijn met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2023 van de VNOG voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
- Wij signaleren dat uw veiligheidsregio voor wat betreft financiën, planning & control minder robuust is ingericht. De bezetting is klein waardoor de benodigde slagkracht vanuit capaciteitstekorten niet gerealiseerd kan worden.
- In de voorzieningen is een correctie doorgevoerd.
- Delen van de administratie, specifiek de materiële vaste activaregistraties, vereisen handmatige aanpassingen om verantwoordingsinformatie te kunnen leveren.
- Wij signaleren enkele bedrijfsmatige adviespunten.

Financiële positie

- De financiële positie van de gemeenschappelijke regeling is op basis van de gestelde signaleringswaarden vanuit het BBV goed te noemen. Aan de eigen eisen voor het weerstandsvermogen wordt niet voldaan.
- De financiële positie ultimo 2023 is evenals in 2022 positief. Dat is met name het gevolg van het positieve resultaat over 2023 ad. € 2,8 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 3,3 miljoen en het de weerstandscapaciteit bedraagt € 2,1 miljoen, waarmee de weerstandsratio uitkomt op 0,66. De weerstandsratio ligt onder de vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4. In 2022 bedroeg de ratio 1,07.

Significante risico's

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Risico	Motivatie	Onze aanpak	Conclusie
<p>Het hiernaast genoemde risico ziet niet toe op een specifieke post, maar is op basis van onze controlestandaarden voorgeschreven bij iedere controle en de daaraan gekoppelde werkzaamheden dienen door ons uitgevoerd te worden.</p>	<p>De directie is in een unieke positie fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de anders effectief werkende interne beheersing. Dit is een risico dat wij onderkennen bij iedere controle-opdracht.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Testen van de werking van beheersingsmaatregelen van journaalposten voor en na de jaarafsluiting; • Beoordelen van de geschiktheid van de veranderingen in de methoden en onderliggende aannames die gebruikt worden om schattingen te maken ten opzichte van het vorige jaar; • Beoordelen van de geschiktheid van boekingen voor belangrijke transacties die buiten de normale bedrijfsvoering van het onderdeel liggen of anderszins ongebruikelijk zijn. 	<p>Onze controle heeft geen ongepaste boekingen geïdentificeerd;</p> <p>Wij hebben geen significante ongewone transacties geïdentificeerd;</p> <p>Wij hebben geen signalen van fraude ontdekt. Wij verwijzen hiervoor ook naar bijlage 4.</p>
<p>Het risico ten aanzien van ongeautoriseerde betalingen</p>	<p>Het risico dat betaalbatches worden gemuteerd op het moment dat deze (tijdelijk) lokaal zijn opgeslagen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststellen bestaan van beheersingsmaatregelen ten aanzien van het betalingsproces; • Beoordelen van de mutaties in de crediteuren-stamgegevens en aansluiten met onderliggend brondocument; • Beoordelen van betalingen aan crediteuren middels de CA-tool (deels inzetbaar door ontbreken van SEPA-betalingen); 	<p>Met behulp van Continuous Auditing hebben wij één bevindingen geconstateerd, zie *1.</p> <p>Risico op een afwijking van materieel belang is gemitigeerd.</p>

- Inhoudsopgave
- **Samenvatting**
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Risico

Motivatie

Onze aanpak

Conclusie

- Uitvoeren van een uitgebreide beoordeling van de kosten, waarbij afwijken zijn besproken met directie;
- Beoordelen of de totstandkoming van kosten heeft plaatsgevonden via het reguliere proces (dagboek inkoop).

*1, met behulp van Continuous Auditing hebben wij de uitgaande geldstroom gecontroleerd. Bij de werkzaamheden ten aanzien van de dubbele betalingen hebben wij vastgesteld dat facturen twee keer zijn betaald. Het gaat om een bedrag van € 12.187. Dit betreft voornamelijk één factuur. Deze is al door de Veiligheidsregio gesignaleerd en gecorrigeerd. Wij merken op dat in 2022 12 dubbel betaalde facturen door Continuous Auditor zijn gesignaleerd. Dubbele betalingen zien wij in de praktijk relatief weinig. Hoewel een duidelijke verbetering te zien is ten opzichte van 2022 valt u in dat opzicht op. Wij vragen u om te onderzoeken waardoor de dubbele betalingen ontstaan. Overigens bent u zelf goed in staat om de dubbele betalingen te signaleren.

Analyse jaarrekening

CONCEPT

Rechtmatigheidsoordeel

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben, heeft het Rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant maar het dagelijks bestuur verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen de VNOG. Onze rol beperkt zich tot het toetsen of de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, en de bevindingen die voortvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd, getrouw weergeven.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Inmiddels is bekend geworden dat de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat houdt snelle aanpassing van de regels tegen.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en de daarop gebaseerde uitspraken en toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van en u bent zelf aan de slag gegaan met de rechtmatigheidsverantwoording.

Inmiddels heeft BZK in IBI Nieuwbrieven 121 en 122 decentrale overheden gevraagd om, conform de gewijzigde Gemeentewet, “gewoon” een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Daarmee is begin maart 2024 duidelijkheid gekomen, waardoor organisaties en accountants verder kunnen.

Rechtmatigheid uitgelegd

Rechtmatigheid houdt in dat alle handelingen van de gemeente in overeenstemming zijn met de geldende wet- en regelgeving. Dit omvat onder andere aanbestedingen, omgevingswet, arbeidsomstandigheden en subsidievoorwaarden. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording wordt de focus gelegd op de financiële rechtmatigheid, waarbij door het DB moet worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig zijn uitgevoerd. In 2005 zijn negen criteria vastgesteld om het begrip financiële rechtmatigheid concreet te maken. Het DB legt in de jaarrekening verantwoording af over al deze criteria. De eerste zes criteria, die gerelateerd zijn aan de getrouwheid van de financiële informatie, worden weerspiegeld in de balans en de staat van baten en lasten. De overige drie criteria, die specifiek gaan over rechtmatigheid, worden behandeld in de rechtmatigheidsverantwoording.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

De volgende criteria vallen onder ons **getrouwheidsoordeel**:

- Calculatiecriterium
- Valueringscriterium
- Adresseringscriterium
- Volledigheidscriterium
- Aanvaardbaarheidscriterium
- Leveringscriterium

De volgende criteria vallen onder de **rechtmatigheidsverantwoording**:

- Voorwaardencriterium
- Begrotingscriterium
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Getrouwheid rechtmatigheidsverantwoording

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording toetst de accountant uitsluitend of de jaarrekening getrouw is, maar toetst daarbij ook of de rechtmatigheidsverantwoording dat is. Dit betekent onder meer dat afwijkingen van rechtmatigheid (voor zover deze niet ook van invloed zijn op het getrouwe beeld), geen invloed hebben op de strekking van de controleverklaring. Hierdoor kan het bijvoorbeeld voorkomen dat er omvangrijke afwijkingen van rechtmatigheid zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording van het DB, terwijl de strekking van de controleverklaring toch goedkeurend is, omdat de omvangrijke rechtmatigheidsfouten getrouw zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. En die verantwoording is 'waar', dus getrouw. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen het algemeen en dagelijks bestuur over de (financiële) rechtmatigheid, met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het DB verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling

Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota's, het is bijna altijd het DB dat de kaders formuleert. Het algemeen bestuur stelt deze kaders al dan niet na enige discussie en soms met amendementen vast.

Als gevolg van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording hebben veel decentrale overheden kaderstellingen geactualiseerd. In onze controle hebben wij ons gebaseerd op de volgende kaders:

- Controleverordening
- Financiële verordening
- Normenkader, inclusief verantwoordingsgrens

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

De VNOG heeft de kaders tijdig geactualiseerd, maar de wet van de remmende voorsprong is ook op u van toepassing. De verschillende interpretaties, uitspraken en aanpassingen in de landelijke regelgeving hebben ook geleid tot een de facto aanscherping in de toepassing van de criteria. Met name op het vlak van begrotingsrechtmatigheid is in de laatste maanden na veel discussie nog het nodige aangepast. Dit heeft voor uw veiligheidsregio uiteindelijk ook geresulteerd in een aangepaste financiële verordening inzake hoe om te gaan met begrotingsafwijkingen in het kader van het begrotingscriterium.

Werkzaamheden accountant t.a.v. de rechtmatigheidsverantwoording

De accountant dient, in overeenstemming met de NBA-handreiking 1152, op basis van de evaluatie van de opzet en het bestaan van de werkzaamheden van de VIC-functie per proces te beoordelen of deze kwalificeert als een effectieve beheersingsmaatregel waarop de accountant kan steunen. Bij het bepalen van de aard, timing en omvang van controlewerkzaamheden verricht de accountant werkzaamheden om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen over de effectieve werking van de VIC-functie als interne beheersingsmaatregel over het gehele boekjaar. Dit betreft een mix van de volgende werkzaamheden:

- Vaststellen dat uitgevoerde werkzaamheden conform de geplande werkzaamheden zijn;
- Inspecteren van de werkdocumenten, onderliggende documentatie en rapportages op onderlinge consistentie en het bespreken van de VIC uitkomsten met de controller en functionarissen van de VIC-functie;
- Vaststellen dat er voldoende en geschikte informatie is verkregen om de VIC-functie in staat te stellen redelijke conclusies te trekken, waaronder het inspecteren van de onderliggende brondocumentatie die door de VIC-functie is gebruikt bij de uitvoering van de werkzaamheden;
- Reperformance van de VIC, waarbij eveneens wordt vastgesteld dat de bevindingen in de rapportages van de VIC-functie consistent zijn met de uitkomsten van de uitgevoerde werkzaamheden. Naast de reperformance voert de accountant ook eigen gegevensgerichte werkzaamheden en deelwaarnemingen uit op transacties die door de cliënt niet in de werkzaamheden (uitgevoerde steekproef, spend analyse, deelwaarneming) zijn betrokken;
- Aan de hand van de notulen / actielijst vaststellen dat de rapportages van de VIC-functie inhoudelijk zijn behandeld in het MT / de directie;
- Vaststellen dat er follow-up wordt gegeven aan de geconstateerde bevindingen.

Monitor rechtmatigheidsverantwoording

Zoals benoemd gaat het in de rechtmatigheidsverantwoording om drie criteria, te weten het voorwaarden-, M&O-, en begrotingscriterium. Het DB heeft ervoor gekozen om de geconstateerde afwijkingen op hoofdlijnen te presenteren en daarbij de rapporteringgrens van 10% van de verantwoordingsgrens in acht te nemen. Door de keuze voor een relatief hoge rapporteringgrens maakt het AB zichtbaar op welk niveau haar informatiebehoefte ligt.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Verantwoordingscriterium

Het voorwaardencriterium betreft de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van financiële beheershandelingen. Deze eisen of voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en omvatten aspecten zoals doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het voorwaardencriterium richt zich met name op aandachtspunten zoals aanbestedingen, modelverordeningen 212 en 213a, treasury, bevoegdheden en personeelsregelingen. Het uitgangspunt betreft het door het DB vastgestelde normenkader.

Rechtmatigheidsverantwoording rechtmatigheidsfouten, zoals geconstateerd door de VIC-functie	
Begrotingscriterium	€ 152.285
Voorwaardencriterium	€ 291.884
M&O-criterium	€ 0
Totale rechtmatigheidsfouten	€ 444.169
Verantwoordingsgrens (3% van 81,4 miljoen)	€ 2.441.000
Ruimte onderschrijding van de grens niet goedkeurend oordeel rechtmatigheid	€ 1.996.831

Procescontroles (onderdeel van het voorwaardencriterium)

Op basis van de vastgestelde materialiteit van 3% en de daadwerkelijke gerealiseerde baten en lasten worden de volgende significante processen onderkend, in lijn met de aanpak van uw VIC-functie:

- EU-aanbestedingsproces
- Inkoopproces
- Proces (meerjarige) activa
- Personeelsproces
- Treasuryproces
- Opbrengstenproces
- Proces rondom dotaties en ontrekkingen reserves

Overige processen die als significant kunnen worden gezien, zoals het digitale factuurverwerkingsproces en het proces rondom de administratie betreffen processen die nagenoeg geheel alleen relevant zijn vanuit getrouwheidsaspecten. Deze vallen daarmee buiten de controle van uw VIC-functie en valt daarmee onder onze verantwoordelijkheid. Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij systeemgerichte werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot het voorwaardencriterium. Hierbij hebben wij ons laten leiden door de werkzaamheden van uw VIC-functie met betrekking tot deze processen. Om de betrouwbaarheid van de rechtmatigheidsverantwoording te toetsen, hebben wij

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

voor een deel van de werkzaamheden van de VIC-functie een herbeoordeling uitgevoerd. Tijdens deze herbeoordeling hebben wij specifieke deelwaarnemingen geselecteerd en deze opnieuw beoordeeld om te bepalen of wij tot eenzelfde conclusie komen als uw VIC-functie.

Indien onze conclusie overeenstemt met die van uw functie, levert dit ons zekerheid op met betrekking tot de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Na zorgvuldige analyse en uitvoering van onze controlewerkzaamheden in het kader van het voorwaardencriterium, concluderen wij dat wij voldoende controlewerkzaamheden hebben verricht om te steunen op de effectieve werking van de VIC-functie als interne beheersingsmaatregel gedurende het gehele boekjaar. Deze inspanningen hebben ons voorzien van voldoende en geschikte controle-informatie om onze conclusies te onderbouwen en een betrouwbare basis te bieden voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Aanbesteden (onderdeel van voorwaardencriterium)

Het voldoen aan de aanbestedingswet is verplicht voor de veiligheidsregio. De uitkomsten ten aanzien van de procesgang met betrekking tot het inkoop en aanbestedingsproces zijn gerapporteerd in de managementletter. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses beoordeeld en concluderen, net als u, dat voor een bedrag van afgerond € 291.884 als onrechtmatig moeten worden aangemerkt. In 2022 bedroegen de aanbestedingsfouten € 429.600.

De controle op de aanbestedingen is door de interne controleurs uitgevoerd. Wij hebben een herbeoordeling uitgevoerd door onder andere contracten die de interne controleurs hebben goedgekeurd opnieuw te toetsen. Verder hebben wij vastgesteld dat de analyse op de juiste populatie is uitgevoerd (dus dat alle bestedingen in 2023 in aanmerking zijn genomen).

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Die grens is hard, overschrijden is per definitie onrechtmatig. Dit omdat de afwijking een inbreuk vormt op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Zoals benoemd heeft u een addendum vastgesteld op de financiële verordening. Hierin heeft u

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

afspraken gemaakt over hoe om te gaan met bijvoorbeeld onderbestedingen, tijdigheid en onderprestatie. Met die afspraken geeft het algemeen bestuur aan dat het vindt dat het tijdig geïnformeerd is als de over- en onderschrijdingen gemeld worden in de jaarrekening en worden toegelicht. Het gaat daarbij om overschrijdingen van de begrote exploitatielasten op programmaniveau maar ook over overschrijding van investeringslasten op het niveau van de door het algemeen bestuur beschikbaar gestelde investeringskredieten.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Wij merken op dat de VNOG – in tegenstelling tot andere veiligheidsregio's – gebruik maakt van tussentijdse begrotingswijzigingen. Deze komen gedurende het jaar voor als de situatie daarom vraagt. Daarmee heeft u in uw planning & control cyclus al een instrument geborgd om begrotingsafwijkingen te voorkomen. Het verbeterpunt dat wij hierin signaleren is dat de begrotingswijzigingen handmatig op de bestaande begroting moeten worden gemuteerd. Bij het opstellen van de jaarrekening moeten daardoor extra handelingen uitgevoerd worden om tot een betrouwbare gewijzigde begroting te komen. U kunt het begrotingsproces vergemakkelijken door een aantal vaste wijzigingsmomenten aan te wijzen (zoals gebruikelijk is in gemeentelijke organisaties) of u kunt formatieve ruimte vrijmaken voor het beheren van de gewijzigde begroting.

Wij hebben in onderstaande tabel alle bruto begrotingsafwijkingen weergegeven en vervolgens de acceptabele begrotingsafwijkingen in mindering gebracht, waardoor alleen de daadwerkelijke onrechtmatigheden overblijven uit hoofde van het begrotingscriterium. Tijdige afwijkingen zijn acceptabel volgens de kadernota en leiden dus niet tot nadere bestuurlijke discussie. Batenafwijkingen en lastenonderschrijdingen zijn als ze acceptabel zijn eveneens rechtmatig. Lastenoverschrijdingen zijn altijd onrechtmatig en wegen mee in het rechtmatigheidsoordeel, ook als ze tijdig gemeld (en dus acceptabel) zijn.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Begrotingscriterium	
Lasten- en kredietoverschrijdingen (<u>altijd onrechtmatig</u>)	€ 152.285
Batenafwijkingen (<u>alleen bij onacceptabel onrechtmatig</u>)	€ 0
Lastenonderschrijdingen (<u>alleen bij onacceptabel onrechtmatig</u>)	€ 0
Totale bruto begrotingsafwijkingen	€ 152.285
Acceptabele begrotingsafwijkingen o.b.v. financiële verordening	€ 0
Begrotingsonrechtmatigheden in programma's	€ 152.285

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, door onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

Wij hebben met uw medewerkers en met andere veiligheidsregio's de analyse gemaakt van de mate waarin uw organisatie gevoelig is voor misbruik en oneigenlijk gebruik. Misbruik en oneigenlijk gebruik doen zich voor als een burger of een bedrijf misbruik maakt van de mogelijkheden die u biedt voor ondersteuning van de maatschappij. Bijvoorbeeld door uitkeringen, zorg in natura of subsidies. U verstrekt geen van deze regelingen. De dienstverlening die u de maatschappij biedt heeft geen directe monetaire waarde en/of is geen product waar mensen graag meer van willen. Wij concluderen dan ook dat uw organisatie niet gevoelig is voor M&O in de strikte zin des woords. U kent dan ook geen vastgesteld M&O beleid. Dit is ook niet verplicht. Wel is uw organisatie gevoelig voor vormen van fraude, zoals iedere organisatie dat is.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Conclusie rechtmatigheid

Voor het overzicht geven wij hier puntsgewijs de samenvatting van hetgeen wij hiervoor in detail uiteen hebben gezet:

- Het rechtmatigheidsoordeel over 2023 is dat het dagelijks bestuur van mening is dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoorgestelde grens.
- De VIC heeft afwijkingen geconstateerd in de naleving van de aanbestedingswet en afwijkingen in de begrotingsrechtmatigheid.
- Samen met de verlegging van het rechtmatigheidsoordeel is ook sprake van een scherpere interpretatie van met name het begrotingscriterium. Deze discussies zijn landelijk laat in het proces op gang gekomen. U heeft hierop ingespeeld door uw financiële verordening aan te passen.
- U maakt gebruik van tussentijdse begrotingswijzigingen. Deze systematiek sluit aan op de nieuwe interpretatie van begrotingsrechtmatigheid. Het systeem is bij u echter nog niet goed gestructureerd waardoor dit voor veel handmatige berekeningen zorgt.
- Uw organisatie heeft geen werkzaamheden op het M&O-criterium uitgevoerd omdat dit voor uw organisatie niet van toepassing is.

Concluderend willen wij u nog een advies meegeven over de inrichting van de VIC-functie en aanpalend de afdeling financiële administratie. Wij zien bij andere veiligheidsregio's dat een vaste VIC-functionaris aanwezig is die alle controles coördineert. Voor de uitvoering is voldoende ervaren formatie beschikbaar om de VIC-coördinator te ondersteunen. Het uitvoeren van interne controles vereist kennis van controlemethodieken en ervaring met geldende regelgeving (kadernota, BBV, interne regelingen). Wij signaleren dat deze kennis in de uitvoering bij uw organisatie teveel ontbreekt. Controles worden niet tijdig uitgevoerd of afgemaakt of liggen slechts deels vast. Deze afwijkingen en vertragingen moeten later hersteld worden. Daarmee loopt u een risico dat uw rechtmatigheidscontrole niet of niet tijdig wordt onderbouwd. De steeds wijzigende regelgeving vraagt juist om scherpere en overzicht om de juiste foutenevaluatie te maken.

Hetzelfde signaleren wij bij de financiële administratie. Wij gaan hier in het volgende hoofdstuk nader op in, maar ook hier is sprake van een beperkte bezetting.

Bevindingen getrouwheid

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Noodfonds crisisbeheersing

U heeft een voorziening 'Noodfonds crisisbeheersing' ingesteld. Dit Noodfonds wordt gevoed met de extra middelen die u van het Rijk heeft ontvangen voor het versterken van de crisisorganisatie en uit de reguliere BDuR. De BDuR is echter geen geormerkte regeling. Op zowel de reguliere uitkering als de aanvullende middelen rust geen terugbetalingsverplichting. Overtollige middelen mag u ook besteden aan andere doelen passend binnen de algemene doelstelling van uw organisatie. Het Noodfonds is gevormd voor taken die passen binnen uw reguliere takenpakket. Op basis van deze overwegingen voldoet het Noodfonds niet aan de criteria voor een voorziening. Voor een voorziening (of een verplichting) moet sprake zijn van een verplichting aan een derde die in rechte afdwingbaar is of van een subsidie met een bestedings- en terugbetalingsverplichting. Het Noodfonds voldoet wel aan de criteria voor een bestemmingsreserve.

U heeft de voorziening laten vrijvallen in het resultaat en deze opnieuw gevormd als bestemmingsreserve via de resultaatbestemming.

Voorziening groot onderhoud

De onttrekkingen aan de voorziening groot onderhoud blijven achter bij het onderhoudsplan. Voor een onderhoudsvoorziening is het noodzakelijk dat het onderhoudsplan gevolgd wordt. Als dit structureel niet het geval is, ontbreekt de grondslag voor de voorziening en kan deze niet gehandhaafd worden. U heeft aangegeven dat het geplande onderhoud in 2023 specifiek niet is uitgevoerd voor de kazerne in Doetinchem aangezien u voornemens bent deze in 2024 over te dragen aan de gemeente Doetinchem, inclusief de onderhoudsvoorziening. Deze keuze is valide waardoor er geen sprake is van een onvolledige onderbouwing van de voorziening. Wel is deze conclusie afhankelijk van de daadwerkelijke overdracht van de kazerne.

Voorziening binnenschilderwerk

U heeft een nieuwe voorziening voor binnenschilderwerk gevormd. Deze voorziening is gevormd vanuit de vergoeding die de gemeenten aan u betalen voor het onderhoud van de kazernes. Voor de overige onderhoudsactiviteiten is geen voorziening gevormd, alleen voor het schilderwerk. Daarnaast bestaat al een voorziening voor het groot onderhoud aan de kazernes.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Opschoning materiële vaste activa registratie

Al enige jaren bent u bezig om de activaregistratie op te schonen. Met name het verwijderen van volledig afgeschreven activa blijft problematisch. Hierdoor blijft het moeilijk om overzicht te krijgen op investeringen. Daarnaast zijn niet alle activa gelabeld, wat gezien uw hoge aantal werklocaties maakt dat het niet altijd duidelijk is waar een actief zich bevindt.

Stichting brandweeropleidingen BOGO - voorfinanciering

U neemt cursussen af bij BOGO. U betaalt hierbij tot drie jaar vooruit. Per 31 december is de voorfinanciering € 1,1 miljoen. Dat is een aanzienlijke voorfinanciering waar u geen rente over ontvangt. Door de lange looptijd van de voorfinanciering heeft deze meer het karakter van een uitzetting. Het treasury statuut van de VNOG (artikel 3.1 en 10) limiteert nadrukkelijk de mogelijkheden tot uitzettingen. Wij adviseren u om uit te zoeken of deze vorm van voorfinanciering passend is binnen uw organisatie.

Financiële positie

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- [Analyse jaarrekening](#)
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

In 2023 heeft een herziene risico-inventarisatie plaatsgevonden met als resultaat een herziene bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit wordt op basis van het intern opgestelde risicoprofiel van de VNOG ultimo 2023 berekend op € 3.300.000 wat lager is dan voorgaand boekjaar (ad. € 3.500.000). Deze daling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt omdat uit de evaluatie blijkt dat veel risico's door genomen maatregelen of het verkrijgen van meer inzicht door het verstrijken van de tijd lager kunnen worden ingeschat.

In de jaarstukken wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing de beschikbare weerstandscapaciteit tegen de benodigde weerstandscapaciteit afgezet teneinde een oordeel over de toereikendheid van het weerstandsvermogen te kunnen vormen. Van de totale eigen vermogenspositie wordt de algemene reserve (€ 1.135.000) en het gedeelte van de bestemmingsreserves waarop geen verplichtingen rusten (€ 1.010.000) als beschikbaar weerstandsvermogen aangemerkt. De beschikbare weerstandscapaciteit is gedaald ten opzichte van 2022. Toen was nog € 3,7 miljoen beschikbaar. De daling komt volledig door de daling van de beschikbare bedrijfsvoeringsreserve. Door besluiten van het algemene bestuur is een claim van € 1,6 miljoen op deze reserve gelegd voor het oplossen van personele knelpunten. Daarmee daalt het vrije vermogen dat beschikbaar is. Het weerstandsvermogen komt ultimo 2023 uit op 0,66. Daarmee ligt het beschikbare vermogen ultimo 2023 onder de door het algemeen bestuur vastgestelde norm (tussen 1,0 en 1,4).

Bij de bepaling van het beschikbare weerstandsvermogen willen wij nog twee kanttekeningen plaatsen:

- Verontreiniging grond kazernes: het risico bestaat dat de gronden bij de kazernes (mogelijk) zijn vervuild doordat in het verleden is geoefend met fluorhoudend blusschuim. Op dit moment is de (financiële) impact voor de VNOG nog onbekend, waardoor het risico niet is gekwantificeerd in het benodigde weerstandsvermogen. Mogelijk dat de betreffende gemeenten opdraaien voor de kosten op basis van de demarcatieregeling, maar dat is nog niet bekend. Daarnaast is (vooralsnog) onduidelijk of de te hoge PFAS-concentratie tot gezondheidsrisico's heeft geleid, wat zou kunnen leiden tot claims, waardoor het benodigde weerstandsvermogen van de VNOG te laag zou zijn ingeschat.
- Uw organisatie is vrijgesteld van het implementeren van de NIS2-richtlijn. Deze richtlijn ziet toe op het versterken van de beheersingsmaatregelen rondom cybersecurity. Wij verwachten dat uw organisatie in de toekomst toch in aanraking zal komen met (delen van) deze regeling. Hetzij omdat er voor veiligheidsdiensten een aparte regeling komt of via ketendruk van de partijen in uw netwerk. U heeft de risicoschatting voor cyberberrisico's in 2023 juist verlaagd. Wij vragen ons af of dit passend is gezien het belang van cyberveiligheid en eventuele investeringen die u hier in de toekomst nog voor moet doen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen is een zestal kengetallen vastgesteld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waarvan er 3 voor de VNOG van toepassing zijn. Er is geen vaste norm of streefwaarde voor de hoogte van de kengetallen; een gebruiker dient alle kengetallen in ogenschouw te nemen bij het beoordelen van de financiële positie van een decentrale overheid. Wel hanteert de overheid drie signaleringswaarden, namelijk minst risico, neutraal en meest risicovol. Onderstaand overzicht toont (verkort) de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling ultimo 2023:

Kengetal	JRK '22	Beg. '23	JRK '23	Minst risicovol:	Neutraal:	Meest risicovol:
Netto schuldquote	41%	62%	17%	< 90	90 - 130	> 130
Solvabiliteitsratio	32%	21%	44%	> 50	20 - 50	< 20
Structurele exploitatieruimte	8%	0%	7%	> 0	0	< 0

Op basis van bovenstaand overzicht blijkt dat uw kengetallen qua signaleringswaarden verspreid zijn over de verschillende categorieën. De netto schuldquote is gecategoriseerd als “minst risicovol”, de solvabiliteitsratio als “neutraal” en de structurele exploitatieruimte is aangemerkt als zijnde “minst risicovol”.

Uit de analyse blijkt dat uw financiële positie goed is. Wel staat de VNOG de komende jaren voor meerdere uitdagingen doordat het Rijk aanvullende taken heeft toegewezen aan de Veiligheidsregio's.

Daarnaast wijzen wij op onze aanbeveling uit ons accountantsverslag van voorgaand jaar:

- 1) Maandafsluitingen: wij hebben vastgesteld dat door de medewerkers van de VNOG tijdens het opmaken van de jaarrekening bijzonderheden zijn geconstateerd. Doordat deze bijzonderheden pas zijn geconstateerd bij het opmaken van de jaarrekening kost dit relatief veel tijd om te onderzoeken waardoor deze bijzonderheden zijn ontstaan. Wij zouden u daarom aanbevelen om iedere maand een maandafsluiting uit te voeren, waardoor bijzonderheden vroegtijdig worden gesignaleerd en opgelost. Hierdoor kunnen bijzonderheden, zoals een begrotingsoverschrijding, vroegtijdig worden gesignaleerd.

Resultaatanalyse

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

In de jaarrekening is het resultaat ten opzichte van de begroting als volgt samengevat: (-/- is verlies)

X € 1.000	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie
Baten	60.468	79.430	79.735
Lasten	61.713	82.271	78.070
Saldo van baten en lasten	-1.245	-2.841	1.666
Onttrekking reserves	1.415	4.418	4.469
Toevoeging reserves	170	1.577	3.303
Gerealiseerd resultaat	0	0	2.832

Het gerealiseerd resultaat over 2023 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening circa € 2,8 miljoen voordelig. Het resultaat ligt in lijn met boekjaar 2022, toen het resultaat circa € 2,5 miljoen bedroeg. In hoofdstuk 2 en paragraaf 6.1 van de jaarstukken wordt het eindresultaat geanalyseerd.

Het resultaat over 2023 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat vacatureruimte niet kan worden ingevuld. Doordat vacatures niet worden ingevuld blijven de salariskosten ook uit. Daarnaast zijn de kosten voor COVID-bestrijding sterk gedaald en wordt op de treasuryfunctie een gunstiger resultaat gerealiseerd.

In hoofdstuk 6.1 wordt een analyse op hoofdlijnen ten opzichte van de begroting na wijziging gegeven, in hoofdstuk 6.2 worden de verschillen op programmaniveau gedetailleerd geanalyseerd. Korthedshalve verwijzen wij daarnaar.

De begroting na wijziging gaat nog uit van een resultaat van nihil. Dat betekent echter niet dat het bestuur niet tussentijds over de ontwikkeling van het resultaat is geïnformeerd. Via de Halfjaarrapportage 2023, die in september 2023 is gemaakt, is het AB geïnformeerd over het verwachte resultaat over 2023: circa € 2,9 miljoen. Dat het uiteindelijke

resultaat ongeveer € 500.000 lager uitvalt heeft onder andere te maken door verplichtingen uit de cao-gemeenten (eenmalige personeelskosten buiten de invloed van de VNOG) en door gestegen prijzen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- **Analyse jaarrekening**
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

CONCEPT

Controleverschillen

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- **Controleverschillen**
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten respectievelijk onzekerheden

Wij hebben de volgende gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten respectievelijk onzekerheden in de controle 2023 geconstateerd:

Gecorrigeerde controleverschillen	Balans debet	Balans credit
Presentatieverschil van debiteuren en crediteuren		
- Vorderingen op openbare lichamen te laag opgenomen	€ 129.663	
- Overige vorderingen te laag opgenomen	€ 153.202	
- Crediteuren te laag opgenomen		€ 282.865
Presentatieverschil van de bestemmingsreserve Noodfonds Crisisbeheersing en voorziening Noodfonds Crisisbeheersing		
- Bestemmingsreserve Noodfonds Crisisbeheersing te laag opgenomen		€ 884.103
- Voorziening Noodfonds Crisisbeheersing te hoog opgenomen		-/- € 884.103

De volgende verschillen zijn naar aanleiding van onze controle niet gecorrigeerd:

Niet gecorrigeerde controleverschillen	Balans debet	Balans credit	
Presentatieverschil door niet salderen van de vooruitbetaalde inkoop met de openstaande crediteuren			
- Overlopende activa te hoog opgenomen	-/- € 62.013		
- Crediteuren te hoog opgenomen		-/- € 62.013	
Dotatie voorziening Binnenschilderwerk te hoog opgenomen en daardoor ook de lasten te hoog opgenomen		-/- € 59.000	
	Baten	Lasten	Mut. reserves
Dotatie voorziening Binnenschilderwerk te hoog opgenomen en daardoor ook de lasten te hoog opgenomen		-/- € 59.000	
Presentatie verschil Noodfonds Crisisbeheersing			
- Lasten te hoog opgenomen		-/- € 884.103	
- Mutaties Reserves – Onttrekkingen te laag opgenomen			€ 884.103

Voorgaande tabel wordt tevens in de schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening 2023 opgenomen die de commandant aan ons gaat verstrekken alvorens wij de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 afgeven.

Administratieve organisatie en interne beheersing

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- **Organisatie**
- Overig
- Bijlagen

Administratieve organisatie en interne beheersing

Wij hebben, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2023, de interimcontrole voor de VNOG in het najaar van 2023 uitgevoerd. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2023 te signaleren en onder uw aandacht te brengen. Onze conclusies inzake de interne beheersing zijn opgenomen in onze managementletter d.d. 12 februari 2024.

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen de VNOG is dat er op de korte termijn noodzakelijke verbeteringen doorgevoerd dienen te worden in de IT-omgeving om voorbereid te zijn op de toekomst. Wij hebben geconstateerd dat de VNOG in 2023 verbetermogelijkheden laat zien als het gaat om de gehele beheersing van het IT-landschap. Een beperkt aantal van de bevindingen uit voorgaande boekjaren is opgelost. Hiertegenover staat dat er uit voorgaande jaren nog punten onderhanden zijn. Hierbij is nuance nodig. De organisatie heeft aan punten met een hoge prioritering (hoog belang, geen mitigerende beheersmaatregelen) voorrang gegeven.

Wij zijn van mening dat een verdere doorontwikkeling van de IT-omgeving ondersteunend kan zijn aan het versterken van control op de financiële kolom en het deels oplossen van personele druk. Als gesteund kan worden op de IT-omgeving kan de verbijzonderde interne controle binnen de VNOG hier ook gebruik van maken, wat een vermindering van het aantal waarnemingen op bijvoorbeeld het naleven van de budgethoudersregeling kan betekenen.

Voor onze detailbevindingen verwijzen wij u naar de volledige tekst van de IT-managementletter.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Overeenkomstig artikel 2:393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek zijn wij verplicht om onze bevindingen te rapporteren met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle heeft geen aangelegenheden geïdentificeerd die op dit gebied aan u gerapporteerd moeten worden, anders dan de waarnemingen zoals hiervoor besproken.

Overige onderwerpen

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- **Overig**
- Bijlagen

Overige onderwerpen

Geen significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in onze opdrachtbevestiging d.d. 11 oktober 2023 en de door het algemeen bestuur vastgestelde controleverordening. Er is gedurende de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Ook hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de reikwijdte.

Geen wijzigingen in significante verslaggevingsvoorschriften

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn zeer belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de toelichting in de jaarrekening 2023. Wij hebben het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Inschattingen door het management

In onze risicoanalyse en controleaanpak van de VNOG hebben wij een significant risico aangemerkt die betrekking heeft op inschattingen door het management. Conform onze controleaanpak hebben wij 'management override of controls' aangemerkt als significant risico.

Wet Normering Topinkomens

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 216.000 per jaar. Daarnaast dienen instellingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel die van invloed zijn op de WNT. In 2023 hebben wij geen overschrijdingen van de grensbedragen voor topfunctionarissen en overige medewerkers geconstateerd.

Bijlagen

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 1: SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag voor de VNOG over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt hieronder aangegeven of en zo ja, welke fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd. Hierbij nemen wij op basis van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023 (versie 9 april 2024) per specifieke uitkering fouten en onzekerheden op, boven een financiële grens, voor zover die niet door de medeoverheid zijn of kunnen worden gecorrigeerd.

Deze financiële grens is per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter dan € 1.000.000 is.

Regeling nummer	Regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €'s	Toelichting fout/onzekerheid
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	€ 0	€ 10.142.843	-
A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	€ 0	€ 427.593	-
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	€ 0	€ 1.096.894	-

Oordeel getrouwheid SiSa-bijlagen: goedkeurend

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 2: Materialiteit

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle voor een groot deel gegevensgericht hebben uitgevoerd.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Wij hebben enkele gesprekken met ambtelijk medewerkers gevoerd over de binnen de VNOG intern toegepaste risicoanalyse, het werkprogramma en de aanpak van de te verrichten verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het algemeen bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door de VNOG.

Op grond van de jaarrekening 2023 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 813.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 2.439.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op een absoluut bedrag van € 41.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 3: Onafhankelijkheid en ViO

Wij zijn onafhankelijk van de VNOG

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeenschappelijke regeling, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

Bijlage 4: Fraude

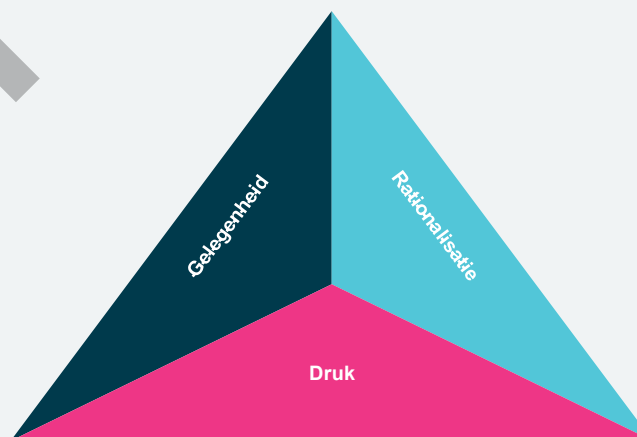
- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

De beoordeling door het dagelijks bestuur van het risico van materiële fouten de jaarrekening als gevolg van fraude of overtreding van wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en onjuistheden berust bij het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Het is de verantwoordelijkheid van de accountant om het risico te beoordelen dat de jaarrekening als gevolg van fraude, onjuistheden of verduistering van activa afwijkingen van materieel belang zou kunnen bevatten. Dit betreft een redelijke maar geen absolute mate van zekerheid, dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet wordt ontdekt, groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Indien wij bij een wettelijke controle gegevens of informatie verkrijgen die een redelijk vermoeden rechtvaardigen dat sprake is van fraude van materieel belang ten aanzien van de financiële verantwoording zijn wij, onder bepaalde omstandigheden, op grond van de WTA gehouden hiervan een melding te doen bij de KLPD.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Op basis van deze werkzaamheden zijn ons tijdens onze controle van de jaarrekening 2023 geen aanwijzingen van fraude gebleken. Bij onze bespreking van de controlebevindingen gaf u aan bewust te zijn van fraude en dat ook bij het dagelijks bestuur gedurende 2023 geen indicaties van fraude zijn gebleken.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Bijlage 5: Communicatie met governance belaste organen

Concept bevestiging bij de jaarrekening	☒	Wij zullen ten tijde van de afwikkeling van de jaarrekeningcontrole 2023 een bevestiging bij de jaarrekening van de commandant van de gemeenschappelijke regeling ontvangen.
Verbonden partijen	☒	Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de transacties met verbonden partijen.
Overige kwesties die aandacht vragen van de met governance belaste personen	☒	De overige kwesties die aandacht vragen van de met governance belaste personen zijn opgenomen in dit verslag.
Tekortkomingen interne controle	☒	Voor de tekortkomingen in de interne controle verwijzen wij naar de management letter 2023 d.d. 24 november 2023, alsmede onze toelichtingen in dit verslag.
Wijzigingen in de controleverklaring	☒	Geen sprake van wijzigingen in de controleverklaring.
Feitelijke of vermoedelijke gevallen van fraude, niet-naleving van de wet- en regelgeving of illegale handelingen	☒	Geen sprake van feitelijke of vermoedelijke gevallen van fraude, niet-naleving van de wet- en regelgeving of illegale handelingen.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- **Bijlagen**

Significante moeilijkheden

Geen sprake van significante moeilijkheden.

Meningsverschillen met het management of opgelegde beperkingen

Er is geen sprake van meningsverschillen met het management en/of opgelegde beperkingen.

Andere informatie

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Inbreuken op de onafhankelijkheid

Er is geen sprake van inbreuken op de onafhankelijkheid.

Grondslagen voor financiële verslaggeving

Wij hebben vastgesteld dat de grondslagen voor de financiële verslaggeving in 2023 juist zijn toegepast.

Significante kwesties die zijn besproken of waarover is gecorrespondeerd met het management

De significante kwesties die zijn besproken of waarover is gecorrespondeerd met het management blijken uit dit verslag.

- Inhoudsopgave
- Samenvatting
- Analyse jaarrekening
- Controleverschillen
- Organisatie
- Overig
- Bijlagen

Bijlage 6: Beperking verspreidingskring

Beperkingen ten aanzien van de verspreiding

Dit verslag wordt aangeboden op basis van de veronderstelling dat het alleen bedoeld is ter informatie van de met governance belaste personen van de gemeenschappelijke regeling, dat er niet uit mag worden geciteerd en niet naar mag worden verwezen, geheel of gedeeltelijk, zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming en dat wij met betrekking tot het verslag geen enkele verantwoordelijkheid accepteren jegens enige daartoe.

MANAGEMENTLETTER 2023

Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

12 FEBRUARI 2024

Per saldo persoonlijk

Independent Member of
PrimeGlobal

Vertrouwelijk

Aan het dagelijks bestuur
van de
gemeenschappelijke
regeling Veiligheidsregio
Noord- en Oost
Gelderland
Postbus 234
7300 AE APELDOORN

Datum

12 februari 2024

Ons kenmerk

1017532-ML-2023

Behandeld door

M.G. Kuipers RA

Kenmerk: 1017532-ML-2023

Enschede, 12 februari 2024

Geacht bestuur,

Het algemeen bestuur heeft Eshuis Registeraccountants opdracht gegeven om de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te controleren. Voor een nadere omschrijving van onze opdracht verwijzen wij u naar onze opdrachtbevestiging.

Als onderdeel van onze controle onderzoeken wij onder andere de administratieve organisatie en de interne beheersing bij uw gemeenschappelijke regeling. Naar aanleiding daarvan brengen wij deze management letter uit. Hierin richten wij ons met name op mogelijke verbeterpunten in de processen die wij hebben onderzocht om een bijdrage te leveren aan de interne beheersing en het zelf controlerend vermogen.

Wij beginnen deze management letter met een samenvatting van onze belangrijkste boodschappen voor u en de belangrijkste risico's die wij bij de controle van de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland onderkennen. Daarna geven wij een oordeel op hoe de relevante processen zijn opgezet en adviseren wij u over verbetermogelijkheden. Voor zover er naar aanleiding van onze bevindingen door u nog aanvullende werkzaamheden zijn vereist worden deze met u gedeeld in de eerstvolgende paragraaf. De laatste paragraaf benutten wij voor een aantal relevante actualiteiten die wij graag met u delen.

Wij danken uw organisatie voor de prettige samenwerking en zijn bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

Drs. C.L. (Caroline) Willems RA

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Inhoudsopgave

▪ Managementsamenvatting	4
▪ De belangrijke risico's in onze controle	9
▪ Totaaloverzicht procesbeheersing	11
▪ Detailbevindingen	16
▪ Actualiteiten & vooruitblik	20
▪ Bijlagen	28
▪ Bijlage 1: Onafhankelijkheid	
▪ Bijlage 2: Disclaimer en beperking in het gebruik	

Management samenleving

Per saldo persoonlijker

Managementsamenvatting

Voor u ligt de management letter 2023, waarin wij verslag uit brengen over de interim-controle welke januari 2024 is uitgevoerd. Wij kijken positief terug op de prettige samenwerking met de organisatie. Wij hebben een goed beeld gekregen van uw administratieve organisatie en interne beheersing.

2023 is ten aanzien van de rechtmatigheid als een bijzonder jaar aan te merken, zowel voor Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland als ook voor ons. Het oordeel over de rechtmatigheid verschuift namelijk van ons naar het DB. De GR gaat het rechtmatig handelen binnen de organisatie verantwoorden via een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Dit betekent nogal wat in de aanloop naar en de verantwoording van de jaarrekening. Tijdens de interim hebben we hier passende aandacht voor gehad door met diverse verantwoordelijke medewerkers over dit onderwerp te spreken en ook te kijken naar de kwaliteit van de Verbijzonderde Interne Controle ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording. In deze managementletter doen wij u verslag over de kwaliteit van het proces ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording en geven wij ook aanwijzingen aan de organisatie om de benodigde dan wel noodzakelijke stappen richting de rechtmatigheidsverantwoording te kunnen zetten. Het is weliswaar het product van het DB, maar wij als uw huisaccountant dienen een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Daartoe is samenwerking tussen de accountant en de organisatie vereist.

De bevindingen, waarnemingen en aanbevelingen in deze management letter beogen het management en het dagelijks bestuur te ondersteunen in het proces van het voortdurend verbeteren van de interne-beheersingsomgeving en de interne risicobeheersing. In overeenstemming met de initiële risico-inschatting, zijn de opzet en de implementatie van de belangrijkste interne beheersingsmaatregelen getoetst door ons.

Managementsamenvatting

Wij willen de volgende boodschappen meegeven aan het dagelijks bestuur:

- Om het rechtmatigheidsoordeel 2023 te kunnen geven zal het dagelijks bestuur gebruik maken van de verbijzonderde interne controle functie (hierna VIC) binnen de gemeenschappelijke regeling. Wij hebben vastgesteld dat de uitvoering van de interne controles ten aanzien van de rechtmatigheid op een gedegen wijze is opgezet. Op dit moment bent u bezig met het afronden van een model waarin u gestructureerd de risicoanalyse vastlegt vanuit het normenkader en de financiële verantwoording. Ook gaat u daarin gestructureerd uw bevindingen van de uitgevoerde werkzaamheden vastleggen alsmede de impact daarvan op de door het dagelijks bestuur te verstrekken rechtmatigheidsverantwoording.
- U heeft aangegeven dat u zich in 2023 met name heeft gericht op een goede opzet van het gestructureerde model per proces met een hoge risicoinfschatting. Daarbij heeft u tevens aangegeven dat finetuning hiervan nog niet geheel was afgerond ten tijde van de uitvoering van onze interimwerkzaamheden.
- De uit te voeren VIC werkzaamheden ten aanzien van de risicovolle posten zouden door het jaar heen moeten plaatvinden. Mede in verband met een tekort aan medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren met voldoende kennis en ervaring hebben in 2023 nog geen VIC werkzaamheden plaatsgevonden. U heeft aangegeven deze VIC werkzaamheden begin 2024 te gaan uitvoeren en vast te leggen per proces in het daarvoor opgestelde model.
- Wel heeft uw afdeling inkoop een spendanalyse gedraaid welke besproken is met uw medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren. Deze hebben echter geen controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van deze opgestelde spendanalyse. De aandachtspunten die uit deze spendanalyse naar voren kwamen zouden wel zijn besproken. Op basis hiervan is aangegeven geen rechtmatigheidsfouten te verwachten boven de gestelde norm van 3%.
- Hoewel niet onmogelijk wordt het tijdig afronden van de VIC-werkzaamheden voordat wij aan onze controle beginnen steeds moeilijker. Wij zien ook dat andere organisaties verder in het proces zijn dan de VNOG. Wij willen u niet in de steek laten in de uitdagingen waar u zich voor gesteld ziet, ligt de verantwoordelijkheid voor rechtmatigheid nu bij u. Die kunnen en mogen wij niet meer van u overnemen. Mocht het u niet lukken om de rechtmatigheidsverantwoording volledig op te leveren dan vragen wij u om daar tijdig met ons over in gesprek te gaan. Dat kan namelijk invloed hebben op het tijdsfad naar de verklaring toe.
- Een onderdeel van de invoering van de door het dagelijks bestuur af te geven rechtmatigheidsverantwoording is dat diverse documenten daarop aangepast moeten worden en vastgesteld door het algemeen bestuur. Dit betreffen de Financiële verantwoording, het Normenkader, de Controleverordening en het Controleprotocol. Het aangepaste Normenkader en Controleprotocol is reeds door het algemeen bestuur op 22 juni 2023 vastgesteld. De aangepaste financiële verordening en controleverordening zijn in de vergadering van het algemeen bestuur van 14 december 2023 vastgesteld.

Managementsamenvatting

Wij willen de volgende boodschappen meegeven aan het dagelijks bestuur:

- Ten aanzien van Misbruik en Oneigenlijk gebruik heeft u aangegeven dat dit voor uw organisatie niet van toepassing is. De in de kadernota genoemde regelingen inzake Misbruik en Oneigenlijk gebruik zijn bij uw gemeenschappelijke regeling volgens u niet aanwezig. Dit kunnen wij bevestigen aangezien u geen subsidies en/of uitkeringen verstrekt dan wel heffingen van derden int. Wel willen wij u adviseren in uw rapportage omtrent de rechtmatigheidsverantwoording expliciet aan te geven waarom misbruik en oneigenlijk gebruik bij uw gemeenschappelijke regeling niet van toepassing is.
- Waar wij vorig jaar nog rapporteerden over de begrotingsrechtmatigheid zal de gemeenschappelijke regeling dit nu zelf moeten doen via de rechtmatigheidsverantwoording en/of de paragraaf bedrijfsvoering. Uw gemeenschappelijke regeling dient lastenoverschrijdingen op programmaniveau en kredieten te monitoren en bij overschrijdingen deze als onrechtmatigheden op te nemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Wanneer de overschrijdingen conform beleid zijn is er verder geen actie noodzakelijk. Indien overschrijdingen niet conform beleid zijn dient de gemeenschappelijke regeling deze toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeenschappelijke regeling voldoende aandacht heeft binnen de P&C-cyclus voor dit onderwerp, enkel de actieve rapportering en afweging t.a.v. de individuele overschrijdingen is nieuw. Graag uw aandacht hiervoor.
- De rechtmatigheidsverantwoording zal bij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland met name vormgegeven worden door de Verbijzonderde Interne Controle. Hierbij is het van groot belang om te begrijpen hoe bevindingen uit het werk geëvalueerd worden. Waarom zijn bepaalde bevindingen zo, waarom is het 'fout' of 'goed'? Moet er meer gecontroleerd worden of juist niet? Die foutenevaluatie moet u voldoende zelf begrijpen om tot een oordeel te komen, maar ook om in de doorloop naar volgende jaren te begrijpen welke keuzes gemaakt worden. Wij verzoeken u om de foutenevaluatie expliciet vast te leggen.
- Tijdens de interimcontrole heeft er contact plaatsgevonden tussen ons en de medewerkers die de VIC werkzaamheden uitvoeren om ons een beeld te kunnen vormen over de scope van werkzaamheden. In lijn met NBA handreiking 1152 'Rechtmatigheidsverantwoording' maken wij een beoordeling van de werkzaamheden die de medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren hebben uitgevoerd om tot het rechtmatigheidsoordeel door het college te komen. Tenslotte zullen wij onze focus leggen op de reikwijdte van het werk en de kwaliteit van uw foutenevaluatie. Met andere woorden, heeft Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland genoeg werk verricht en heeft Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland het juiste werk verricht?

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Managementsamenvatting

Overige zaken:

- Ten aanzien van de IT-omgeving hebben wij een IT-audit door onze IT-afdeling laten uitvoeren. Over de uitkomsten hiervan zal in een separate managementletter IT worden gerapporteerd.
- Wij hebben in het hoofdstuk Actualiteiten en vooruitblik een aantal punten opgenomen waar wij aandacht voor vragen.

De belangrijke risico's

Per saldo persoonlijker

De belangrijkste risico's

Wij vinden het van belang dat u weet waar wij bij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland de belangrijkste risico's zien die tot mogelijke afwijkingen dan wel onzekerheden in de jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling kunnen leiden. Bij onze inschatting van de risico's laten wij ons leiden door bijvoorbeeld fouten uit het verleden, de bevindingen van de VIC, belangrijke gebeurtenissen en voorschriften van onze beroepsorganisatie. De belangrijkste risico's zijn dus niet dingen die zeker fout gaan, maar de risico's waar zich fouten kunnen voordoen die van invloed kunnen zijn op onze verklaring. U kunt dit zien als de lijst met onderwerpen waar de accountant in ieder geval op gaat letten. Voor het jaar 2023 onderkennen wij de

Risico	Motivatie	Significant risico	Fraude-risico	Plan steunen op AO/IB
Doorbreken interne beheersing door management	Het hiernaast genoemde risico ziet niet toe op een specifieke post, maar is op basis van onze controlestandaarden voorgeschreven bij iedere controle en de daaraan gekoppelde standaardwerkzaamheden dienen door ons uitgevoerd te worden, dan wel dienen wij aanvullende werkzaamheden op te zetten en uit te voeren op (onderdelen van) de verantwoording, in casu de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling.	☒	☒	☐
De rechtmatigheidsverantwoording geeft geen getrouw beeld	Het opnemen van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening over boekjaar 2023 is formeel voor het eerste jaar een vereiste. Regelgeving, kaders en praktische handvaten zijn relatief laat verschenen en het komen tot een algehele adequate aanpak in de controle hierop vergt veel van de medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren. Daarnaast is het in het eerste jaar in veel opzichten nog ervaringen opdoen over wat werkt en niet. Op basis hiervan onderkennen wij dit risico en wijden hier relatief veel aandacht aan.	☒	☐	☒

Deze risico's zijn afgeleid uit onze controleaanpak. In de controleaanpak is een uitgebreide(re) lijst van risico's opgenomen, in deze managementletter nemen wij alleen de belangrijkste (de twee significante) risico's op. De aard van deze risico's brengt met zich mee dat wij met name bij de controle van de jaarrekening hier aandacht aan besteden. In ons accountantsverslag dat wij naar aanleiding van de controle van de jaarrekening uitbrengen zullen wij rapporteren hoe deze risico's zijn afgedekt.

Totaaloverzicht procesbeheersing

Per saldo persoonlijker

Totaaloverzicht procesbeheersing

Evaluatie van de interne beheersing

Tijdens de interimcontrole 2023 richten wij ons vooral op de opzet en bestaan van de administratieve organisatie. Wij verrichten werkzaamheden ten aanzien van de procedures binnen de organisatie voor zover deze van belang zijn om een oordeel te vormen over de getrouwheid van de jaarrekening van Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. Wij hebben hieronder een samenvatting opgenomen van de getoetste processen. Voor onderliggende details en bevindingen verwijzen wij naar het hoofdstuk detailbevindingen.

Onze algemene indruk van de gehele administratieve organisatie en interne beheersing binnen Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland is voorzichtig positief, met als aandachtspunt dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording nog de nodige aandacht behoeft. Zoals eerder aangegeven in de managementletter heeft dit onze primaire aandacht dit jaar zie hiervoor ook onze vastleggingen in de managementsamenvatting. Deze overgang van de rechtmatigheidsverantwoording naar uw DB vraagt wel om een nieuwe vorm van samenwerking tussen de organisatie (specifiek de medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren) en de accountant.

We kunnen de impact alsmede de uitkomst van deze nieuwe samenwerking t.a.v. de jaarrekening nog niet schatten. Wel kunnen we de samenwerking zo efficiënt mogelijk inzetten door nu al te rapporteren over de kwaliteit van het proces rondom de rechtmatigheidsverantwoording alsmede de te zetten stappen.

In onze interimcontrole zijn de volgende significante processen onderkend:

- Rechtmatigheidsverantwoording
- Inkopen
- Factuurverwerking en betalingen
- Personeel en salarisadministratie
- Administratie en financiële verslaglegging
- Memorialen
- Frauderisicoanalyse
- Treasury
- Opbrengststromen
- Geautomatiseerde omgeving

Totaaloverzicht procesbeheersing

Onderstaand vatten wij ons oordeel over de opzet en het bestaan per proces samen. Ten aanzien van opzet en bestaan geven wij het proces een classificatie mee:

Verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van significant risico en/of er is sprake van verschillende tekortkomingen/observaties binnen de AO/IB en vragen hier op korte termijn uw aandacht voor;

Toereikend met verbetermogelijkheden:

Binnen het proces is sprake van verhoogd risico en/of er is sprake van verschillende observaties binnen de AO/IB en vragen hier op middellange termijn uw aandacht voor;

Toereikend:

Binnen het proces is sprake van risico en er is geen sprake van observaties binnen de AO/IB. Hiermee concluderen wij dat dit proces in opzet en bestaan voldoende is om het proces van het opstellen van de jaarrekening te ondersteunen.

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Proces	Conclusie opzet en bestaan 2023	Conclusie opzet en bestaan 2022
Rechtmatigheidsverantwoording	Zie ook uitgebreide uiteenzetting op volgende pagina's	Nvt
Inkopen	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Factuurverwerking en betalingen	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Personeel en salarisadministratie	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Administratie en financiële verslaggeving	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Memorialen	Toereikend	Toereikend
Frauderisicoanalyse	Toereikend met verbetermogelijkheden	Toereikend met verbetermogelijkheden
Treasury	Toereikend	Toereikend
Opbrengststromen	Toereikend	Toereikend

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Totaaloverzicht procesbeheersing

Proces	Conclusie opzet en bestaan 2023	Conclusie opzet en bestaan 2022
Geautomatiseerde omgeving	IT middels eigen ML voor boekjaar 2023.	Toereikend op basis van een beperkte scope, met enkele verbeterpunten die dienen te worden gemitigeerd voor het kunnen steunen op Key2Financiën inclusief de factuurverwerking.

Totaaloverzicht procesbeheersing

Samenwerkingsvorm

Wij willen per jaareinde gebruik maken van de werkzaamheden van de VIC door de VIC te zien als relevante beheersmaatregel waar we op kunnen steunen. Dit vereist echter dat de VIC qua opzet, bestaan het werking voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Aangezien deze controle nog zal doorlopen tot circa februari/maart 2024 kunnen wij per heden nog geen uitsluitsel geven of wij kunnen steunen op de VIC. Hieronder ziet u de status per december 2023 van deze controle. Per jaareinde zullen wij zogenoemde herbeoordelingen van de werkzaamheden van de VIC uitvoeren. Op basis hiervan dienen wij te concluderen of deze werkzaamheden naar behoeven zijn uitgevoerd ten einde te steunen op de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Opzet en bestaan VIC

Ten aanzien van de opzet en bestaan van de VIC als beheersmaatregel dienen wij de volgende aspecten en aandachtspunten te evalueren (bron: consultatiedocument-nba-handreiking-1152-rechtmatigheidsverantwoording-26-juni-2023):

- Bedreigingen ten aanzien van de objectiviteit van de VIC-functie, zoals vooringenomenheid, belangenverstrengeling en oneigenlijke beïnvloeding van anderen binnen de organisatie.
- De mate van deskundigheid, vaardigheid, professionaliteit en het gebruik van technische hulpmiddelen.
- De systematische, gedisciplineerde aanpak en documentatie van de audittrail.
- Het interne controleproces als geheel (uitvoering, review, hoor en wederhoor, rapportage).
- De door de organisatie getroffen kwaliteitsmaatregelen.
- De aard en reikwijdte van de VIC-functie (de mate van benodigde professionele oordeelsvorming, de geplande werkzaamheden in relatie tot de geïdentificeerde risico's).

Op dit moment zijn wij gelet de stand van zaken van de VIC niet in staat een evaluatie van bovenstaande aandachtspunten bij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland op papier te zetten.

Detailbevindingen Financiële interim

Per saldo persoonlijk

Bevindingen

Financiële interimcontrole

Nr. 1	Analyse gebruikersaccount BNG bank
Observatie	Binnen uw gemeenschappelijke regeling is in uw procesbeschrijving opgenomen dat u periodiek analyseert of de rechten bij de BNG bank nog actueel zijn en dat er geen medewerkers zijn opgenomen die die rechten niet meer zouden mogen hebben. Bijvoorbeeld om vast te stellen dat bij uit diensttreding de rechten tijdig worden ingetrokken. Tijdens onze interimcontrole van uw medewerker vernomen dat dit in de praktijk niet periodiek wordt gecontroleerd.
Risico	Het risico is aanwezig dat (ex) medewerkers alsnog in de BNG bank omgeving kunnen.
Aanbeveling	Wij adviseren u de periodieke analyse van de rechten bij de BNG bank wel te gaan uitvoeren en de uitvoering daarvan ook schriftelijk te gaan vastleggen. Bijvoorbeeld door dit op te nemen in het controleplan van de VIC.
Reactie management	Vanaf 2024 wordt per kwartaal een controle gedaan of de personen die rechten hebben binnen de BNG applicatie nog in dienst zijn bij de VNOG. Deze actie wordt, in tegenstelling tot voorheen, uitgevoerd onder regie van teamleider team middelen, die zelf geen procuratiehouder is bij de BNG.

Bevindingen

Financiële interimcontrole

Nr. 2	Registreren verplichtingen
Observatie	In uw procesbeschrijving is beschreven dat het uitgangspunt is om bij het aangaan van verplichtingen met een waarde groter dan EUR 5.000, dit voor aangaan van de verplichting vast te leggen in Key2Financiën. Door uw medewerkers die VIC werkzaamheden uitvoeren is aangegeven dat dit in de praktijk vaak niet gebeurt. Dit hebben wij ook zelf vastgesteld tijdens onze werkzaamheden.
Risico	Door het niet (tijdig) vastleggen van verplichtingen is het risico aanwezig dat er geen inzicht is in de verplichtingen die zijn aangegaan waardoor budget overschreden kan worden. Anderzijds is ook het risico dat medewerkers van VNOG inkopen doen waarvoor zij niet bevoegd zijn, dit wordt pas aan de achterkant gecontroleerd bij het accorderen van facturen.
Aanbeveling	Wij bevelen u aan om het vastleggen van de verplichtingen als eis te stellen en actief te gaan toezien op het tijdig vastleggen van de verplichtingen in Key2Financiën.
Reactie management	Op dit moment is een werkgroep, onder regie van de teamleider middelen, een logische en optimale werkwijze aan het uitwerken voor het stapsgewijs vastleggen van verplichtingen in de financiële administratie. Enerzijds om inzicht te krijgen in de reeds aangegane verplichtingen, anderzijds om de inkoopfacturen efficiënter te kunnen verwerken.

Bevindingen

Financiële interimcontrole

Managementpunten uit eerdere jaren

Eerder gerapporteerde bevindingen op basis van de managementletters 2022 en eerder. Voor de toelichting op deze opgenomen punten wil ik u verwijzen naar de managementletter van de vermelde jaren (laatste 4 cijfers van het nummer).

Nummer	Bevinding	Belangrijk	Opvolging	Wanneer opgevolgd?
01-2022	Normenkader	Hoog	Afgerond	Afgerond
02-2022	Europese aanbestedingen	Midden	Onderhanden	Q1 2025
03-2022	Activabeleid - afstoten van activa	Midden	Onderhanden	Eind feb 2024
04-2022	Activabeleid - beheer van activa	Midden	Afgerond	Afgerond
05-2022	Activabeleid - verkopen van activa	Midden	Onderhanden	Q4 2024
01-2021	VIC - Functievermenging VIC	Midden	Onderhanden	Q4 2024
03-2020	Aanbesteden - Geen invoercontrole contracten en contractbeheer	Laag	Onderhanden	Q4 2024
	Aanbesteden - Aanvullen documentatie interne controle			
04-2020	spendanalyse	Laag	Onderhanden	Q2 2024
05-2020	Inkopen - Geen sprake van zichtbare controle prestatielevering	Midden	Onderhanden	Q1 2025
07-2020	Personeel - Geen zichtbare controle standenregister voor verloning	Midden	Afgerond	Afgerond
09-2020	Ontbreken schriftelijke (geupdatete) frauderisicoanalyse	Hoog	Afgerond	Afgerond
13-2019	Personeel - Controle premiepercentages	Midden	Afgerond	Afgerond
15-2018	Inkopen - Procuratieoverzicht	Midden	Afgerond	Afgerond
16-2018	Personeel - volledigheid verwerking mutaties	Laag	Nog op te pakken	Nog op te pakken

Actualiteiten & Vooruitblik

Per saldo persoonlijk

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

IT-audit

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Actualiteiten & vooruitblik

Verslaggevingskader

In het BBV zijn ten opzichte van voorgaand jaar geen belangrijke wijzigingen aangebracht, ook heeft de commissie BBV op het moment van het schrijven van deze managementletter geen essentiële nieuwe standpunten of notities gepubliceerd. Uiteraard is met ingang van 2023 de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur voor het eerst onderdeel van uw jaarrekening.

SiSa-bijlage

De laatste jaren is er sprake van een toenemend aantal specifieke uitkeringen, waardoor uw SiSa-bijlage is gegroeid. De indicatoren die in deze bijlage moeten worden opgenomen moeten voldoen aan de eisen die in de betreffende inhoudelijke wetgeving is opgenomen. Door deze toename aan regelingen neemt ook de verantwoordings- en controledruk toe.

Ten aanzien van de verantwoording van de besteding van de specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage) is de Nota verwachtingen accountantscontrole niet alleen van belang voor de accountant, maar ook voor de opstellers van de jaarstukken. Het is van belang voor een soepel verantwoordingsproces dat u goed op de hoogte bent van de bestedingsvoorwaarden en de wijze waarop de indicatoren per regeling moeten worden onderbouwd.

Wij adviseren u om zo vroeg mogelijk te starten met het proces van verzamelen van indicatoren en de bijbehorende onderbouwing, om daarmee de druk in het jaarrekeningproces te spreiden.

WNT

De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2023 niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar. Daarnaast dienen instellingen de salarissen openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

[Inleiding](#)[Inhoudsopgave](#)[Management -
samenvatting](#)[Belangrijke risico's](#)[Procesbeheersing](#)[IT-audit](#)[Detailbevindingen](#)[Actualiteiten](#)[Bijlagen](#)

Actualiteiten & vooruitblik

Kadernota rechtmatigheid 2023 in relatie tot fraude en continuïteit

De Kadernota gaat vooral in op de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. De commissie BBV geeft echter in deze nota ook het advies om geconstateerde fraude door eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering. Wij hopen met u, dat zulke situaties niet van toepassing zijn, maar we vinden niet dat u dan niet op dit onderwerp zou kunnen ingaan. Immers, steeds meer zien we, bijvoorbeeld bij controleplichtige ondernemingen, maar ook bij gemeenten, dat de accountant in haar controleverklaring aandacht moet besteden aan de onderwerpen fraude en continuïteit.

Ten aanzien van fraude zou u in interne rapportage over 2023 e.v. in kunnen gaan over hoe u omgaat met de inschatting en afdekking van frauderisico's en wat de eventuele bevindingen zijn. Ten aanzien van continuïteit is natuurlijk wettelijk gezien de formele continuïteit van uw gemeenschappelijke regeling gezekerd, maar het zou wel kunnen dat u plannen heeft om activiteiten of taken te beëindigen of af te stoten. Ook dat is een logisch onderwerp voor de tussentijdse informatievoorziening.

Verder zien wij ruimte voor het onderwerp rondom integriteit en de beheersing hieromtrent.

De onlangs verschenen NBA handreiking 1137 biedt aanknopingspunten om te rapporteren over mogelijke integriteitsmeldingen en de wijze waarop u deze beheerst en opgevolgd. Denk hierbij aan uw anti-corruptieprogramma in de vorm van de klokkenluidersregeling, de gedragscodes, de wijze waarop integriteitsmeldingen kunnen worden gedaan waardoor een veilig meldingsklimaat ontstaat als ook de aanwezigheid van onderzoeksprotocol. Verder kunt u transparant maken over hoe u nevenfuncties identificeert bij alle medewerkers en hoe de organisatie risico's adresseert rondom een mogelijke samenloop van nevenfuncties en inkooprelaties van uw gemeenschappelijke regeling.

Verslaggeving en controle

In de verslaggeving is de belangrijkste wijziging de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Ten aanzien van de door de accountant te hanteren materialiteit lijkt er binnenkort sprake van verandering. In de huidige tekst van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden is een grens opgenomen van 1% van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) voor fouten en 3% voor onzekerheden. Het rijk en beroeps-organisatie van accountants zijn met elkaar in gesprek om dit te veranderen in 2% van het lastentotaal, waarbij fouten en onzekerheden bij elkaar worden geteld.

Actualiteiten & vooruitblik

Maatschappelijke ontwikkelingen en trends in de financiering (vervolg)

Dat maakt het maken van een meerjarenbegroting voor gemeenschappelijke regelingen lastiger, omdat niet altijd helder is, hoe lang bepaalde geldstromen zullen blijven. Ook het feit dat er in het najaar van 2023 verkiezingen zijn geweest, en er daarna een nieuw kabinet moet worden gevormd, zorgt voor onzekerheden. Geluiden over eventuele noodzakelijke bezuinigingen en/of belastingverhogingen, maken het perspectief niet rooskleuriger. Wij adviseren het dagelijks bestuur om de tussentijdse uitputting van de budgetten scherp te monitoren en met een plan te komen voor het opbouwen van weerstandsvermogen ná 2026.

Klimaat(verandering) en duurzaamheid

De wereld heeft in 2023 diverse gebeurtenissen meegemaakt die we kunnen plaatsen binnen het thema klimaatverandering. Recordhoogten qua temperatuur enerzijds, en zomerstormen, extreme regenval en overstromingen, hagelstenen als tennisballen anderzijds.

Deze excessen brengen directe schade toe aan mensen en aan bezittingen. Ook stemt dit tot nadenken over de maatregelen die nodig zijn om deze ontwikkelingen te keren, dan wel af te remmen. Daarin hebben overheden, bedrijven en burgers, allemaal een rol.

Eind november 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met een EU-richtlijn die voorschrijft dat grote ondernemingen verplicht worden in hun bestuursverslag te rapporteren over hun impact op milieu-aspecten en HR- en sociale aspecten, oftewel mens en milieu.

Dat is de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Deze richtlijn geldt voor met ingang van 2025 voor grote ondernemingen en met ingang van 2026 voor beursgenoteerde mkb-ondernemingen. Echter is het mede gezien uw maatschappelijke verantwoordelijkheid en de landelijke ontwikkelingen op het gebied van gezondheidszorg goed om u te beraden of en in hoeverre u ook aan de gedachten achter deze CSRD-richtlijn zou (moeten) willen voldoen. Het is onze verwachting dat de richtlijn op termijn ook van toepassing zal worden op uw deelnemers.

Actualiteiten & vooruitblik

Nieuwe NIS2 richtlijn gaat veel impact hebben, start daarom op tijd!

Cyberaanvallen in de vorm van onder meer ransomware nemen steeds vaker toe en de impact en schade eveneens. Aanvallen worden niet alleen uitgevoerd op ondernemingen, maar ook overheidsinstellingen, zorginstellingen en andere publieke instellingen zijn steeds vaker het slachtoffer.

In het licht van deze sterke groei en dreiging van maatschappelijke ontwrichting is er vanuit de Europese Unie gewerkt aan de Network and Information Security (NIS2) directive. Deze richtlijn is gericht op een verbetering van de digitale en economische weerbaarheid. De richtlijn zal veel gevolgen en impact hebben op organisaties, aangezien de scope van ondernemingen en organisatie die onder deze richtlijn vallen vele male groter is dan de eerste NIS-richtlijn. Gemeenten zullen onder deze richtlijn vallen en de verwachting is dat gemeenschappelijke regelingen hier ook onder gaan vallen. Realiseert u zich dat sancties voor het niet naleven in lijn liggen met de vereisten vanuit de AVG/GDPR? Dit terwijl de organisatorische effecten en ook bijbehorende investeringen om compliant te zijn met deze nieuwe NIS2-richtlijn vele male groter zullen zijn dan de implementatie van de AVG/GDPR.

De organisaties welke onder de NIS2 richtlijn vallen komen onder toezicht te staan. De NIS2-richtlijn schrijft voor dat een onafhankelijk toezichthouder (buiten eventueel interbestuurlijk toezicht) naar de naleving van de verplichtingen uit de richtlijn kijkt. Zoals de zorg- en meldplicht. Momenteel wordt bekeken onder welke toezichthouder de sector Overheid komt te vallen (dit is nog niet bekend) en wat het toezicht inhoudt.

Verder verplicht de NIS2 richtlijn organisaties die onder de richtlijn vallen te voldoen aan de zorgplicht en meldplicht. De zorgplicht in deze is het meest wezenlijk. Het voldoen aan bestaande kaders voor informatiebeveiliging bij gemeenschappelijke regelingen, waaronder de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), vormt de basis om invulling te geven aan de zorgplicht die uit NIS2 volgt. Het volgen van de huidige verplichtingen is dus een belangrijk beginpunt. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt dat de invulling van de NIS2-zorgplicht zoveel mogelijk langs de lijnen van bestaande kaders zal gebeuren. Organisaties die voorheen nog niet aan de bestaande kaders voor informatiebeveiliging voldeden, hebben hier vanuit NIS2 nu wel verplichting toe. De BIO wordt naar alle waarschijnlijkheid uitgebreid met o.a. meer aandacht voor cybersecurityrisico's.

Inleiding

Inhoudsopgave

Management -
samenvatting

Belangrijke risico's

Procesbeheersing

IT-audit

Detailbevindingen

Actualiteiten

Bijlagen

Actualiteiten & vooruitblik

De meldplicht houdt in dat organisaties die onder de richtlijn vallen incidenten binnen 24 uur bij de toezichthouder moeten melden. Het gaat om incidenten die de verlening van de essentiële dienst sterk (kunnen) verstoren. Een cyberincident moet ook bij het Computer Security Incident Response Team (CSIRT) gemeld worden. Dit team kan vervolgens hulp- en bijstand leveren. Factoren die een incident meldingswaardig maken, zijn bijvoorbeeld het aantal personen dat door de verstoring is geraakt, de tijdsduur van een verstoring en de mogelijke financiële verliezen.

Cybersecurityrisico's dient u op efficiënte wijze te managen om te voorkomen dat deze uw organisatie hinderen in het behalen van de doelstellingen. Bij onze controle benaderen wij uw organisatie kritisch ten aanzien van de beheersing van cyberrisico's, doch in beperkte mate. Dit houdt onder andere in dat wij indien nodig geacht inlichtingen verkrijgen bij sleutelfunctionarissen zoals de CISO over mogelijke cyberincidenten.

Complementair aan de interne risicobeheersing bevelen wij u aan om diverse zogenoemde self-assessments uit te voeren, waaronder de self-assessments die de NOREA (beroepsorganisatie van IT-auditors) heeft opgesteld. Met een self-assessment brengt u snel in kaart wat de belangrijkste bedreigingen en kansen zijn ten aanzien van uw interne beheersing op cybersecurityrisico's.

Met bovenstaande set beschreven maatregelen adviseren wij Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland zich tijdig voor te bereiden op deze nieuwe richtlijn met het streven om in de toekomst NIS2-compliant te zijn.

Actualiteiten & vooruitblik

Aandachtspunten vanuit de interim-controle

Wij hebben bij diverse onderdelen in deze managementletter de impact ten aanzien van de jaarrekening beschreven. Samenvattend wordt de gemeenschappelijke regeling gevraagd naast de gebruikelijke 'op te leveren stukkenlijst' de volgende onderwerpen voor te bereiden:

1. Bij de start van de jaarrekeningcontrole verwachten wij dat de conceptjaarstukken gereed zijn en zichtbaar zijn gecontroleerd aan de hand van de checklist jaarverslaggeving en het modelrapport 2023.
2. Alle balansposten, transactiestromen en toelichtingen in de jaarrekening zijn voor aanvang van de jaarrekeningcontrole (of voorcontrole) door de gemeenschappelijke regeling zichtbaar gecontroleerd en eventuele correcties naar aanleiding van deze beoordeling zijn verwerkt in het controle-exemplaar van de jaarrekening.
3. Belangrijkste schattingsposten in de jaarrekening (onder andere de voorzieningen en de materiële vaste activa) zijn bij de start van de jaarrekeningcontrole onderbouwd in een position paper en zichtbaar gecontroleerd door een tweede medewerker.
4. Zichtbare onderbouwing van de check op de aanwezigheid van de in de activastaat aanwezige activa.
5. Een position paper inzake de afstoting van de kazernes in Doetinchem en Harderwijk en hoe om te gaan met de opgenomen voorzieningen groot onderhoud ten aanzien van deze kazernes.
6. Een lawyers letter laten opstellen ten aanzien van de lopende procedure(s).

Bijlagen

Per saldo persoonlijk

Bijlage 1: Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Ons zijn geen relaties bekend tussen Eshuis Registeraccountants B.V. en haar zuster- en of dochterondernemingen en de gemeenschappelijke regeling, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Eshuis beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Eshuis.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze partners en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

Bijlage 2: Disclaimer en beperking in het gebruik

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en deze bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen. Wij attenderen u erop dat deze managementletter is opgesteld ten behoeve van het dagelijks bestuur en de auditcommissie van de gemeenschappelijke regeling en daarom niet zonder onze toestemming aan derden mag worden verstrekt..

